

19731

ΝΙΚ. Ε. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ
Καθηγητοῦ τῆς Βαρβακείου προτύπου σχολῆς

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΙ

1. ΠΛΑΤΑΙΕΩΝ

2. ΘΗΒΑΙΩΝ

(Βιβλ. III)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

(Με ἀνάλυσιν καὶ παρατηρήσεις πραγματικὰς,
συντακτικὰς κλπ.)

ΔΙΑ ΤΗΝ Ζ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
Ι. & Π. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ἀρσάκη 6—ΑΘΗΝΑΙ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

διὰ τὴν μετάφρασιν καὶ τὴν χρῆσιν τῆς.

1. Ἡ μετάφρασις ἔχει γίνεαι εἰς τὴν ἀπλὴν καθαρεύουσαν. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀπλὴ καθαρεύουσα, ὅπως ἡ δημοτικὴ, κάνει σπανιωτάτην χρῆσιν τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων μὲν-δέ καὶ τοῦ μεταβατικοῦ δέ, ἀντὶ τοῦ ὁποῦοι χρησιμοποιεῖται συνήθως τὸν συμπλεκτικὸν καί, εἰς τὴν μετάφρασιν ἀπέφυγα κατὰ κανόνα τὴν χρῆσιν τῶν. Τὸν μεταβατικὸν δέ ἀπέδωκα εἴτε μὲ τὸν καί, ὅπου τὸ ἐπέβαλλεν ἡ ὑφὴ τοῦ λόγου, εἴτε μὲ τὸ τώρα, εἴτε μὲ τὸ ἐπὶ πλέον, ἐξ ἄλλου, πάλιν κ.τ.δ., ἢ παρέλειψα τελείως.

2. Εἰς μερικὰς περιπτώσεις, ὅπου ὁ ἀρχαῖος λόγος περιέχει πολλοὺς προσδιορισμοὺς μὲ μετοχάς, ἄλλας ἀπὸ αὐτὰς ἀνέλυσαι εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦσας προτάσεις καὶ ἄλλας ἀπέδωκα ὡσάν νὰ ἦσαν ῥήματα, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ ἀπομακρύνεται ὁ λόγος ἀπὸ τὴν συνηθισμένην πλοκὴν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ γίνεται ἀνοῦσιος καὶ ἀκαλαίσθητος.

3. Διὰ νὰ μὴ βλάβηται, ἀλλ' ἀντιθέτως παρέχη ὠφέλειαν ἡ μετάφρασις καὶ αἱ εἰς κάθε ἐνότητα ἀναφερόμεναι παρατηρήσεις, εἶναι ἀνάγκη κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῶν νὰ ἀκολουθῆ ὁ μαθητὴς τὰς κατωτέρω ὁδηγίας.

α' Πρωτοῦ ἀρχίσῃ ἡ ἐρμηνεία τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἐκ τῶν δύο λόγων, πού περιέχει ἡ παροῦσα ἔκδοσις, πρὲπει ὁ μαθητὴς νὰ ἀναγνώσῃ εἰς τὸ σύνολόν τῶν τὰς ἀναλυτικὰς περιλήψεις τῶν διαφόρων κεφαλαίων τοῦ λόγου, αἱ ὅποια προτάσσονται τῆς μεταφράσεως, διὰ νὰ λάβῃ γενικὴν ἰδέαν τοῦ περιεχομένου του.

β' Ὅταν ἀρχίσῃ ἡ ἐρμηνεία, ὁ μαθητὴς θὰ ἐργάζεται ὡς ἑξῆς :

1) Κατὰ πρῶτον θὰ ἀναγνώσῃ τὸ εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν τεμάχιον τοῦ λόγου, μὲ τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἀσχοληθῆ. Ἐνθὺς κατόπιν θὰ διαβάσῃ τὴν μετάφρασιν του, προσπαθῶν νὰ συλλάβῃ εἰς γενικὰς γραμμὰς τὸ νόημα. Εἰς αὐτὸ θὰ τὸν βοηθήσῃ ἄλλωστε καὶ ἡ ἐπιγραφὴ καὶ ἡ περιλήψις τοῦ κάθε κεφαλαίου, πού ὑπάρχει εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου.

2) Μετὰ ταῦτα θὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάλυσιν κατὰ περιόδους τοῦ ἐρμηνευτέου τεμαχίου μὲ τὴν βοήθειαν τῆς μεταφράσεως καὶ τῶν παρατηρήσεων, πού ἀκολουθοῦν τὴν μετάφρασιν κάθε κεφαλαίου.

3) Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν θὰ ἀναγνώσῃ ἐκ νέου ὁλόκληρον τὸ κείμενον τοῦ κεφαλαίου καὶ κατόπιν θὰ προσπαθῆσῃ νὰ τὸ μεταφράσῃ χωρὶς τὴν βοήθειαν τῆς μεταφράσεως.

Τὴν ἐργασίαν του θὰ κλείσῃ ὁ μαθητὴς μὲ μίαν νέαν ἀναγνώσιν τῆς μεταφράσεως, ἐνῶ συγχρόνως θὰ παρακολουθῆ μὲ προσοχὴν τὸ ἀρχαῖον κείμενον.

Κάθε γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως ἰδιοχείρως ἢ διὰ σφραγίδος.

Βραμνισιὸς

ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΠΛΑΤΑΙΕΩΝ

(Βιβλ. III, κεφ. 53 - 59)

ΑΝΑΛΥΣΙΣ

Α' ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Κεφ. 53

Ἡ γνώμη τῶν Πλαταίων περὶ τῆς δίκης καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀποφάσεως.

Ὡς παρεδώσαμεν τὴν πόλιν μας, Λακεδαιμόνιοι, μὲ τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ἐμπιστευόμεθα τὴν τύχην μας εἰς χεῖρας ἀμερολήπτων δικαστῶν, οἱ ὅποιοι θὰ μᾶς ἀποδώσουν δικαιοσύνην. Ἄλλ' ἢ ἐλπίς μας ἀπεδείχθη ματαία. Τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἀπηγγέλθη ἐναντίον μας συγκεκριμένη κατηγορία, τὴν ὁποίαν νὰ καλούμεθα ν' ἀντικρούσωμεν, ἀλλ' ὅτι ἐτέθη ἀπλῶς ἓνα σύντομον ἐρώτημα κατὰ τρόπον ἐπικίνδυνον δι' ἡμᾶς διατυπωμένον, ἐνισχύει τοὺς φόβους μας, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ τῆς ἐξοντώσεώς μας ἔχει ἤδη ληφθῆ. Εἰς τὴν κρίσιμον ἐν τούτοις κατάστασιν, πού εὕρισκόμεθα, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ υπερασπίσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας μὲ τὴν ἀσθενῆ ἔστω ἐλπίδα, ὅτι ὁ λόγος μας ἴσως συντελέσῃ εἰς τὴν σωτηρίαν μας. Ἀντιλαμβανόμεθα πάντως, ὅτι ἡ θέσις μας εἶναι δύσκολος λόγῳ τῆς προκαταλήψεως, ἢ ὁποία ὑπάρχει ἐναντίον μας. Ἐχομεν δηλ. τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς σοβαρότητος τῶν ἐπιχειρημάτων μας ἢ καταδικαστικῆ ἀπόφασις καθ' ἡμῶν ἔχει ἤδη ἐκδοθῆ, ὅχι διότι πιστεύετε πράγματι εἰς τὴν ἐνοχὴν μας, ἀλλὰ διότι θέλετε νὰ εὐχαριστήσετέ τοὺς Θηβαίους.

Β' ΑΠΟΛΟΓΙΑ

Κεφ. 54

1. Ἀπόκρισις τῶν Πλαταίων εἰς τὸ ὑποβληθὲν πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἐρώτημα. Γεγονότα ἀποδεικνύοντα τὰς ὑπηρεσίας τῶν πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐν γένει καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἰδιαιτέρως.

Παρ' ἔλα αὐτὰ θὰ προσπαθήσωμεν νὰ σᾶς πείσωμεν περὶ τοῦ δικαίου μας. Θὰ χρησιμοποιήσωμεν πρὸς τοῦτο ἔλα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια δικαιολογοῦν τὴν ἐχθραν μας ἀπέναντι τῶν Θηβαίων καὶ ἀποδεικνύουν τὰς ὑπηρεσίας μας πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

Ἀπαντῶντες εἰς τὸ ὀλιγόλογον ἐρώτημά σας, ἂν κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον ἐκάμαμεν καλὸν εἰς σᾶς καὶ τοὺς συμμάχους σας, λέγομεν τὰ ἑξῆς : Ἐάν μᾶς ἐρωτᾶτε ὡς ἐχθροὺς, ἢ ἀπάντησις μας εἶναι, ὅτι δὲν ἔχετε πάθει ἐκ μέρους μας κανένα κακόν, διότι ὡς κακὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῆ τὸ ὅτι δὲν σᾶς ὤφελήσαμεν. Ἐάν πάλιν μᾶς ἐρωτᾶτε ὡς φίλους, σεῖς μᾶς ἔχετε κάμει κακόν, διότι ἦλθατε ὡς ἐχθροὶ ἐναντίον μας.

Καὶ ὅμως ἡ συμπεριφορά μας καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποίαν κάθε ἄλλο παρὰ ἡμεῖς παρεβιάσαμεν, καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς περσικοὺς πολέμους, ὅταν μόνοι ἡμεῖς ἀπὸ ὅλους τοὺς Βοιωτοὺς ἐπολεμήσαμεν παρὰ τὸ πλευρόν σας κατὰ τὴν ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, ὑπῆρξεν ἄμεμπτος. Σεῖς ἰδιαιτέρως οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔχετε καὶ ἓνα ἐπὶ πλέον λόγον νὰ μᾶς εὐγνωμονήτε, διότι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Εἰλωτῶν σᾶς ἐβοηθήσαμεν μὲ ἓνα μέγαλον μέρος τῆς δυνάμεώς μας.

Κεφ. 55

2. Ἀνασκευὴ τῆς κατηγορίας διὰ τὴν ἐχθρότητα τῶν Πλατ. πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. Ὅτι αἱτίοι τῆς στροφῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Τὴν παλαιὰν ἐν τούτοις φιλίαν καὶ συνεργασίαν διεδέχθη ἀργότερα ἐχθρότης, τῆς ὁποίας σεῖς εἴσθε οἱ αἱτίοι. Ὅταν δηλαδὴ ἐζητήσαμεν τὴν συνδρομὴν σας ἐναντίον τῶν Θηβαίων, σεῖς μᾶς παρεπέμψατε εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἐπειδὴ, ὅπως μᾶς εἶπατε, ἦσαν πλησιέστεροι πρὸς τὴν χώραν μας. Οἱ Ἀθηναῖοι μᾶς ἔδω-

σαν πράγματι προθύμως τὴν ζητηθεῖσαν βοήθειαν. Ἐπί πλέον μᾶς συνέδεσαν μαζί των διὰ συμμαχίας καὶ μᾶς ἔκαμαν τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ μᾶς χορηγήσουν πολιτικά δικαιώματα Ἀθηναίων πολιτῶν. Κατόπιν ὄλων αὐτῶν εἶχαμεν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς τὰς συμμαχικὰς μᾶς ὑποχρεώσεις καὶ νὰ μὴ ἐγκαταλείψωμεν τοὺς προστάτας μᾶς, ὅταν μᾶς τὸ ἐζητήσατε σεις. Ἄν τώρα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου εἶτε οἱ ἰδιόσας σύμμαχοί εἶτε οἱ σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων κάμουν κάτι τι ἄτοπον, ὑπεύθυνοι διὰ τοῦτο δὲν εἶναι αὐτοί, ἀλλ' ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἐκτελοῦν τὰς διαταγὰς.

Κεφ. 56

3. Ἀντικατηγορία κατὰ τῶν Θηβαίων. Λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ὀφείλουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι νὰ εἶναι ἐπιεικεῖς κριταὶ ἄπέναντι τῶν Πλαταίων.

Οἱ Θηβαῖοι ἄλλωστε εἶναι οἱ αἰτίοι τοῦ κακοῦ. Συνεχίζοντες τὴν παλαιὰν ἐχθροπάθειαν ἄπέναντί μας, διέπραξαν τελευταίως, ὅπως γνωρίζετε, τὴν μεγαλύτεραν πρὸς ἡμᾶς ἀδικίαν, διὰ τὴν ὁποίαν σήμερον δικαζόμεθα. Ἐν καιρῷ εἰρήνης δηλαδὴ καὶ μάλιστα κατὰ τὴν περίοδον ἑορτῶν ἐπεχείρησαν νὰ καταλάβουν αἰφνιδιαστικῶς τὴν πόλιν μας. Δι' ὅ,τι ἔπαθαν ἐκ τῆς ἐγκληματικῆς αὐτῆς ἐνεργείας των, θὰ ἦτο ἄδικον νὰ τιμωρηθῶμεν ἡμεῖς. Ἀντίθετος τυχὸν ἀπόφασίς σας θὰ ἔδιδεν ἀφορμὴν νὰ χαρακτηρισθῆτε ὡς ἄδικοι κριταί, διότι θέτετε τὰ ὀλικά σας συμφέροντα ὑπεράνω τῆς ἠθικῆς.

Ἄλλὰ καὶ ἂν ἐπὶ τέλος κρίνετε τὰ πράγματα μόνον ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦ συμφέροντος, πάλιν θὰ ἦτο ἄδικον νὰ λησμονήσετε τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας σᾶς προσεφέραμεν εἰς τὰς στιγμὰς τῶν μεγάλων κινδύνων, ποὺ ἐδημιούργησαν οἱ περσικοὶ πόλεμοι. Ἡ διαγωγή μας κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην, ἀντιπαραβαλλομένη μάλιστα πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τῶν Θηβαίων, ποὺ προσεχώρησαν εἰς τοὺς βαρβάρους, πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ ἐλαφρυντικὸν διὰ τὸ ἐνδεχόμενον σημερινόν μας παράπτωμα. Διότι ἠγωνίσθημεν ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ ὄχι διὰ τὰ ὀλικά μας συμφέροντα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ σήμερον: Ἐπήγαμεν μὲ τοὺς Ἀ-

θηναίους διὰ λόγους δικαιοσύνης καὶ ὄχι μὲ σᾶς, ὅπως μᾶς ἐπέβαλλε τὸ συμφέρον μας. Τὸ ἴδιον ἐπομένως κριτήριον πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ διὰ τὰς δύο περιπτώσεις καὶ νὰ γίνῃ ἀντιληπτόν, ὅτι τὸ πραγματικὸν συμφέρον σας ὑπαγορεύει, ὅπως, παρὰλλήλως πρὸς τὸ διαφέρον διὰ τὰ σημερινὰ σας συμφέροντα, διατηρῆτε ζωντανὴν τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς παλαιοὺς συμμάχους, οἱ ὅποιοι σᾶς εὐηργέτησαν.

Κεφ. 57

4. Αἱ ἠθικαὶ συνέπειαι ἐκ τῆς ἐνδεχομένης καταδίκης τῶν Πλαταιέων διὰ τὸ γόητρον τῶν Λακεδαιμονίων.

Προσέξατε ἀκόμη καὶ τὰς συνεπείας, ποῦ θὰ ἔχῃ ἡ ἄδικος κρίσις περὶ ἡμῶν ἀπὸ ἀνθρώπου, ὅπως σεῖς, τοὺς ὁποίους οἱ ἄλλοι Ἑλληγες συνήθισαν νὰ θεωροῦν ὡς πρότυπα ἀκεραιότητος. Εἴμεθα βέβαιοι δηλ., ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη τῶν Ἑλλήνων θὰ ἀποδοκιμάσῃ κάθε ἄδικον ἀπόφασιν ἐναντίον ἡμῶν, τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ πράγματι θὰ ἦτο πρωτάκουστον, ἂν ἐπεχειρεῖτε νὰ καταστρέψετε τὰς Πλαταιᾶς καὶ νὰ ἐξοντώσετε τοὺς κατοίκους τῆς χάριν τῶν Θεβαίων, ὅταν ὑπάρχῃ τὸ γεγονός, ὅτι τῆς πόλεως αὐτῆς τὸ ὄνομα ἀνέγραψαν οἱ πατέρες σας ἐπὶ τοῦ τρίποδος, ποῦ ἀφιερῶθη εἰς τοὺς Δελφοὺς εἰς αἰώνιον ἔπαινον τῆς ἀρετῆς τῆς. Καὶ ὅμως πολὺ φοβοῦμεθα, ὅτι, παρὰ τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐξετέθημεν κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν βαρβάρων, παρὰ τὴν παλαιὰν φιλίαν μας πρὸς σᾶς καὶ τὴν πρόθυμον συνδρομὴν μας εἰς τὴν κοινὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων, σήμερα κινδυνεύομεν νὰ θανατωθῶμεν. Καὶ αὐτό, διότι μᾶς ἐγκατέλειψαν ὅλοι οἱ παλαιοὶ μας σύμμαχοι, καὶ σεῖς, οἱ ὅποιοι μένετε ὡς ἡ μόνη ἐλπίς σωτηρίας μας, ἀμφιβάλλομεν, ἂν διατηρεῖτε ζωντανὴν ἀνάμνησιν τῶν ὑπηρεσιῶν μας κατὰ τὴν περίοδον τῆς παλαιᾶς συμμαχίας μας.

Γ' ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΑΣ

Κεφ. 58

1. Λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ δειχθοῦν εὐμενεῖς πρὸς τοὺς Πλαταιεῖς.

Καὶ ὅμως παρὰ τὴν ἀπελπισίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα,

σας εξορκίζομεν εἰς τὸ ὄνομα τῶν θεῶν, τοὺς ὁποίους ἐπεκαλέσθημεν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς παλαιᾶς συμμαχίας μας, ὅπως, ἀναλογιζόμενοι τὰς πολλαπλᾶς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ἐπροσφέραμεν εἰς τοὺς Ἑλληνας, μὴ θελήσετε νὰ διαπράξετε εἰς βάρος μας ἀνήκουστον ἔγκλημα, ποῦ θὰ κηλιδώσῃ τὴν ἱστορίαν σας. Οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι σὰς ἐπιβάλλουν αὐτό, εἶναι πολλοί. Ἐν πρώτοις δὲν εἴμεθα ἐχθροί, ἀλλὰ φίλοι σας, κατ' ἀνάγκην πολεμήσαντες. Ἐπειτα παρεδόθημεν ἐθελουσίως καὶ σύμφωνα πρὸς τὰ ἑλληνικὰ ἦθη θανάτωσις τοῦ παραδοθέντος δὲν ἐπιτρέπεται. Ἐξ ἄλλου ὑπήρξαμεν πάντοτε εὐεργέται σας.

Ἄλλ' ὑπεράνω ὅλων αὐτῶν ἔχετε ἠθικὸν χρέος νὰ σεβασθῆτε τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι θαμμένοι, ὅπως εἰς πατρικὴν γῆν, οἱ πατέρες σας, καὶ εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας ἀπεδόθη ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Κεφ. 59

2. Ἐκκλησις τῶν Πλατ. πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ σεβασθοῦν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας των.

Δὲν εἶναι ἐποικοδομητικὸν τῆς φήμης σας, Λακεδαιμόνιοι, νὰ ἀσεβῆτε εἰς τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὴν μνήμην τῶν προγόνων σας, λαμβάνοντες ἄδικον ἀπόφασιν περὶ ἡμῶν τῶν εὐεργετῶν σας. Θὰ εἶναι ἀντιθέτως πρὸς τιμὴν σας νὰ δεῖξετε κάποιαν συμπάθειαν ἀπέναντί μας, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὅτι τὸ μέλλον εἶναι ἀσταθὲς καὶ ἀβέβαιον. Σὰς ἰκετεύομεν λοιπὸν εἰς τοὺς κοινούς θεοὺς ὅλων τῶν Ἑλλήνων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχαν ὀρκισθῆ οἱ πατέρες σας, καὶ εἰς τοὺς τάφους τῶν προγόνων σας νὰ σεβασθῆτε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Πλαταιῶν. Σκεφθῆτε ποῖα ἀντίθεσις θὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ τῆς σημερινῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν κινδυνεύομεν νὰ ὑποστοῦμεν τὰ μεγαλύτερα κακά, πρὸς ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπετελέσαμεν τὰ μεγαλύτερα κατορθώματα ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς πατέρας σας.

Δ' ΕΠΙΛΟΓΟΣ

3. Ἡ τελευταία παράκλησις τῶν Πλαταιῶν (§ 3-4).

Ὡς κατακλειδα τοῦ λόγου μας, τὸν ὁποῖον θὰ ἠθέλαμεν ἀτελείωτον, ὅπως κάθε δικαζόμενος, ποῦ περιμένει νὰ ἀκούσῃ εἰς τὸ

τέλος τῆς ἀπολογίας του τὴν θανατικὴν καταδίκην του, σὰς ὑπενθυμίζομεν, ὅτι ἡμεῖς παρεδόθημεν εἰς σὰς καὶ ὄχι εἰς τοὺς Θηβαίους, διότι ἄλλως θὰ ἐπροτιμούσαμεν νὰ ἀποθάνωμεν μὲ τὸν ἐξευτελιστικώτερον θάνατον, τὴν πείναν. Ἐν ἐπομένῳ σκέπτεσθε νὰ μᾶς θανατώσετε, δίκαιον εἶναι νὰ μᾶς ἀφήσετε ἐλευθέρους, διὰ νὰ λύσωμεν τὰς διαφορὰς μᾶς ἀπ' εὐθείας μὲ τοὺς Θηβαίους. Πάντως σὰς ἐξορκίζομεν νὰ μὴ μᾶς παραδώσετε εἰς αὐτούς, τοὺς ἀσπονδοτέρους ἐχθρούς μᾶς, ἀλλὰ νὰ γίνετε σωτῆρες μᾶς, ἐφ' ὅσον ἀγωνίζεσθε διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων.

Κεφ. 60

Αἴτησις τῶν Θηβαίων, ὅπως ὁμιλήσουν καὶ αὐτοὶ διὰ μακρῶν.

Μετὰ τὸν λόγον τῶν Πλαταιέων, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν οἱ Θηβαῖοι, ὅτι ἦτο πιθανὸν ἢ πειστικότης τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ὁ ἰκευτικὸς τόνος τοῦ λόγου νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς Λακεδαιμονίους δικάστας, ἐζήτησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ὁμιλήσουν ἐν ἐκτάσει. Ἀφοῦ ἐδόθη ἡ ἄδεια, ἤρχισαν νὰ λέγουν περίπου τὰ ἀκόλουθα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ—ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κεφ. 53.

[Σᾶς] παρεδώσαμεν τὴν πόλιν μας, Λακεδαιμόνιοι, διότι εἰς σᾶς εἶχαμεν ἐμπιστοσύνην, ἐπειδὴ ἐφανταζόμεθα (=οἰόμενοι), ὅτι δὲν θὰ εἰσαχθοῦμεν εἰς δίκην (=οὐ δίκην ὑφέξειν) ὁμοίαν πρὸς τὴν σημερινήν (=τοιάνδε), ἀλλ' ὅτι [ἡ δίκη] θὰ εἶναι κάπως συμφωνότερα μὲ τοὺς νόμους (=νομιμωτέραν τινὰ ἔσσεσθαι) καὶ διότι εἶχαμεν τὴν ἰδέαν (=ἠγούμενοι), ὅτι, ἂν δεχθοῦμεν (=δεξάμενοι) νὰ παρουσιασθοῦμεν ἐνώπιον δικαστῶν (=γενέσθαι ἐν δικασταῖς), ὄχι ἔμπρὸς εἰς [κανένα] ἄλλον, (=οὐκ ἐν ἄλλοις), ὅπως καὶ εἶμεθα πραγματικῶς (: ὅπως καὶ συμβαίνει πράγματι=ὡσπερ καὶ ἔσμεν), παρὰ [μόνον] ἐνώπιόν σας (=ἡ ὑμῖν) πρὸ πάντων (=μάλιστα) θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εὐρωμεν δικαιοσύνην (=τὸ ἴσον ἂν φέρεσθαι). Τώρα ὁμως φοβούμεθα μήπως καὶ εἰς τὰ δύο μαζί ἔχομεν ἀποτύχει· διότι δικαιολογημένα (=εἰκότως) ἔχομεν τὴν ὑποψίαν (=ὑποπιτεύομεν), ὅτι ἡ δίκη αὐτὴ (=τὸν ἀγῶνα) ἀποβλέπει εἰς τὴν θανάτωσίν μας (=περὶ τῶν δεινοτάτων εἶναι) καὶ μήπως δὲν φανῆτε (=μὴ οὐ(κ) ἀποβῆτε) ἀμερόληπτοι (=κοινοὶ) συμπεραίνοντες αὐτὸ (=τεκμαιρόμενοι) ἀφ' ἑνὸς (=τε) ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει διατυπωθῆ ἐκ τῶν προτέρων (=οὐ προγεγενημένης) ἐναντίον μας κατηγορία, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀντικρούσωμεν (=ἢ χρῆ ἀντιεπεῖν), ἀλλὰ ἡμεῖς μόνοι (=αὐτοὶ) ἐζητήσαμεν τὸν λόγον (: νὰ ὁμιλήσωμεν), καὶ ἀφ' ἑτέρου (=τε) ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐρώτημα [ποῦ μᾶς ἐτέθη] εἶναι σύντομον (=τὸ ἐπερώτημα βραχὺ ὄν) καὶ ἡ ἀπάντησις εἰς αὐτό (=ῤ.. ἀποκρίνασθαι), ἂν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀλήθειαν (=τὰ μὲν ἀληθῆ [ἀποκρίνασθαι]), ἀποβαίνει ὀλεθρία (=ἐναντία γίννεται), ἂν πάλιν περιέχει ψεύδη (=τὰ δὲ ψευδῆ), δίδει ἀφορμὴν νὰ ἀποδειχθῇ

ψευδής (=ἐλεγχον ἔχει). Ὡς Ἐπειδὴ ὁμως ἔχομεν περιέλθει (=καθεστῶτες) ἀπὸ πάσης ἀπόψεως (=πανταχόθεν) εἰς δύσκολον θέσιν (=ἄποροι) ἀναγκαζόμεθα, καὶ πράγματι φαίνεται, ὅτι εἶναι ἀσφαλέστερον (=καὶ ἀσφαλέστερον δοκεῖ εἶναι), νὰ εἴπωμεν κάτι, προτοῦ ἐκτεθῆ ἡ ζωὴ μας εἰς κίνδυνον (=εἰπόντας τι κινδυνεύειν=εἰπεῖν τι πρὸ τοῦ κινδύνου). διότι τὸ νὰ μὴ λεχθῆ [ἔνας] λόγος (=ὄ μὴ ῥηθῆεις λόγος=τὸ μὴ ῥηθῆναι λόγον), εἰς ἀνθρώπους, ποὺ εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν κατάστασιν (=τοῖς ὧδ' ἔχουσιν), θὰ εἶδεν [ἴσως] ἀφορμὴν νὰ κατηγοροῦν τοὺς ἑαυτοὺς των (=παράσχοι ἀν αἰτίαν), ὅτι, ἀν ἐλέγετο, θὰ [τοὺς] ἦτο σωτήριος. Καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων (=πρὸς τοῖς ἄλλοις) [ποὺ καθιστοῦν τὴν θέσιν μας δυσχερῆ] μᾶς εἶναι δύσκολον καὶ νὰ σᾶς πείσωμεν (=χαλεπῶς ἔχει ἡμῖν καὶ ἡ πειθῶ). Ἄν δηλαδὴ ἡμεῖς ἀγνωστοὶ μεταξὺ μας (=ἀγνώτες ὄντες ἀλλήλων), μὲ τὸ νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὸ δικαστήριόν σας πρὸς ὑπεράσπισίν μας (=ἐπ-εσ-ενεγκάμενοι) ἀποδείξεις (=μαρτύρια) περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα σᾶς ἦσαν ἀγνωστα (=ὧν ἀπειροὶ ἦτε), θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὠφεληθοῦμεν τώρα ὁμως ὅλα θὰ λεχθοῦν (=πάντα λελέξεται) εἰς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι τὰ γνωρίζουν (=πρὸς εἰδότας), καὶ φοβοῦμεθα, ὄχι μὴπως, ἐπειδὴ προκαταβολικῶς ἐσηματίσατε εἰς βάρος μας τὴν γνώμην (=προκαταγνόντες ἡμῶν), ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι μας (=τὰς ἀρετὰς ἡμῶν) [εἰς τοὺς Ἑλληνας] εἶναι κατώτεροι ἀπὸ τὰς ἰδικὰς σας (=ἡσσους εἶναι τῶν ὑμετέρων), θεωρεῖτε τοῦτο ὡς λόγον κατηγορίας ἐναντίον μας (=ἔγκλημα αὐτὸ ποιῆτε), ἀλλὰ [φοβοῦμεθα λέγομεν], μὴπως, δίδοντες εἰς [κάποιους] ἄλλους τὴν εὐκαιρίαν νὰ χαροῦν (=ἄλλοις χάριν φέροντες), εἰσαγόμεθα εἰς δίκην μὲ εἰλημμένην ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀπόφασιν (=καθιστώμεθα ἐπὶ κρίσιν διεγνωσμένην).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ποιοῦμαι τὴν παράδοσιν· περιφραστικῶς=παραδίδομαι τῆς πόλεως=τῆς ἡμετέρας πόλεως· γενικὴ ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ παράδοσιν. πιστεύσαντες· αἰτιολογικὴ μτχ., αἰτιολογοῦσα τὸ τὴν παράδοσιν ἐποιησάμεθα. εὐμν' ἀντικ. τοῦ πιστεύσαντες. οἰόμενοι· αἰτιολ. μτχ. (τὸ ὁ. οἰομαι ἢ οἶμαι, φάμην ἢ ὤμην, οἰήσομαι, ὤθηθην). οὐχ ὑπέξειν· ἀντικ. τοῦ οἰόμενοι· τὸ ὑπέξειν ἀπαρέμφ. μέλλοντος τοῦ ὑπέχω (ὑπέιχον, ὑπέξω, ὑπέεχον, ὑπέ-

σχηκα). *δίκηνη*· άντικ. τοῦ *ὑπέξειν*. *ὑπέχω δίκηνη*=εἰσάγομαι εἰς *δίκηνη*. *τοιάνδε*· δηλ. *οἶαν νῦν ὑπέχομεν*· ἐπιθετ. προσδιορισμὸς εἰς τὸ *δίκηνη* (τοιόσδε, τοιάδε, τοιόδε). *ἔσσεσθαι*· ἡ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ *οἰόμενοι* (ἀντικεῖμ.) ὑποκείμενον τοῦ *ἔσσεσθαι* εἶναι *τὴν δίκηνη νομιμωτέραν*· κατηγορούμενον. *τινά*· ἡ ἀντανουμία περιορίζει τὴν ἔννοιαν τοῦ *νομιμωτέραν*=κάπως συμφωνωτέραν μὲ τοὺς νόμους· ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως πρέπει νὰ ἐννοηθῇ: *τῆσδε δεξάμενοι*· ὑποθ. *μτχ.*=εἰ *δεξαίμεθα*· τῆς συνεπτυγμένης εἰς τὴν *μτχ.* ὑποθετ. αὐτῆς προτάσεως ἡ ἀπόδοσις εὐρίσκειται εἰς τὸ *δυνητ.* ἀπαρέμφ. *φέρεσθαι ἄν*, τὸ ὅποιον ἰσοδυναμεῖ πρὸς *δυνητικὴν* εὐκτικὴν=*φεροίμεθ' ἄν*. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ὑποθ. λόγου φανερόν ἐστι ἀπλὴν σκέψιν τοῦ λέγοντος. ἐν *δικασταῖς*· ἐμπροθ. προσδιορ. δηλῶν τὸ ἐνώπιον. *γενέσθαι*· άντικ. τοῦ *δεξάμενοι*. *γίγνομαι ἐν δικασταῖς*=παρουσιάζομαι ἐνώπιον δικαστῶν. *οὐκ ἐν ἄλλοις=ἐν οὐδέσιν ἄλλοις*=ἐνώπιον κανενὸς ἄλλου. *ὥσπερ καὶ ἐσμέν*· ἀναφ. πρότασις προσδιορίζουσα τὸ *οὐκ ἐν ἄλλοις*=ὅπως καὶ εἴμεθα πράγματι, ὅπως πραγματικῶς συμβαίνει. ἢ (ἐν) *ἡμῖν*· β' ὄρος τῆς συγκρίσεως διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν εἰς τὸ *ἄλλοις* συγκριτικὴν ἔννοιαν. *ἡγούμενοι*· αἰτιολ. *μτχ.* *φέρεσθαι ἄν*· άντικ. τοῦ *ἡγούμενοι*. *τὸ ἴσον*· άντικ. τοῦ *φέρεσθαι*. *φέρομαι τὸ ἴσον=τυγχάνω τοῦ δικαίου*=εὐρίσκω δικαιοσύνην. *μάλιστα*· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν πῶσον. *μὴ ἡμαρτήκαμεν*· ἐνδοιαστικὴ (φόβου σημαντικὴ) πρότασις, τῆς ὁποίας τὸ ῥῆμα ἔπρεπε κανονικῶς νὰ εἶναι εἰς ὑποτακτικὴν καὶ ὅχι κατὰ παραφρημένον χρόνον ὀριστικῆς, ἐφ' ὅσον ὁ φόβος ἀναφέρεται εἰς τὸ μέλλον· ἀλλ' ἡ τοιαύτη σύνταξις δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ *φοβοῦμεθα*, τὸ ὅποιον ἐδῶ=σὺν *φόβῳ ἡγούμεθα*. *ἡμαρτήκαμεν*· παρακ. τοῦ *ἡμαρτάνω* (ἡμάρτανον, ἡμαρτήσομαι, ἡμαρτον, ἡμάρτηκα, ἡμαρτήκειν). *ἀμφοτέρων*· δηλ. καὶ τῆς *νομιμωτέρας δίκης* καὶ τοῦ *ἴσου*· ἡ γενικὴ ἀντικείμενον τοῦ *ἡμαρτήκαμεν* (ὡς ἀποτυχίας σημαντικῆς). *τὸν ἀγῶνα*· ὑποκ. τοῦ *εἶναι*, τὸ ὅποιον εἶναι ἀντικείμενον τοῦ *ὑποπτεύομεν*. *ἀγῶν*=δίκη. *περὶ τῶν θειοτάτων*=*περὶ τοῦ θανάτου*· ὁ ἐμπροθ. προσδ. δηλοῖ ἀναφορὰν. *εἰκότως*· ἐπιρρ. προσδιορ. δηλῶν τὸν τρόπον (=ὡς εἰκὸς ἐστὶν (ὑποπτεύειν))=δικαιολογημένα. (καὶ) *ἡμᾶς*· άντικ. τοῦ *ὑποπτεύομεν* κατὰ πρόληψιν, ἀντὶ τοῦ *κινουκωτέρου*: *καὶ ὑποπτεύομεν, μὴ οὐχ ὑμεῖς κοινοὶ ἀποβῆτε*· πολλάκις δηλ. ὁ λέγων, προλαμβάνων τρόπον τινά, θέτει τὸ ὑποκείμενον τῆς δευτερευούσης προτάσεως ὡς ἀντικείμενον τῆς κυρίας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρατηρεῖται πρὸ πάντων, ὅταν τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως εἶναι λεκτικὸν ἢ γνωστικόν, ἢ, ὅπως ἐδῶ, φόβου σημαντικόν (πρβλ. *Ξενοφ. Κ. Ἀνάβ.*: *Κῦρος ἤδει βασιλέα ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ Περιοικοῦ στρατεύματος*). *μὴ οὐ κοινοὶ ἀποβῆτε*· ἐνδοιαστικὴ πρότασις (ἐκ τοῦ *ὑποπτεύομεν*)· τὸ *μὴ οὐ* τίθεται μὲ ὑποτακτικὴν ἐπὶ ἐνδοιαστικῆς προτάσεως, ὅταν ὁ λέγων θέλῃ νὰ γίνῃ ἓνα πρᾶγμα· καὶ φοβῆται, μήπως δὲν γίνῃ. *κοινὸς* (κατηγορ.)=ὁ δίδων εἰς ὅλους ἀπὸ κοινοῦ (γενικῶς) ἀκρόασιν, ὁ ἀμερόληπτος. *προκατηγορίας τε—τό τε (ἐπερώτημα)*=ἀφ' ἐνὸς μὲν—

ἀφ' ἐτέρου δέ. *τεκμαιρόμενοι* τρωπ. *μτχ. προκατηγορίας τε ἡμῶν οὐ προγεγενημένης*...τό τε ἐπερώτημα *βραχὺ ὄν' αἰ μτχ. προγεγενημένης* —ὄν αἰτιολογ. (=ἐπεὶ οὐ προγεγένηται προκατ. καὶ τὸ ἐπερ. βραχὺ ἐστὶ) κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον ἢ α' καὶ αἰτιατικὴν ἢ β' (*βραχὺ ὄν'*)· καὶ αἱ δύο προσδιορίζουν τὴν *μτχ. τεκμαιρόμενοι* (τοῦ *τεκμαίρομαι*, ἐτεκμαιρόμην, τεκμαροῦμαι, ἐτεκμηράμην). *ἡμῶν*· γενικ. ἀντικειμ. εἰς τὸ *προκατηγορίας*. ἢ (*προκατηγορία*) *χρῆ ἀντειπεῖν*· ἀναφ. πρότασις. ἢ ἀντικ. τοῦ *ἀντειπεῖν*, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκ. τοῦ *χρῆ*· τοῦ δὲ *ἀντειπεῖν* ὑποκ. *ἡμᾶς* (ἐτεροπροσωπία). *αὐτοί*· κατηγορηματικὸς προσδιορισμὸς τοῦ νοουμένου ὑποκειμένου *ἡμεῖς*. Ὡς κατηγορηματ. προσδ. λαμβάνονται συνήθως τὰ ἐπίθετα *ἄκρος*, *μέσος*, *ἔσχατος* καὶ τὰ ἐπίθ. *πᾶς*, *ἅπας*, *ὄλος* (ὀλόκληρος), *μόνος* καὶ αἱ ἄντων. *αὐτὸς* (ὡς ὀριστική, δηλ. ὅταν ξεχωρίζῃ κάτι ἀπὸ ἄλλα ὁμοειδή) καὶ *ἕκαστος*. *λόγον*· ἀντικειμ. τοῦ *ἡτησάμεθα*. *βραχὺ*· κατηγορ. τοῦ ὑποκ. *ἐπερώτημα*, *ῶ* (*ἐπερωτήματι*)...*ἔχει*· ἀναφ. πρότασις· τὸ *ῶ* ἔμμεσον ἀντικείμενον εἰς τὸ *ἀποκρίνασθαι*. τὰ *ἀληθῆ*· τὰ *ψευδῆ*· ἄμεσα ἀντικείμενα τοῦ *ἀποκρίνασθαι*, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκείμενον τοῦ (*ἐναντία*) *γίγνεται* καὶ (*ἔλεγχον*) *ἔχει ἐναντία* (=ἐναντίον) *γίγνεται* (δηλ. *τῶ ἀποκριναμένῳ* (τὸ) *ἀποκρίνασθαι ἀληθῆ*)=ἀποβαίνει ἐναντίον, ὀλέθριον. *ἔλεγχον* (ἀντικ.) *ἔχει* (τὸ *ἀποκρίνασθαι ψευδῆ*)=παρέχει ἔλεγχον, δίδει ἀφορμὴν νὰ ἀποδειχθῇ ψευδής. *πανταχόθεν*· ἐπιρρ. προσδ. τόπ.=ἀπὸ κάθε πλευρᾶν, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. *ἀποροι*· κατηγορ. *καθεστῶτες*· αἰτιολ. *μτχ.*=*ἐπεὶ καθέσταμεν* (παθ. παρακ. τοῦ καθίστημι: καθέστηκα, κας, κε, καθεστήκαμεν ἢ καθέσταμεν καθεστήκατε ἢ καθέστατε, καθεστήκασι ἢ καθεστᾶσι—ὑποτ. καθεστήκω—εὐκ. καθεστήκοιμι—προστ. καθέσταθι—ἀπαρέμφ. καθεστηκῆναι ἢ καθεστᾶναι—*μτχ.* καθεστηκώς—κυῖα—κός ἢ καθεστώς—καθεστῶσα, καθεστώς). *καί*=καὶ πράγματι. *δοκεῖ*... *κινδυνεύειν*· ἢ σύνταξις· *δοκεῖ* (τὸ) *κινδυνεύειν* (ὑποκ.)|ἡμᾶς, ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ.] *εἶναι* (ἀντικ.) *ἀσφαλέστερον* (κατηγ.) *εἰπόντας* (χρον. *μτχ.*) *τι* (ἀντικ. τοῦ *εἰπόντας*). *εἰπόντας τι κινδυνεύειν*=*εἶπεῖν τι πρὸ τοῦ κινδύνου*. *ὁ μὴ ῥηθῆεις* (ἐπιθ. *μτχ.*) *λόγος*=τὸ *μὴ ῥηθῆναι τὸν λόγον*=τὸ νὰ μὴ *λεχθῇ* (ἕνας) *λόγος*. *τοῖς ᾧδ' ἔχουσιν*· ἔμμεσον ἀντικ. τοῦ *παράσχοι ἄν* (*αἰτίαν*, ἄμεσ. ἀντ.). *αἰτία*=κατηγορία, ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν. *οἱ ᾧδ' ἔχοντες*=οἱ ἄνθρωποι πού εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν ἔδῳ τὴν κατάστασιν. *ὡς σωτήριος* (κατηγ.) *ἄν ἦν* (*ὁ μὴ ῥηθῆεις λόγος*)· εἰδικὴ πρότυσις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ *παράσχοι ἄν αἰτίαν*, ἀποτελοῦσα καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὑποθέσεως *εἰ ἐλέχθη* (μὴ πραγματικόν). *χαλεπῶς ἔχει ἡμῖν* (δοτ. ἡθικὴ)=*χαλεπὸν ἐστὶν ἡμῖν*. *πρὸς τοῖς ἄλλοις*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν προσθήκη—*κοντὰ* εἰς τὰ ἄλλα (τὰ ὁποῖα καθιστοῦν τὴν θέσιν μας δύσκολον). ἢ *πειθῶ*=τὸ *δυνατὸν πείσαι ὑμᾶς ὄντες*· ὑποθ. *μτχ.*=*εἰ ἤμεν*. *ἄγνωτες* (*ἄγνως*=ἄγνωστος)· κατηγορ. *ἀλλήλων*· γεν. ἀντικ. εἰς τὸ *ἄγνωτες*. *ἐπεσευεγκάμενοι*· τρωπ. *μτχ.* προσδιορίζουσα τὸ *ᾧφελούμεθ'* ἄν=μὲ τὸ νὰ παρουμεν εἰς τὸ δικαστήριόν σας (=ἔς) πρὸς ὑπεράσπισίν μας (*ἐπὶ*)·

ἡ μτχ. ἠμπορεῖ νὰ ληφθῆ καὶ ὡς ὑποθετ. (=εἰ ἐπεισηνεγκάμεθα), τῆς ὁποίας ἀπόδοσις εἶναι τὸ ὠφελούμεθ' ἂν (μὴ πραγματικόν). ἐπείσηνεγκάμενοι· μτχ. μ. ἄορ. α' τοῦ (ἐπείση)φέρομαι (ἐφερόμην, οἶσομαι, ἠνεγάμην, ἐνήνεγμα, ἐνήνεγμην). μαρτύρια· ἀντικ. τοῦ ἐπείσηνεγκάμενοι. ὧν ἄπειροι ἦτε· ἀναφ. πρῶτ.—τούτων (γεν. ἀντικ. εἰς τὸ μαρτύρια) ὧν (ἀντικ.) ἄπειροι (κατηγ.) ἦτε (παρατ. τοῦ εἰμί). ἄπειρός εἰμί τινος= ἀγνοῶ κάτι. ὠφελούμεθ' ἂν· τῆς δυνητ. προτάσεως ὑπόθεσις πρέπει νὰ ἐννοηθῆ, —ἐφ' ὅσον ἡ μτχ. ἐπείσηνεγκάμενοι δὲν θὰ ληφθῆ ὡς ὑποθετικῆ· εἰ ταῦτα (τὰ μαρτύρια) ἱκανὰ ἐφάνη. εἰδότης· μτχ. τοῦ οἶδα (ὑποτ. εἰδῶ, εὐκτ. εἰδείην, προστ. ἴσθι—ἴστω, ἀπαρ. εἰδέναί, μτχ. εἰδῶς—ἴσα—ός). πάντα· ὑποκ. τοῦ λελέξεται (=λεχθήσεται), τὸ ὁποῖον εἶναι τετ. μέλλον τοῦ λέγομαι (συνηθέστερος ὁ εἰρήσεται) ὡς ποιητ. αἷτιον τοῦ ῥ. θὰ νοηθῆ ἡμῖν (=ὑφ' ἡμῶν). Δατι; δέδιμεν· τοῦ δέδοκα ἢ δέδια (παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστ.)=φοβοῦμαι. καὶ δέδιμεν οὐχί...=καὶ οὐ δέδιμεν. μή... ποιῆτε· ἐνδοιαστικὴ πρότασις. προκαταγρόντες (μτχ. ἄορ. β' (προκατέγγων) τοῦ προκαταγιγνώσκω=προκαταβολικῶς σχηματίζω εἰς βάρος (τινὸς) γνώμην, καταδικάζω ἐκ τῶν προτέρων. εἶναι· ἀντικ. τοῦ προκαταγρόντες. τὰς ἀρετὰς· ὑποκείμε. τοῦ εἶναι. Διὰ τῆς λέξεως ἀρετὰς ἐννοοῦν οἱ Πλατ. τὰς ἐκδουλεύσεις, πού εἶχαν προσφέρει εἰς τοὺς Ἑλληνας, ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν περίοδον τῶν περσικῶν πολέμων. ἡμῶν· γεν. κτητικὴ εἰς τὸ ἀρετὰς. ἡσσοῦς (ἡσσονας καὶ ἡττονας ἢ ἡσσοῦς καὶ ἡττοῦς), συγκρ. τοῦ ὀλίγος, κατηγορούμενον. τῶν ὑμετέρων· β' ὄρος τῆς συγκρ. αὐτὸ (δηλ. τὸ εἶναι τὰς ἀρετὰς ἡμῶν ἡσσοῦς)· ἀντικ. τοῦ ποιῆτε. ἐγκλημα· κατηγ. τοῦ αὐτό. ἐγκλημα=στοιχεῖον, λόγος κατηγορίας. ἀλλὰ μὴ=ἀλλὰ δέδιμεν μὴ. ἄλλοις χάριν· ἀντικ. τοῦ φέροντες, τὸ α' ἔμμεσον, τὸ β' ἄμεσον. χάριν φέρω τινί=χαρίζομαι τινί=εὐχαριστῶ κάποιον. ἐπὶ κρίσειν=ἐπὶ κριτὰς=ἐνώπιον κριτῶν, δικαστηρίου· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ ἐνώπιον (συνηθεστέρα ἢ ἐν μετὰ δοτικῆς=ἐν κρίσει, ἐν κριταῖς). Τὰ τελευταῖα αὐτὰ λέγονται ἀπὸ τοὺς Πλαταιεῖς μὲ πικρὰν εἰρωνεῖαν.

Με
Κεφ. 54

Μὲ τὸ νὰ σὰς παρουσιάσωμεν (: ἐκθέσωμεν=παρεχόμενοι) ὅμως τὰς δικαιολογίας, τὰς ὁποίας ἔχομεν (=ἂ ἔχομεν δίκαια), καὶ ὡς πρὸς τὰς διαφορὰς μας ἀπέναντι τῶν Θεβαίων καὶ ἐν σχέσει μὲ τὴν διαγωγὴν μας ἀπέναντι σας καὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων (=καὶ ἐς ὑμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας), θὰ σᾶς ὑπερθυμίσωμεν (=ὑπόμνησιν ποιησόμεθα) τὰς εὐεργεσίας μας (=τῶν εὖ δεδραμένων) καὶ θὰ προσπαθίσωμεν νὰ σᾶς μεταπέσωμεν. Ἀπαντοῦμεν (=φαιμέν) δηλαδή [: λοιπὸν] εἰς τὸ ἐρώτημά σας τὸ ὀλιγόλογον (=βραχύ), ἂν ἔχομεν κάμει εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμάχους των κατὰ τὸν πόλεμον αὐ-

τὸν ἐδῶ τίποτε καλόν (=ἀγαθόν), ὅτι, ἐὰν μᾶς ἐρωτᾷτε ὡς ἐχθρούς, σεῖς δὲν ἐπάθατε κακόν (=οὐκ ἀδικεῖσθαι ὑμᾶς) [ἐκ μέρους μας], ἂν δὲν ἐπάθατε καλόν (=μὴ εὖ παθόντας), καὶ ἂν πάλιν μᾶς θεωρεῖτε φίλους σας, σεῖς οἱ ἴδιοι (=αὐτούς) μᾶλλον, οἱ ὅποιοι ἐξεστρατεύσετε ἐναντίον μας (=τοὺς ἡμῖν ἐπιστρατεύσαντας), [παρὰ ἡμεῖς] ἔχετε κάμει κακόν (=ἀμαρτάνειν).

“Ὅσον ἀφορᾷ τώρα τὴν διαγωγὴν μας κατὰ τὴν περίοδον τῆς εἰρήνης (=τὰ δ' ἐν τῇ εἰρήνῃ) καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν Μήδων (: Περσῶν=πρὸς τὸν Μῆδον), ἔχομεν δειχθῆ (=γεγενήμεθα) ἄμεμπτοι (=ἀγαθοί), διότι τὴν εἰρήνην δὲν τὴν παρεβιάσαμεν (=τὴν μὲν οὐ λύσαντες) πρῶτοι (=πρότεροι) κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον (=νῦν) καὶ ἐναντίον τῶν Μήδων ἐπιτέθημεν τότε (: κατὰ τὸν πόλεμον ἐκείνον) μαζί σας (=τῷ δὲ ξυνεπιθέμενοι τότε) διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος (=ἐς ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος) μόνοι ἡμεῖς ἀπὸ ὄλους τοὺς Βοιωτοὺς. Διότι, ἂν καὶ ἡμεθα χερσαῖοι (: στερηανοί), καὶ εἰς τὸ Ἄρτεμισιον ἐναυμαχήσαμεν, καὶ κατὰ τὴν μάχην, πὺν ἔγινεν εἰς τὰ ἐδάφη μας (=ἐν τῇ ἡμετέρῃ γῆ), ἡμεθα εἰς τὸ ἰδικόν σας πλευρόν (=παρεγενόμεθα ὑμῖν) καὶ τοῦ Πausανίου· καὶ [γενικῶς] ἂν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἔγινε καμμία ἄλλη ἐπικίνδυνος ἐπιχειρήσις (=τι ἄλλο ἐπικίνδυνον) διὰ τοὺς Ἕλληνας, εἰς ὅλας παραπάνω ἀπὸ (: δυσαναλόγως μέ) τὰς δυνάμεις μας (=παρὰ δύναμιν) ἐλάβαμεν μέρος. Καὶ εἰς σᾶς, Λακεδαιμόνιοι, ἰδιαίτερος, τὴν στιγμήν ἀκριβῶς (=ὅτεπερ δή), κατὰ τὴν ὁποίαν πάρα πολὺν μεγάλος φόβος περιεκύκλωσε (: κατέλαβε=μέγιστος φόβος περιέστη) τὴν Σπάρτην μετὰ τὸν σεισμόν, ὅταν οἱ Εἴλωτες ἀπεσάτησαν καὶ ἐπῆραν εἰς τὴν Ἰθώμην (=τῶν ἐς Ἰθώμην Εἰλώτων ἀποστάντων), τὸ ἐν τρίτον ἀπὸ τοὺς συμπολίτας μας (=ἡμῶν αὐτῶν) ἐστείλαμεν εἰς βοήθειαν· αὐτὰ δὲν εἶναι ὀρθόν (=οὐκ εἰκόσ) νὰ τὰ λησμονῆτε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

παρεχόμενοι· τροπ. μτχ. ἂ ἔχομεν δίκαια=τὰ δίκαια ἂ ἔχομεν ἀναφορ. πρότασις, ἀντικείμενον τοῦ παρεχόμενοι. πρὸς τὰ διάφορα. . . ἐς ὑμᾶς . . . καὶ (ἐς) τοὺς ἄλλους (ἐπιθ. προσδ.) Ἕλληνας· ἐμπροσθετοί προσδ. δηλοῦντες ἀναφορὰν. δίκαια=δικαιολογία. Θηβαίων· γεν. ἀντικ.

εἰς τὸ *διάφορα*. *διάφορα*=διαφοραί, ἐχθρότης. *ὑπόμνησιν ποιουμαι* περιφρασῖς=ὑπομνησκῶ, ὑπενθυμίζω. *τῶν δεδραμένων* γεν. ἀντικ. εἰς τὸ *ὑπόμνησιν*. εὖ. ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον. τὰ εὖ *δεδραμένα*=αἱ ἐδεργασίαι (μηχ. παρακ. τοῦ *δράσθαι-ᾶμαι*, ἐδρώμην, ἐδράσθην, δέδραμαι). *πεῖθειν* ἀντικ. τοῦ *πειρασόμεθα*. γάρ· ἐπέξηγηματικὸς εἰς τὴν μετάφρασιν ἄς ἀποδοθῆ ὡσάν νά ἦτο *οὖν*. *πρὸς τὸ ἐρώτημα* ἐμπρόθ. προσδ. ἀναφ. τὸ *βραχὺ* κατηγορ. (τὸ *βραχὺ οὖν*). εἶ τι . . . *πεποιήκαμεν* πλάγια ἐρωτ. πρότασις. *Λακεδαιμονίους* . . . *τοὺς ξυμμάχους ἀγαθὸν πεποιήκαμεν* αἱ αἰτιατ. εἶναι ἀντικείμενα τοῦ *πεποιήκαμεν* (ποιῶ τινά τι ἀγαθόν, ὅπως ἐδῶ, ἢ κακόν· ὁμοίως συντάσσονται τὸ *ἐργάζομαι* καὶ *δράω-ᾶ*). ἐν τῷ *πολέμῳ* ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρόνον=κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου. τῷδε· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ *πολέμῳ* εἰ μὲν . . . *ἐρωτᾶτε*· ὑποθ. πρότ. ὡς *πολεμίους*· κατηγορ. τοῦ ἐννοουμένου ἀντικ. *ἡμᾶς*. οὐκ *ἀδικεῖσθαι* τὸ ἀπαρέμφ. ἐξαρτάται ἐκ τοῦ *φαμέν*, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμενον. *ὑμᾶς*· ὑποκ. τοῦ *ἀδικεῖσθαι*. εὖ *πάθοντας* (ἐνν. ὑφ' *ἡμῶν*)· ὑποθ. μετχ.=εἰ μὴ εὖ *ἐπάθετε*. εὖ *πάσχω* (ὑπὸ τινος)=ἐδεργετοῦμαι ὑπὸ τινος (πάσχω, ἔπασχον, πείσομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν). *νομίζοντας*· ὑποθ. μηχ. (ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ὑποθ. πρότασιν εἰ μὲν ὡς *πολεμίους* ἐρωτᾶτε)=εἰ δὲ *φίλους ἡμᾶς* *νομίζετε*. *φίλους*· κατηγοροῦμαι τοῦ νοουμένου ἀντικ. τοῦ *νομίζοντας*: *ἡμᾶς*. *ἀμαρτάνειν* ἢ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ *φαμέν*, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμενον· ὑποκείμ. τοῦ *ἀμαρτάνειν* τὸ νοούμενον *ὑμᾶς*. *ἀμαρτάνω*=κάνω κακόν. *αὐτοὺς*· κατηγοροῦμαι. προσδιορ. εἰς τὸ ὑποκ. *ὑμᾶς* (ἴδε περὶ κατηγορ. προσδ. σημειώσεις κεφ. 53). *μᾶλλον*· ὡς β' ὄρος τῆς συγχρ. πρέπει νά ἐννοηθῆ: ἢ *ἡμᾶς*. *τοὺς ἐπιστρατεύσαντας*· ἐπιθ. μηχ. *ἡμῖν*· ἀντικ. τοῦ *ἐπιστρατεύσαντας*. Τὸ ἐπιχείρημα τῶν Πλαταιέων ἀποτελεῖ εὐφυσ. στήτην ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τῶν Λακεδαιμονίων: *Ἡδικήσατε ἡμᾶς, ὦ Πλατ.*, ἐν τῷδε τῷ *πολέμῳ ἢ οὐ*; Ἐὰν—ἀπαντοῦν οἱ Πλατ.—μᾶς ἐρωτᾶτε ὡς ἐχθροὺς, σᾶς λέγομεν, ὅτι σεῖς οἱ Λακ. δὲν ἔχετε πάθει τίποτε κακὸν ἐκ μέρους μας, ἐκτός ἂν χαρακτηρίζετε ὡς κακὸν τὸ ὅτι δὲν σᾶς ἔχομεν ὠφελήσει. Ἄν πάλιν μᾶς ἐρωτᾶτε ὡς φίλους, τότε πρέπει νά αἰτιᾶσθε τοὺς ἑαυτοὺς σας, διότι σεῖς πρῶτοι ἐκάμετε ἀρχὴν τῆς ἀδικίας μὲ τὸ νά ἐκστρατεύσετε ἐναντίον μας.

τὰ ἐν τῇ *εἰρήνῃ* αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι εἰς τὸ *ἀγαθοί*=ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν μας κατὰ τὴν περίοδον τῆς εἰρήνης. *πρὸς τὸν Μῆδον*· ἐμπροθ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς=ὡς πρὸς τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν Μήδων (Περσῶν). *ὁ Μῆδος*· συνεκδοχῆ=οἱ Μῆδοι (Πέρσαι) [πρβλ. τὸ ἰδικόν μας: ὁ Γάλλος, ὁ Τούρκος]. *ἀγαθοί* (κατηγ.)=ἄμεμπτοι. *τὴν μὲν*· δηλ. τὴν εἰρήνην, ἀντικείμ. τοῦ *λύσαντες*, ἢ ὁποία εἶναι αἰτιολ. μηχ. *νῦν*· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον=ἐν τῷδε τῷ *πολέμῳ*. *πρότεροι*· κατηγ.=πρῶτοι. τῷδε· δηλ. τῷ *Μῆδῳ*, ἀντικ. τοῦ *ξυνεπιθέμενοι*, ἢ ὁποία εἶναι αἰτιολ. μετοχή· τὸ *ξυνεπιθέμενοι* μέσ. ἀόρ. β' τοῦ (ξυν)επιτίθεμαι, (ἐπε)τιθέμην, ἐπιθήσομαι, ἐπεθέμην (παθ. μέλ. ἐπιτεθήσομαι, παθ. ἀόρ.

ἐπετέθη) μέσ. πρkm. τέθημαι καὶ νεώτερος *τέθειμαι*, παθ. πρkm. κείμαι, ὑπερσ. ἐκείμην). *ἐς ἐλευθερίαν*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σκοπὸν=διά τὴν διατήρησιν, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας. *τῆς Ἑλλάδος*· γεν. ἀντικ. εἰς τὴν *ἐλευθερίαν*. *μόνοι*· κατηγορηματικὸς προσδιορισμὸς τοῦ ἐννοουμένου ὑποκειμ. *ἡμεῖς* (ἴδε παρατηρ. 53 κεφ.). *Βοιωτῶν*· γεν. διαιρετ. "Ἄς σημειωθῆ, ὅτι τοῦτο εἶναι ὑπερβολή, διότι καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Θεσπιῶν, οἱ Θεσπιεῖς, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀλιάρτου, οἱ Ἀλιάρτιοι, κατὰ τὸν περιηγητὴν Πausανίαν (β' αἰὼν μ. Χ.) ἔλαβαν μέρος εἰς τὸν πόλεμον. *ὄντες*· ἐναντιωμ. (ἐνδοτικὴ) *μτχ.=εἰ καὶ ἤμεν*. *ἠπειρώται*· κατηγ. *ἠπειρώτης*· ἀντίθ. τοῦ *νησιώτης*=χερσαῖος, στεριανός. *ἐπ' Ἀρτεμισίῳ*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ (τελείως) πλησίον τὸ δὲ Ἀρμισίον ἦτο αἰγιαλὸς τῆς Εὐβοίας, ὄχι ἀκρωτήριον. *μάχη*· δοτ. τοῦ χρόνου=κατὰ τὴν μάχην. *τῇ γενομένῃ*· ἐπιθ. *μτχ.=ἡ ἐγένετο*. *ἐν τῇ γῆ*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸν τόπον (ἐν τόπῳ στάσιον). *τῇ ἡμετέρᾳ*· ἐπιθ. προσδ. τοῦ *γῆ*· ἐννοεῖται ἡ μάχη τῶν Πλαταιῶν (479 π.Χ.). *ὕμιν*... *Πausανία*· ἀντικ. τοῦ *παρεγενόμεθα*· ἐν διὰ δυοῖν=*τῷ ὑμέτερω Πausανία*. *εἰ τέ τι ἄλλο*... *πάντων μετέσχομεν*· ὑποθ. λόγος δηλῶν τὸ πραγματικόν. *τι*· ὑποκ. τοῦ *ἐγένετο*. *ἄλλο*· ἐπιθ. προσδ. τοῦ *τι*. *κατ' ἐκείνον* (ἐπιθ. προσδ.) *τὸν χρόνον*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρονικὴν ἔκτασιν. *ἐπικίνδυνον*· κατηγ. *τοῖς Ἕλλησι*· δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ἐπικίνδυνον (=εἰς κίνδυνον καθιστὰν τοὺς Ἕλληνας· ἠμπορεῖ νὰ ληφθῆ καὶ ὡς δοτ. τοῦ κατὰ *τι*. *πάντων*· ἀναφέρεται εἰς τὸ περιληπτικόν: *εἰ τέ τι ἄλλο* ἢ γεν. *πάντων* ἀντικ. τοῦ *μετέσχομεν*. *παρὰ δύναμιν*=*ὑπὲρ δύναμιν*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν διαφορὰν ἢ ἐναντιότητα. *ὕμιν*—τὸ (τρίτον) μέρος. ἀντικ. τοῦ *ἐξεπέμψαμεν*, τὸ α' ἔμμεσον, τὸ β' ἄμμεσον. *ἰδίᾳ* (δοτικοφανὲς ἐπίρρ.)· ἐπίρρ. προσδ. τρόπ. *ὅτεπερ περιέστη*· χρόν. πρότασις. *μέγιστος*· ἐπιθ. προσδ. τοῦ *φόβος*, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκειμ. τοῦ *περιέστη* (ἀόρ. β' τοῦ *περιίσταμαι*). *τὴν Σπάρτην*· ἀντικ. τοῦ *περιέστη*. *περίσταται* *τινα φόβος*=*ἴσταται περὶ τινα φόβος*=περικυκλώνει, καταλαμβάνει κάποιον φόβος. *μετὰ τὸν σεισμόν* (ἐμπρόθ. προσδ. χρόν.)· ὁ σεισμός αὐτὸς ἔγινε τὸ 464 π. Χ. *ἀποστάντων*· χρόν. *μτχ.* κατὰ γεν. ἀπόλυτον=*οἱ ἀπέστησαν*. *ἀποστάντων ἐς Ἰθώμην*· βραχυλογία=*τῶν ἀποστάντων καὶ ἐς Ἰθώμην ἐλθόντων*. *Ἰθώμην*· ὄρος τῆς Μεσσηνίας. *ἡμῶν αὐτῶν*· γεν. διαιρετ. εἰς τὸ (τρίτον) μέρος=*ἐκ τῶν συμπολιτῶν μας*. *ἐς ἐπικουρίαν*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σκοπὸν=*ἐπικουρηῶσιν*. *ὦν*=*τούτων δέ*· ἢ ἀναφορ. ἀντωνυμία μετ' ἄνω ἢ μέσην στιγμὴν ἢ τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἰσοῦται πρὸς δεικτικὴν μετὰ τοῦ ἀναλόγου συνδέσμου (*δέ, οὖν, μέντοι* κλπ.) ἢ γεν. *ὦν* εἶναι ἀντικείμενον τοῦ *ἀμνημονεῖν*, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκείμενον τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως *εἰκός (ἐστίν)*· ὑποκ. τοῦ *ἀμνημονεῖν*: ὕμᾶς.

Κεφ. 55

Καὶ ὡς πρὸς τὰ παλαιὰ καὶ σημαντικώτατα ἐκεῖνα γεγονότα (=τὰ παλαιὰ καὶ μέγιστα) ἐθεωρήσαμεν ἄξιον τοῦ εἰ-

τοῦ μας (: πρόπον=**ἠξιώσαμεν**) νὰ εἴμεθα τέτοιοι (: νὰ δεῖξω-
 μεν τέτοιαν διαγωγὴν=**τοιοῦτοι εἶναι**)· ἐχθροὶ σας ἐγίναμεν
 ὕστερά. Καὶ οἱ αἴτιοι εἴσθε σεῖς· διότι, **καίτοι ἡμεῖς ἐξητούσα-**
μεν τὴν συμμαχίαν σας (=δεομένων ξυμμαχίας), ὅταν οἱ
 Θηβαῖοι μετεχειρίσθησαν βίαν ἐναντίον μας, σεῖς ἀπεκρούσατε
 τὴν αἰτησίαν μας (**=ὕμεις ἀπεώσασθε**) καὶ [μᾶς] **συνιστούσατε**
(=ἐκελεύετε) νὰ στραφοῦμεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, διότι, **κατὰ**
τὰ λεγόμενά σας (=ὡς), ἐκεῖνοι εἶναι κοντὰ μας, **ἐνῶ** σεῖς **κα-**
τοικοῦσατε μακρὰν (=ὕμων μακρὰν ἀποικούντων). Κατὰ τὴν
 διάρκειαν ἐν τούτοις αὐτοῦ τοῦ πολέμου (**=ἐν μέντοι τῷ πο-**
λέμῳ) τίποτε τὸ ἔξω τοῦ πρόποντος (: ἐξαιρετικόν=**ἐκπρεπέ-**
στερον) οὔτε ἐπάθατε ἐκ μέρους μας οὔτε ἐπρόκειτο νὰ λάθητε
(=οὔτε ἐμελλήσατε, ἐνν. πείσεσθαι). Ἐὰν τώρα (**=δὲ**) δὲν
 ἠθελήσαμεν νὰ ἀπομακρυνθοῦμεν (**=ἀποσιῆναι**) ἀπὸ τοὺς Ἀθη-
 ναίους, ὅταν σεῖς μᾶς τὸ ἐξητήσατε (**=ὕμων κελευσάντων**), δὲν
 κάνομεν καμμίαν κακὴν πρᾶξιν (**=οὐκ ἀδικοῦμεν**)· διότι ἐκεῖ-
 νοι καὶ βοήθειαν μᾶς ἔδωσαν ἐναντίον τῶν Θηβαίων, **ὅταν σεῖς**
ἔδιστάζετε (=ὅτε ὕμεις ἀπωκνεῖτε), καὶ ἐπομένως (**=καί**) νὰ
 τοὺς προδώσωμεν δὲν ἦτο πλέον ἠθικόν (**=καλόν**), καὶ πρὸ
 πάντων (**=ἄλλως τε καί**) ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους (**=οὓς**), ἀφοῦ
 εὐηργετήθη κανεὶς ἐκ μέρους των (**=εὖ παθῶν τις**) καὶ ἀφοῦ ὁ
 ἴδιος τοὺς παρεκάλεσε (**=αὐτὸς δεόμενος**), [τούς] ἐπῆρε μὲ τὸ
 μέρος του (**=προσηγάγετο**) ὡς συμμάχους καὶ ἀπέκτησε τὰ ἴδια
 μὲ αὐτοὺς πολιτικά δικαιώματα (**=πολιτείας μετέλαβεν**), ἀλλ'
 ἀντιθέτως (**=δέ**) φυσικὸν ἦτο (**=εἰκὸς ἦν**) νὰ πηγαίνωμεν εἰς
 τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν των (**=λέναι ἐς τὰ παραγγελλό-**
μενα) μὲ προθυμίαν. Καὶ δι' ὅσα (**=ἅ**) καὶ σεῖς καὶ αὐτοὶ
(=ἐκάτεροι) παραγγέλλετε ὡς ἀρχηγοὶ (**=ἐξηγεῖσθε**) εἰς τοὺς
 συμμάχους σας, δὲν ἦσαν ὑπαίτιοι (**=οὐκ αἴτιοι, ἐνν. ἦσαν**
τούτων) ἐκεῖνοι, πὸν σᾶς ἀκολουθοῦν (**=οἱ ἐπόμενοι**), ὁσάκις
 δὲν ἐγίνετο κάτι κατὰ τρόπον ἄφογον (**=εἴ τι μὴ καλῶς ἐδραῖτο**),
 ἀλλὰ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ὀδηγοῦν [αὐτοὺς πὸν τοὺς ἀκολουθοῦν
=οἱ ἄγοντες] εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πράξεων, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι
 ὀρθαὶ (**=ἐπὶ τὰ μὴ ὀρθῶς ἔχοντα**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τὰ παλαιὰ καὶ μέγιστα· αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι=ὡς πρὸς τὰ παλαιὰ
 Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΪ, Θεουκιδίδου Δημηγορίαι 2

καὶ σημαντικώτατα ἐκεῖνα γεγονότα ἐννοοῦνται οἱ μηδικοὶ πόλεμοι καὶ ἡ ἐπανάστασις τῶν Εἰλώτων. *τοιούτοι*· κατηγορ. τοῦ ὑποκ. *ἡμεῖς*. *ἄξιόν*· ᾧ=κρίνω ἄξιον τοῦ ἑαυτοῦ μου, πρέπον. *εἶναι*· ἄντικ. τοῦ *ἡξιώσαμεν*. *πολέμιοι*· κατηγορ. *ὑστερον*· δηλ. μετὰ τὰ μηδικά. *αἴτιοι* (κατηγορ.)· ἔνν. *εστὲ τούτου* (τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς *πολεμίους*). *δεομένων ἡμῶν*· ἐναντ. (ἐνδοτ.) *μτχ.* (=εἰ καὶ ἐδεόμεθα) κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον· ἡ *μτχ.* θὰ ἔμπορουσε νὰ τεθῆ καὶ κατ' αἰτιατ. (*δεομένους*), δεδομένου, ὅτι τὸ ἀντικείμεν. τοῦ *ἀπεώσασθε*, τὸ ὁποῖον προσδιορίζει ἡ *μτχ.*, νοεῖται κατ' αἰτιατ.: *ἡμᾶς*. *ξυμμαχίας*· ἄντικ. τοῦ *δεομένων*. *ὅτε Θηβαῖοι...* *ἐβιάσαντο*· χρον. πρότασις. Τὸ γεγονός τοῦτο συνέβη τὸ 519 π. Χ. *ἡμᾶς*· ἄντικ. τοῦ *ἐβιάσαντο*. *βιάζομαι τινα*=μεταχειρίζομαι βίαν ἐναντίον κάποιου. *ἀπεώσασθε* (ἔνν. *ἡμᾶς*, ἄντικ.)· μέσ. ᾄορ. τοῦ *ἀπωθέομαι*· οὔμαι =διώχω, ἀποκρούω (ἀπεωθούμην, ἀπόσομαι, ἀπεωσάμην (παθ. μέλ. ἀποσθήσομαι, παθ. ᾄορ. ἀπέωσθη), ἀπέωσμαι). *τραπέσομαι* (ἀπαρέμφ. μέσ. ᾄορ. β' τοῦ *τρέπομαι*)· ἄντικ. τοῦ *ἐκελεύετε*. *πρὸς Ἀθηναίους*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὴν πρὸς τινα διεύθυνσιν. *ὡς ὄντας* (τοὺς Ἀθηναίους)· ἀντὶ τοῦ ὁμαλωτέρου: *ἐκείνων μὲν ὄντων ἐγγύς*, ὥστε νὰ ὑπάρχη ἀντιστοιχία πρὸς τὸ *ὑμῶν δὲ μακρὰν ἀποικούντων*· ἡ *μτχ.* *ὄντας* αἰτιολογική. Ἐς σημειωθῆ, ὅτι ἡ σημασία τῆς αἰτιολ. *μτχ.* γίνεται σαφεστέρα μὲ τὴν προσθήκην τοῦ *ἄτε, οἷα, οἷον* ἐπὶ αἰτίας πραγματικῆς, ἢ τοῦ *ὡς*, ὅπως ἐδῶ, ἐπὶ αἰτίας κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ὑποκειμένου: *ὡς ὄντας*=διότι κατὰ τὴν γνώμην σας, τὰ λεγόμενά σας εἶναι *ἐγγύς*· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τόπον. *ὑμῶν δὲ ἀποικούντων*· αἰτιολ. *μτχ.* κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον, μολονότι πρόκειται περὶ ταυτοπροσωπίας καὶ ἐπομένως ἔπρεπε νὰ τεθῆ κατ' ὀνομαστικὴν=(*ἐκελεύετε*) αὐτοὶ *μακρὰν ἀποικούντες*· ὅπως εἶναι κατὰ γενικὴν ἐννοεῖται καὶ εἰς αὐτὴν τὸ *ὡς* (*ἀποικούντων*). *ἐν τῷ πολέμῳ*· δηλ. *τῷ νῦν* (ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον=κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρόντος πολέμου). *οὐδέν*· σύστημα ἄντικ. τοῦ *ἐπάθετε*. *ἐκπρεπέστερον*· ἔνν. τοῦ *δέοντος*. *ἐκπρεπής*=ὁ ἕξω τοῦ πρέποντος, ὁ ἔξαιρετικός. *ὑπὸ ἡμῶν*· ποιητ. αἰτιον. *ἐπάθετε*· ᾄορ. β' τοῦ *πάσχω* (ἔπασχον, πείσομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν). *ἐμελλήσατε* (τοῦ ῥ. *μέλλω*)· ἔνν. *πέισεσθαι*=ἐπρόκειτο νὰ πάθετε, *εἰ δέ...* *οὐκ ἠθελήσαμεν, οὐκ ἀδικοῦμεν*· ὑποθ. λόγος σημαίνων τὸ πραγματικόν· εἰς τὸν ὑποθετ. σύνδεσμον *εἰ* ἐνυπάρχει ἐδῶ αἰτιολογικὴ ἔννοια=*ὅτι* (=διότι)· δι' αὐτὸ καὶ ἐτέθη ἡ ἄρνησις *οὐ* ἀντὶ *μή* (*μή ἠθελήσαμεν*). *ἀποστῆναι*· ἀπαρέμφ. τοῦ *ἀπέστην*· τὸ ἀπαρέμ. ἄντικ. τοῦ *οὐκ ἠθελήσαμεν*. *Ἀθηναίων*· ἄντικ. τοῦ *ἀποστῆναι*. *ὑμῶν κελευσάντων*· χρον. μετ. (ἢ καὶ ἐναντιομ.) κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον τοῦτο ἔγινε τὸ 429 π. Χ. *ἐκεῖνοι*· οἱ Ἀθηναῖοι. *ἡμῖν*· ἄντικ. τοῦ *ἐβοήθουν*. *ἐναντία*· ἐπιρρ.=*ἐναντίον*. *Θηβαίοις*=*μαχόμενοι τοῖς Θηβαίοις*· ἢ σύνταξις τοῦ ἐπιρρ. *ἐναντία* μὲ δοτ. κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐπιθ. *ἐναντίος* (τινί). *ὅτε ὑμεῖς ἀποκνεῖτε*· χρον. πρότ. *ἀποκνέω*· ᾧ=διστάζω (ἀπώκνουν, ἀποκνήσω, ἀπώκνησα). *καί* =καὶ ἐπομένως. *προδοῦναι*· ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως *ἦν καλόν*·

ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμῆ: ἡμᾶς. αὐτούς· ἀντικ. τοῦ προδοῦναι. καλόν· κα-
 τηγ. οὐκέτι· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. ἄλλως τε καί=καί δι' ἄλλους λόγους (τοὺς
 ὁποίους παραλείπω) καὶ διότι· ἐπομένως=καὶ μάλιστα, πρὸ πάντων. οὗς
 (ἀντικ.) προσηγάγετο· ἀναφ. αἰτιολ. πρότασις=ὅτι αὐτούς. προσηγά-
 γετο· εἰ παθῶν καὶ δεόμενος· χρόν. μτχ.=ἐπεὶ εἴπαθε καὶ ἐδεήθη·
 τις· ἢ ἄορ. ἀντων. ἀναφέρεται εἰς τὴν συγκεκλιμένην περίπτωσιν δι'
 αὐτὸ ἀντι=ἡμεῖς εἰ παθόντες καὶ αὐτοὶ δεόμενοι προσηγαγόμεθα.
 αὐτὸς· κατηγορημ. προσδιορισμὸς τοῦ ὑποκ. τις (βλέπ. παρατηρήσεις
 κεφ. 53). προσάγομαι=προσελκῶ, παίρνω μὲ τὸ μέρος μου. συμμάχους·
 κατηγορούμενον. καὶ πολιτείας=καὶ ὧν τῆς πολιτείας· ἢ γεν. πολι-
 τείας ἀντικείμ. τοῦ μετέλαβε. πολιτεία· ἐδῶ=ἰσοπολιτεία, ἴσα πολιτικά
 δικαιώματα. Πράγματι οἱ Πλ εἶχαν δικαιώματα Ἀθηναίου πολίτου,
 ὅσακις εὗρισκοντο εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐπὶ πλέον τὴν τιμὴν νὰ μνημο-
 νεύεται τὸ ὄνομα τῶν ὑπὸ τοῦ κήρυκος εἰς τὴν Ἀκρόπολιν κατὰ τὴν
 ἐορτὴν τῶν Παναθηναίων, ὅπως μᾶς διηγείται ὁ Ἡρόδοτος. ἰέναι (ἀπα-
 ρέμφ. τοῦ ἔρχομαι)· ὑποκείμ. τῆς ἀπροσ. ἐκφράσ. εἰκὸς ἦν. ἐς τὰ πα-
 ραγγελλόμενα (ἐνν. ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων)· ἐμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπὸν
 (πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν π.). ἅ· ἄμεσον ἀντικ. τοῦ ἐξηγεῖσθε. τοῖς ξυμμά-
 χοις· ἔμμεσον ἀντικ. τοῦ ἐξηγεῖσθε (=ἅ ἡγούμενοι τῶν ξυμμάχων πα-
 ραγγέλλετε αὐτοῖς ἐκάτεροι). οἱ ἐπόμενοι· δηλ. ὑμῖν (ἐκάτεροις), του-
 τέστιν οἱ σύμμαχοι. αἴτιοι (κατηγ.) ἐνν. ἦσαν (τούτων). εἰ τι μὴ ἐδράτο
 καλῶς· ὑποθ. πρῶτ. οἱ ἄγοντες· ἐνν. τοὺς ἐπομένους. ἐπὶ τὰ μὴ ὀρθῶς
 (ἐπιρρ. προσδ. τρόπ.) ἔχοντα (ἐπιθ. μτχ.)· ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὴν πρὸς τι
 κίνησιν.

Κεφ. 56.

Οἱ Θηβαῖοι ἐξ ἄλλον (=δέ) καὶ πολλὰ ἄλλα κακὰ μᾶς ἔκα-
 μαν (=πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἡμᾶς ἠδίκησαν) καὶ τὸ τελευταῖον
 σεῖς οἱ ἴδιοι τὸ γνωρίζετε καλά (=ξύνιστε), διὰ τὸ ὁποῖον ἀκρι-
 βῶς (=δι' ὄπερ) ὑποφέρομεν αὐτὰ ἐδῶ. Ἐπειδὴ δηλ. ἐπροσ-
 παθοῦσαν νὰ καταλάβουν (=καταλαμβάνοντας) τὴν πόλιν μας
 ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ἐπὶ πλέον (=προσέτι) εἰς ἡμέραν ἐορτῆς
 (=ἱερομηνία), δικαίως (=ὀρθῶς) τοὺς ἐτιμωρήσαμεν σύμφωνα
 μὲ τὴν συνθήθειαν (: τὴν ἀρχὴν=κατὰ τὸν νόμον), πὺν ἔχει
 καθιερωθῆ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους (: Ἑλλήνας=τὸν πᾶσι κα-
 θεστώτα), ὅτι δηλ. εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν θεῖον νόμον (=ὄσιον
 εἶναι) νὰ ἀποκρούη κανεὶς (=ἀμύνεσθαι) ἐκεῖνον, πὺν ἔρχεται
 ἐναντίον του (=τὸν ἐπιόντα) ὡς ἐχθρὸς (=πολέμιον) καὶ δι'
 αὐτὸν τὸν λόγον (=καί) σήμερον δὲν θὰ ἦτο σωστὸν νὰ πάθωμεν
 κακόν (=οὐκ ἂν εἰκότως βλαπτοίμεθα=ἀδικοίμεθα) πρὸς
 χάριν των (=δι' αὐτούς, δηλ. τοὺς Θηβ.). Διότι, ἂν ὑπὸ τῆν

ἐπήρειαν τοῦ προσωρινοῦ συμφέροντός σας (=τῷ αὐτίκα χρησίμῳ ὑμῶν) καὶ τοῦ ἐχθρικοῦ μίσους ἐκείνων (=καὶ (τῷ) ἐκείνων πολεμίῳ) κρίνετε τὸ δίκαιον (=τὸ δίκαιον λήψασθε), θὰ ἀποδειχθῆτε (=φανείσθε), ὅτι δὲν εἴσθε ἀληθινοὶ (: ἀνεπηρέαστοι) κριταὶ τοῦ ὀρθοῦ, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον φροντίζετε διὰ τὸ ὕλικόν σας συμφέρον (=τὸ δὲ ξυμφέρον μᾶλλον θεραπεύοντες).

Καὶ ὅμως, ἂν σᾶς φαίνωνται [οἱ Θηβαῖοι], ὅτι σᾶς εἶναι χρήσιμοι σήμερα, πολὺ περισσότερον (=πολὺ μᾶλλον) [χρήσιμοι ὑπῆρξαμεν] καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες τότε, ὅταν εὐρίσκεσθε (=ἦτε) εἰς μεγαλύτερον κίνδυνον. Διότι τώρα σεῖς ἔρχεσθε ἐναντίον ἄλλων φοβεροὶ καὶ τρομεροὶ (=δεινοί), ἐνῶ εἰς ἐκείνην τὴν περίστασιν, ὅταν ἔφεραν τὴν δουλείαν εἰς ὅλους [τοὺς Ἕλληνας] οἱ βάρβαροι, τοῦ λόγου των ἀπ' ἐδῶ (=οἶδε) ἦσαν μαζί των. Καὶ εἶναι δίκαιον εἰς τὰ σημερινά μας σφάλματα (=τῆς νῦν ἁμαρτίας), ἀγίσως (=εἰ ἄρα) ἔχει γίνει κανένα σφάλμα, νὰ ἀντιπαραβάλετε (=ἀντιθεῖναι) τὴν τότε προθυμίαν μας καὶ θὰ τὴν εὐρετε μεγαλυτέραν ἐν συγκρίσει πρὸς μικρότερον σφάλμα (=πρὸς ἐλάσσω [ἁμαρτίαν], καὶ εἰς περιστάσεις (=ἐν καιροῖς) [μάλιστα], κατὰ τὰς ὁποίας ἦτο σπάνιον κάποιος ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀντιτάξῃ τὴν ἀνδρείαν του εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Ξέρξου, καὶ [δι' αὐτό] ἐπηνοῦντο περισσότερον [ἀπὸ σήμερα] ὅσοι δὲν ἐπεδίωκαν [ὅπως οἱ Θηβαῖοι] νὰ τακτοποιήσουν τὰ συμφέροντά των (=οἱ μὴ πράσσοντες αὐτοῖς) χωρὶς κανένα κίνδυνον (=ἀσφαλεία) κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ ἐχθροῦ (=πρὸς τὴν ἔφοδον), ἀλλὰ ἤθελαν νὰ κάνουν μὲ τόλμην (=τολμᾶν) συνοδοεομένην μὲ κινδύνους (=μετὰ κινδύνων) πράξεις ἀνωτέρας ἀπὸ ἠθικῆς ἐπόψεως (=τὰ βέλτιστα). Ἀπὸ [τοὺς τελευταίους] αὐτοὺς (=ῶν) μολονότι ὑπῆρξαμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἂν καὶ ἐτιμήθημεν μεταξὺ τῶν πρώτων (=ἐς τὰ πρώτα), τώρα φοβούμεθα (=δέδιμεν), μήπως διὰ τὰ ἴδια πράγματα (: διότι συμπεριφερόθημεν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον=ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς) καταστραφοῦμεν, ἐπειδὴ δηλ. ἐπροτιμήσαμεν (=ἐλόμενοι) τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον, ὅπως ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον (=δικαίως), παρὰ σᾶς, ὅπως ἐπιβάλλει τὸ συμφέρον μας (=κερδαλέως). Καὶ ὅμως ἔχετε χρέος (=χρεῖ) νὰ φαίνεσθε, ὅτι ἔχετε τὴν ἰδίαν γνώμην πάντοτε διὰ τὰ ἴδια πράγματα (=ταῦτά περὶ τῶν αὐτῶν

ὁμοίως φαίνεσθαι γινώσκοντας), καὶ γὰ μὴ νομίσετε (=καὶ μὴ νομίσαι), ὅτι τὸ [πραγματικόν] συμφέρον σας εἶναι τίποτε ἄλλο (=ἄλλο τι), παρὰ ὅταν γίνεται (: ἔξυπρητεῖται=ἢ ὅταν καθιστῆται) μέχρι τινός (=που) τὸ προσωρινὸν συμφέρον σας (=τὸ παραντίκα ὠφέλιμον), ἐνῶ [παρᾶλλήλως] διατηροεῖτε (=ἔχουσι μτχ.) πάντοτε σταθεράν (=βέβαιον) τὴν εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ἀνδρείαν των (=τὴν χάριν τῆς ἀρετῆς) εἰς τοὺς γενναίους ἐκ τῶν [παλαιῶν] συμμάχων σας (=τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ξυμμάχων).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

πολλά καὶ ἄλλα· σύστοιχον ἄντικ. εἰς τὸ ἠδίκησαν· τὸ πολλά, ἐνῶ κυρίως προσδιορίζει τὸ ἄλλα (πολλά ἄλλα), συνδέεται μὲ αὐτὸ διὰ τοῦ καί. Ἔτσι τὸ ἕνα παρουσιάζεται ὡς δύο καὶ ἢ μία ἔννοια παρίσταται τρόπον τινὰ ὑπὸ δύο μορφάς. Τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ λόγου λέγεται ἐν διὰ δυοῖν (πρβλ. τὸ ἰδικόν μας: «ἀστροπελέκι καὶ φωτιά γὰ πέση τὸν κάψη» ἀντὶ «ἀστροπελέκι πύρινο» κλπ.). ἡμᾶς ἄντικ. τὸ τελευταίον (=τὸ τελευταῖον, ὃ ἡμᾶς ἠδίκησαν) ἄντικ. τοῦ ξίνιστε (τοῦ ὄ. ξύνουδα (σύνουδα), συνῆδειν ἢ συνῆδην, συνείσομαι ἢ συνειδήσω), τάδε· σύστοιχ. ἄντικ. τοῦ πάσχομεν. γάρ· ἐπεξηγηματικός. αὐτοῦς· ἄντικ. τοῦ ἐτιμωρησάμεθα. πόλιν· ἄντικ. τῆς μτχ. καταλαμβάνοντας, ἢ ὅποια εἶναι αἰτιολογ. (ὃ ἐνεστώς δηλοῖ τὴν ἀπόπειραν=πειρωμένους καταλαβεῖν). τὴν ἡμετέραν· παράθεσις εἰς τὸ πόλιν. ἐν σπονδαῖς καὶ (ἐν) ἱερομηνία· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρόνον=κατὰ τὸν χρόνον (διάρκειαν) τῆς εἰρήνης κλπ. ἱερομηνία (=ἱερά-μῆνη=σελήνη)=ἡμέρα ἢ ἡμέρα εορτῶν τοῦ μηνός· κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς αἱ ἐχθροπραξίαι διεκόπτοντο. δευθῶς ἐτιμωρησάμεθα· θά ἦτο ἀπολύτως σωστός ὁ ἰσχυρισμός των, ἂν δὲν προηγείτο, ὅπως εἶδαμεν, ἢ σύμβασις μὲ τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὰς Πλαταιὰς Θεβαίους. κατὰ τὸν νόμον· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν· ἢ δὲ λέξις νόμος σημαίνει ἔθιμον ἐκ παραδόσεως καὶ νόμον, ὅπως τὸν ἔννοουμένον σήμερον. Ἐδῶ ἔχει τὴν πρώτην ἔννοιαν. τὸν καθεστῶτα· μτχ. παθ. παρακ. (καθέστηκε) τοῦ καθίστημι· ἢ μτχ. ἐπιθετική. πᾶσι· ἔνν. τοῖς Ἑλλῆσι, δοτ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. (τὸ) ὅσιον εἶναι ἀμύνεσθαι· ἐπεξήγησις τοῦ κατὰ τὸν πᾶσι νόμον καθεστῶτα. ἀμύνεσθαι· ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως ὅσιον (κατηγ.) εἶναι· τὸ ὑποκείμεν. τοῦ ἀμύνεσθαι γενικὸν καὶ ἀόριστον: τινά. τὸν ἐπιόντα· ἄντικ. τοῦ ἀμύνεσθαι. πολέμιον· κατηγορ.=πάντα ὅς πολέμιος ἐπέρχεται. νῦν· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. οὐκ εἰκότως· ἐπιρρ. προσδ. τρόπ. δι' αὐτούς (δηλ. τοὺς Θεβαίους)· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν αἰτίαν. βλαπτοίμεθ' (=ἀδικοίμεθα) ἂν· δυνητ. πρότασις, ἀπόδ. τῆς ἔννοουμένης ὑποθ. προτάσεως: εἰ βλαπτοίμεθα (ὑποθ. λόγος σημαίνων τὸ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος). εἰ γάρ... λή-

ψεσθε... φανεῖσθε ὑποθ. λόγος δηλῶν τὸ προσδοκώμενον· πολλάκις δηλ. ἀντὶ νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἐάν (ἄν, ἦν) μεθ' ὑποτακτικῆς, ἔχωμεν εἰ μὲ ὀριστικὴν μέλλοντος. γάρ· αἰτιολογεῖ τὸ διατί οὐκ ἂν εἰκότως βλαπτοίμεθα. αὐτίκα· ἐπίρρ. χρον.=ἀμέσως· διὰ τοῦ ἄρθρου (τὸ αὐτίκα) μεταπίπτει εἰς θέσιν ἐπιθ. προσδ.=τὸ ἄμεσον, τὸ προσωρινόν. τῷ χρησίμῳ καὶ (τῷ) πολεμίῳ· δοτ. τοῦ ὄργάνου εἰς τὸ λήψεσθε τὸ δίκαιον· διὰ τοῦ τε - καὶ ἀντιτίθεται τὸ «χρήσιμον» καὶ τὸ «πολέμιον» καὶ τὸ «ὑμῶν» καὶ «ἐκείνων» κατὰ χιαστὸν σχῆμα. ὑμῶν... ἐκείνων· γεν. κτητ. εἰς τὸ χρησίμῳ—πολεμίῳ. τὸ χρήσιμον ὑμῶν—τὸ πολέμιον ἐκείνων=τὸ συμφέρον σας—τὸ ἐχθρικὸν μῖσος ἐκείνων. τὸ δίκαιον ἀντικ. τοῦ λήψεσθε. λαμβάνω τὸ δίκαιον=ἐκλαμβάνω, κρίνω τὸ δίκαιον. τοῦ ὄρθου· γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ κριταί. ὄντες... θεραπεύοντες κατηγορημ. μτχ. ἐκ τοῦ φανεῖσθε (δηλώσεως σημαντικοῦ). κριταί· κατηγορ. οὐκ ἀληθεῖς· ἐπιθ. προσδ. τοῦ κριταί. τὸ ξυμφέρον· ἀντικ. τοῦ θεραπεύοντες. θεραπεύω τὸ ξυμφέρον=φροντίζω διὰ τὸ ὑλικὸν συμφέρον μου.

εἰ νῦν δοκοῦσιν (οὗτοι, οἱ Θηβαῖοι)... πολὺ μᾶλλον καί... Ἕλληγες· ἔνν. ὠφέλιμοι ἡμεν· ὑποθετ. λόγος δηλῶν τὸ πραγματικόν. νῦν· ἐπίρρ. προσδ. σημαίνων χρόνον. ὑμῖν· ἡ δοτικὴ πρέπει νὰ συναφθῆ ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸ δοκοῦσιν (δοτικὴ προσωπικὴ) καὶ τὸ ὠφέλιμοι (δοτικὴ ἀντικειμ.). εἶναι· ἀντικ. τοῦ δοκοῦσιν (οἱ Θηβαῖοι). ὠφέλιμοι κατηγορούμ. πολὺ· νὰ συναφθῆ μὲ τὸ μᾶλλον· πολὺ μᾶλλον. ἄλλοι (ἐπιθ. προσδ.) Ἕλληγες· διὰ νὰ μὴ εἴπουν· οἱ Ἀθηναῖοι· τότε· ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὸ νῦν. ὅτε ἐν μείζονι κινδύνῳ ἦτε (παρὰ τοῦ εἶμι)· δηλ. ἐπὶ τῶν Μηδικῶν· ἡ πρότασις χρονικὴ. μείζονι· ἐπιθ. προσδ. τοῦ κινδύνῳ· ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως ἐννοεῖται· ἢ νῦν. ἐτέροις· ἀντικ. τοῦ ἐπέρχεσθε. δεινοί· κατηγορ. ἐν ἐκείνῳ (ἐπιθ. προσδ.) τῷ καιρῷ· ἐμπροθ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον. ὅτε πᾶσι (ἐνν. τοῖς Ἕλλησι, ἔμμεσ. ἀντικ.) δουλείαν (ἄμεσ. ἀντικ.) ἐπέφερον ὁ βάρβαρος· χρονικὴ πρότασις. ὁ βάρβαρος· κατὰ συνεκδοχὴν=οἱ βάρβαροι. οἶδε· μετὰ περιφρονησεως=τοῦ λόγου των ἀπ' ἐδῶ (οἱ Θηβ.). μετ' αὐτοῦ· ἐμπροθ. προσδ. δηλῶν συνέργειαν καὶ δίκαιον· ἔνν. ἐστί· ὑποκείμενον τῆς ἀπρσ. ἐκφράσ. εἶναι τὸ ἀπαρέμφ. ἀντιθεῖναι, τοῦ ὁποίου ὑποκ. εἶναι ὑμᾶς. τῆς νῦν—τὴν τότε· τὰ ἐπίρρ. μὲ τὸ ἄρθρον εἰς θέσιν ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ ἁμαρτίας καὶ προθυμίαν, τὰ ὅποια εἶναι ἀντικείμενα τοῦ ἀντιθεῖναι (ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἀντιτίθηναι (ἀντετίθην, ἀντιθήσω, ἀντέθηκα, ἀντιτέθηκα (παλαιότερος τύπος) ἢ ἀντιτέθεικα (νεώτερος τύπος)· τὸ ἀντιτίθηναι (=ἐναγτίον τίθηναι=ἀντιπαραβάλλω) συνετάχθη ἐδῶ πρὸς αἰτιατικ. (τὴν προθυμίαν) καὶ γενικὴν (τῆς ἁμαρτίας) λόγω τῆς προθέσεως ἀντί, ἐνῶ συνήθως συντάσσεται πρὸς αἰτιατ. καὶ δοτικὴν. ἡμῶν· νὰ συναφθῆ ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸ ἁμαρτίας καὶ προθυμίαν, εἰς τὰ ὅποια εἶναι γεν. ὑποκειμενικὴ. εἰ ἄρα ἡμάρτηται τι· ὑποθ. πρότ.=ἀνίσως καὶ ἔχει γίνεαι κανένα σφάλμα· διὰ τοῦ ἄρα ὑποδηλοῦται ἄρνησις. καὶ μείζον

πρὸς ἐλάσσω=καὶ (εὐρήσετε) μείζω (τὴν) προθυμίαν πρὸς ἐλάσσω
 ἁμαρτίαν. μείζω (μείζονα) ἐλάσσω (ἐλάσσονα) αἰτ. ἐνικου τοῦ συγκρ.
 ἐπιθ. μείζων (τοῦ μέγας) καὶ ἐλάσσων (τοῦ μικρός). πρὸς ἐλάσσω' ἐμ-
 πρόθ. προσδ. δηλῶν ἀναφορὰν ἢ σύγκρισιν. εὐρήσετε' μέλ. τοῦ εὐρί-
 σκω (εὐρίσκον ἢ ἠύρισκον, εὐρήσω, εὐρον ἢ ἠύρον, εὐρηκα, τῆ ἠύρηκα,
 εὐρηκῶς ἦν). οἷς=ἐν οἷς. σπάνιον (κατηγ.) ἦν' ἀπόρσ. ἔκφρασις. τῆς
 ὁποίας ὑποκ. εἶναι τὸ ἀντιτάξασθαι ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. τινά. τῶν Ἑλ-
 λήνων' γεν. διαιρ. ἀρετήν' ἄμεσον ἀντικ. τοῦ ἀντιτάξασθαι. τῆ δυνάμει'
 ἔμμ. ἀντικ. Ἐξέρξου' γεν. κτητ. μᾶλλον' ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως πρέ-
 πει νά νοηθῆ τὸ ἢ νῦν (ὅτε τὸ συμφέρον μᾶλλον θεραπεύουσιν). οἱ μὴ
 πράσσοντες' ἐπιθ. μτχ., ὑποκείμ. τοῦ ἐπηγοῦντο' ὁ ἐνεστῶς σημαίνει
 τὴν προσπάθειαν. Εἰς τὸ πράσσοντες ὑπάρχει ὁ ὑπαινιγμὸς τῶν διαπρα-
 γματεύσεων πρὸς τὸν ἐχθρόν (πρβλ. ἔπραξαν (=διεπραγματεύθησαν) δὲ
 ταῦτα δι' Εὐρυνάχου τοῦ Λεοντιάδου). τὰ ξύμφορα' ἀντικ. τοῦ πράσ-
 σοντες. αὐτοῖς' δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ξύμφορα. πράσσω τὰ ξύμφορα=ἐπι-
 διώκω νά τακτοποιήσω τὰ συμφέροντά μου. ἀσφαλεία' δοτ. τοῦ τρόπου
 =ἀκινδύνως, χωρὶς κανένα κίνδυνον. πρὸς τὴν ἔφοδον' ἐμπρόθ. προσδ.
 τῆς ἀναφορᾶς=ὡς πρὸς τὴν ἔφοδον, κατὰ τὴν ἐπιδρομήν. ἐθέλοντες δὲ
 =ἄλλ' (ἐπηγοῦντο) οἱ ἐθέλοντες (ἐπιθ. μτχ. ὑποκείμ. τοῦ ἐπηγοῦντο).
 τολμᾶν' ἀντικ. τοῦ ἐθέλοντες. τόλμῳ' ἐδῶ=πράττω μὲ τόλμην. μετὰ κιν-
 δύνων' ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον. τὰ βέλτιστα' ἀντικείμ. τοῦ
 τολμᾶν. τὰ βέλτιστα=τάς ἀνωτέρας ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως πράξεις'
 τοιαύτας πράξεις εἶχαν νά ἐπιδείξουν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ ὅποιοι λ. χ.
 ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν των εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν. Ἄξιαι πα-
 ρατηρήσεως εἰς τὸ τμήμα τοῦτο εἶναι αἱ ἀντιθέσεις: οἱ πράσσοντες—
 οἱ ἐθέλοντες τολμᾶν, ἀσφαλεία—μετὰ κινδύνων, τὰ ξύμφορα—τὰ
 βέλτιστα. ὦν' γεν. κατηγορηματικὴ (διαιρετ.)=τούτων δέ (δηλ. τῶν
 ἐθέλοντων τολμᾶν μετὰ κινδύνων τὰ βέλτιστα) περὶ τῆς ἀναφ. ἀντω-
 νυμίας μετ' ἄνω ἢ μέσῃ στιγμῇ ἢ τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον βλέπε πα-
 ρατηρήσεις κεφ. 54. γενόμενοι... τιμηθέντες' ἐναντ. μετοχ. ἐς τὰ πρῶτα'
 ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον. Καὶ πράγματι οἱ Πλαταιεῖς ἐτιμήθη-
 σαν μὲ ἀριστεῖον διὰ τὴν δρᾶσιν των. ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς' ἐμπρόθ. προσδ.
 δηλῶν αἰτίαν=διὰ τὰ ἴδια πράγματα, διότι συμπεριφέρθημεν κατὰ τὸν
 ἴδιον τρόπον προτιμῶντες τὸ δίκαιον ἀπὸ τὸ συμφέρον. δέδιμεν' ἴδε πα-
 ρατηρ. κεφ. 53. μὴ διαφθαρέωμεν' ἐνδοιαστικὴ πρότασις. ἐλόμενοι' αἰ-
 τιολ. μτχ.=ἐπεὶ εἰλόμεθα (μέσ. ἀόρ. β' τοῦ αἰρέομαι - οὔμαι (μέσου)=
 προτιμῶ, ἠροῦμην, αἰρήσομαι, εἰλόμην, ἠρημαι, ἠρήμην). Ἀθηναίους'
 ἀντικ. τοῦ ἐλόμενοι. δικαίως—κερδαλέως' ἐπιρρ. προσδ. δηλοῦντες τρό-
 πον=ὅπως ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον—ὅπως ἐπιβάλλει τὸ συμφέρον. ἢ ὑμᾶς
 κερδαλέως' β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. ὑμᾶς' ἀντικ. τοῦ ἐλόμενοι. χρεή...
 φαίνεσθαι' τὸ ἀπαρέμφ. ὑποκ. τοῦ χρεή ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. ὑμᾶς.
 γινώσκοντας' κατηγορ. μτχ. ἐκ τοῦ φαίνεσθαι (δηλώσεως σημαντ.).
 ταῦτά' σύστοιχον ἀντικ. τοῦ γινώσκοντας. περὶ τῶν αὐτῶν' ἐμ-

πρώτῳ, προσδ. σημαίνων ἀναφοράν (=ὡς πρὸς τὰ αὐτά), *ὁμοίως* (νὰ συν-
 αφῆῃ μὲ τὸ *γινώσκοντας*) ἐπιρρ. προσδ. τρόπ. *νομίσαι* τὸ ἀπαρέμφ.
 ἔξαρτάται ἐκ τοῦ *χρή*, τοῦ ὁποίου εἶναι ὑποκείμενον τὸ ὑποκ. τοῦ
 ἀπαρεμφ. εἶναι ὑμᾶς. τὸ *ξυμφέρον* ἀντικ. τοῦ *νομίσαι*. *ἄλλο τι* κα-
 τηγορ. ἢ *ὅταν καθιστῆται* β' ὄρος τῆς συγκρ. λόγῳ τῆς ἐνυπαρχούσης
 εἰς τὸ ἄλλο συγκρ. ἐννοίας ἢ σύνταξις=ἢ *ὅταν καθιστῆται* (χρον. πρῶτ.)
 τὸ *παραντίκα* (ἐπιθ. προσδ.) *ὠφέλιμον* (ὑποκείμεν.) *ὕμιν* (δοτ. ἀντικειμ.)
 [=ὅταν γίνεται (: ἐξυπηρετῆται) μέχρι τινός (=που) τὸ προσωρινὸν συμ-
 φέρον σας], *ἔχουσιν* (χρον. μτχ.) *αἰεὶ* (ἐπιρρ. προσδ. χρόν.) *τὴν χάριν*
 (ἄμεσ. ἀντικ. τῆς μτχ. *ἔχουσι*) *τῆς ἀρετῆς* (γεν. τῆς αἰτίας) *βέβαιον*
 (κατηγ.) *τοῖς ἀγαθοῖς* (ἔμμ. ἀντικ. εἰς τὸ *ἔχουσιν*) *τῶν συμμάχων* (γεν.
 διατρ.) *βέβαιος* ἐπίθ. τριγενὲς καὶ δικατάληκτον ἀπαντῆ καὶ ὡς τρικα-
 τάληκτον. τὸ *παραντίκα ὠφέλιμον* τὸ ἴδιον εἶπεν ἀνωτέρω *αὐτίκα χρή-
 σιμον*. *που* (=μέχρι τινός) δι' αὐτοῦ ὑποδηλοῦται, ὅτι ἡ *παραντίκα ὠφέ-
 λεια* πρέπει νὰ τίθεται εἰς κατωτέραν μοῖραν ἀπὸ τὸ καθήκον τῆς εὐ-
 γνωμοσύνης. Ἡ ἔννοια τοῦ ὅλου: Τὸ πραγματικὸν συμφέρον σας, Λακε-
 δαιμόνιοι, ἀπαιτεῖ, ὅπως, παραλλήλως πρὸς τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν
 ἀποδίδετε εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀμέσου ὕλικου συμφέροντός σας, μὴ
 λησιμονῆτε καὶ τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν, ποῦ ἔχετε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους,
 οἱ ὅποιοι ἄλλοτε σᾶς ὠφέλησαν.

Κεφ. 57

Σκεφθῆτε ἀκόμη (=προσ-σκέψασθε), ὅτι τώρα θεωρεῖ-
 σθε ὑπόδειγμα (=παράδειγμα) ἀκεραιότητος (=ἀνδραγαθίας)
 ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους (=τοῖς πολλοῖς=τοῖς πλείοσι) ἐκ τῶν
 Ἑλλήνων ἂν ὁμως λάβετε δι' ἡμᾶς ὄχι δικαίαν ἀπόφασιν (= *εἰ γνῶσεσθε περὶ ἡμῶν μὴ τὰ εἰκότα*)—διότι δὲν θὰ ἐκδώσετε
 τὴν σημερινὴν ἀπόφασίν σας (=οὐ κρινεῖτε τὴν δίκην τῆνδε)
 μυστικά (: εἰς τὰ κρυφά=οὐκ ἀφανῆ), ἀλλὰ μὲ τὴν γενικὴν
 ἀναγνώρισιν τῆς τιμιότητός σας (: ἐνῶ ἀπὸ ὅλους ἀναγνωρίζε-
 σθε ὡς τίμιοι=ἐπαινούμενοι) [θὰ ἐκδώσετε ἀπόφασιν] *περὶ*
ἡμῶν, οἱ ὅποιοι δὲν εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἀξιόμημποι (=περὶ οὐδ'
ἡμῶν μεμπτῶν)—προσέχετε, μήπως [αὐτοὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ
 τοὺς Ἕλληνας] δὲν ἐπιδοκιμάσουν (=οὐκ ἀποδέξονται) νὰ
 λάβετε μίαν ἄδικον ἀπόφασιν (=ἀπρεπές τι ἐπιγνώναι) διὰ
 τιμίους ἀνθρώπους (=περὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν), σεῖς, οἱ ὅποιοι
 εἴσθε ἀνώτεροί των (=αὐτοὺς [=ὑμᾶς αὐτοὺς] ἀμείνους ὄν-
 τας), οὔτε νὰ ἀφιερωθοῦν (=οὐδὲ ἀνατεθῆναι) εἰς τοὺς κοι-
 νοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων λάφυρα παρμένα ἀπὸ ἡμᾶς (=σκῦλα
 ἀπὸ ἡμῶν), τοὺς εὐεργέτας τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ θὰ θεωρηθῆ, ὅτι εἶναι τρομερόν (=δεινὸν δόξει εἶναι) Λακεδαιμόνιοι νὰ καταστρέψουν (=πορθῆσαι) τὰς Πλαταιάς, καὶ οἱ μὲν πατέρες σας νὰ ἀναγράψουν εἰς τὸν τρίποδα, τὸν ἀφιερωμένον εἰς τοὺς Δελφοὺς (=τὸν ἐν Δελφοῖς), τὸ ὄνομα τῆς πόλεώς μας (=τὴν πόλιν) λόγῳ τῆς ἀρετῆς τῆς (=δι' ἀρετῆν) καὶ σεῖς νὰ τὴν σβήσετε ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς οἰκογενεῖας τῶν (=πανοικεσίᾳ). Διότι εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖον τῆς δυστυχίας ἔχομεν φθάσει (=ἐς τοῦτο ξυμφορᾶς προκεχωρήκαμεν), ὥστε ἡμεῖς (=οὔτινες) καὶ ὅταν οἱ Μῆδοι ἐκνριάρχησαν [εἰς τὴν Ἑλλάδα] (=Μῆδων τε κρατησάντων) κατεστρεφόμεθα, καὶ τώρα ἐνώπιόν σας, πὺ ἦσθε πρωτύτερα οἱ καλύτεροι φίλοι μας, εὐρισκόμεθα εἰς μειονεκτικωτέραν θέσιν ἀπὸ τοὺς Θηβαίους (=Θηβαίων ἡσσώμεθα), καὶ ἀντιμετωπίσαμεν (=ὑπέστημεν) δύο ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους (=ἀγῶνας), τότε (: πρὸ τινος), ἂν δὲν παρεδίδαμεν τὴν πόλιν (μας), νὰ ἀποθάνωμεν ἀπὸ τὴν πείναν, καὶ τώρα νὰ δικαζώμεθα περὶ ζωῆς καὶ θανάτου (=θανάτου δίκη κρίνεσθαι). Καὶ ὕστερα ἀπὸ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα τῆς τύχης ἔχομεν παραγκωνισθῆ (=καὶ περι-εώσωμεθα) ἀπὸ ὅλους [τοὺς Ἑλληνας] ἡμεῖς οἱ Πλαταιεῖς, οἱ παραπάνω ἀπὸ (: δυσαναλόγως μὲ) τὰς δυνάμεις μας πρόθυμοι εἰς τὴν κοινὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων (=ἐς τοὺς Ἑλληνας) ἔρημοι καὶ ἀπροστάτευτοι (=ἀτιμώρητοι) καὶ οὔτε ἀπὸ τοὺς τότε συμμάχους μας κανεῖς μᾶς βοηθεῖ, καὶ σεῖς, Λακεδαιμόνιοι, ἡ μόνη μας ἐλπίς, φοβούμεθα, μήπως δὲν ἦσθε σταθεροί (=βέβαιοι) [εἰς τὴν παλαιὰν συμμαχίαν μας].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

προσ - σκέψασθε· προστ. μ. ἀορ. α' τοῦ προσ - σκοποῦμαι = σκέπτομαι προσέτι, ἀκόμη· τοῦ σκοπέομαι - οὔμαι οἱ ἄλλοι χρόνοι, ἐκτός τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικού, ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν χρόνων τοῦ ποιητικοῦ σκέπτομαι. ὅτι νομίζεσθε· εἰδικὴ πρὸτ., ἀντικείμενον τοῦ προσσκέψασθε. παράδειγμα· κατηγορ. τοῖς πολλοῖς· ποιητ. αἴτιον· διότι εἰς τὸν Θουκυδίδην ἐπὶ τῶν παθητικῶν γενικῶς χρόνων καὶ ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ παθ. παρακειμ. καὶ ὑπερσυντελ. τὸ ποιητικὸν αἴτιον τίθεται συχνὰ καθ' ἀπλὴν δοτικὴν. τῶν Ἑλλήνων· γεν. διαιρ. ἀνδραγαθίας· γεν. ἀντικ. εἰς τὸ παράδειγμα = παραδείκνυσθε ἀνδραγαθίαν. ἀνδραγα-

θία ἔδω=χρηστότης, ἀκεραιότης. *εἰ δὲ γνώσεσθε...*, *ὄρατε* ὑποθ. λόγος σημαίνων τὸ πραγματικόν. *γνώσεσθε* μέλλ. τοῦ *γινγνώσκω* (ἐγινωσκον, γνώσομαι, ἔγνων, ἔγνωκα, ἐγνώκειν). *μὴ τὰ εἰκότα*=τὰ μὴ εἰκότα=ἄδικα ἄντικ. τοῦ *γνώσεσθε*. *περὶ ἡμῶν* ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων ἀναφοράν. *τὴν δίκην* ἄντικ. *τῆνδε* ἐπιθ. προσδ. *ἀφανῆ* κατηγορ. τοῦ *δίκην*. *ἐπαινούμενοι δέ* ἔνν. *κρινεῖτε τὴν δίκην*=μὲ τὴν γενικὴν ἀναγνώρισιν (τῆς τιμιότητός σας). *περὶ οὐδ' ἡμῶν μεμπτῶν*=*περὶ ἡμῶν οὐ μεμπτῶν* (κατηγ.) ὄντων ἀντίθεσις εἰς τὸ ἐπαινούμενοι ἢ ἀντίθεσις θὰ ἦτο καθαρωτέρα, ἐὰν ὁ λόγος εἶχεν ὡς ἐξῆς: *ἐπιφανεστάτην δὲ ἐπαινούμενοι, οὐδ' ἡμᾶς μεμπτοὺς (ὄντας) κρινεῖτε*. ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωται πлагία ἐρωτημ. πρότασις ἐξαρωτημένη ἐκ τοῦ *ὄρατε*, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμενον. *ἀποδέχομαι*=ἐπικροτῶ, ἐπιδοκιμάζω. *ἐπιγνώναι* ἄντικ. τοῦ *ἀποδέξωνται* ὑποκείμ. τοῦ *ἐπιγνώναι* ἐννοεῖται ὑμᾶς. *ἐπιγινώσκω*=λαμβάνω ἀπόφασιν. *τι* ἄντικ. τοῦ *ἐπιγνώναι*. *ἀπρεπέες* ἐπιθ. προσδ. *ἀνδρῶν ἀγαθῶν πέρι* ἐμπρόθ. προσδ. ἀναφορ.=*περὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν* ἀναστροφή ἴσεται δὲ ἀναστροφή ἢ τοποθέτησις ἀναπροθέσεως μετὰ τὴν λέξιν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει, ὅτε ὁ τόνος τῆς ἀναβιβάζεται (τούτων πέρι=*περὶ τούτων, τῆς νεὸς ἐπι=ἐπὶ τῆς νεὸς* κ.τ.τ.). *αὐτοὺς* κατηγορηματ. προσδιορ. εἰς τὸ νοούμενον ὑποκ. τοῦ *ἐπιγνώναι*: ὑμᾶς, πρὸς τὸ ὁποῖον συνεφώνησεν ἡ μτχ. *ὄντας* (ἐπιθ. μτχ.). *ἀμείνους* (ἀμείνονας) κατηγορούμενον ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως πρέπει νὰ ἐννοηθῆ: *ἡμῶν τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν*. Ἡ φράσις περιέχει κάποιαν κολακείαν. *πρὸς ἱεροῖς*=*ἐν ἱεροῖς τοῖς κοινοῖς* ἐννοοῦνται τὰ πανελλήνια ἱερά, ὅπως ὁ ναὸς τοῦ Διὸς εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς τοὺς Δελφούς, ὅπου συνήθως ἀφιέρωναν οἱ νικηταὶ ἀναθήματα προσερχόμενα ἀπὸ τὰ λάφυρα τῶν ἠττημένων. *ἀνατεθῆναι* ἢ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ *ἀποδέξωνται*, τοῦ ὁποίου εἶναι ἄντικ. *σκῦλα* ὑποκ. τοῦ *ἀνατεθῆναι*. *σκῦλον* (συνηθέστερον εἰς τὸν πληθυντ. *σκῦλα*)=λάφυρον. *ἀπὸ ἡμῶν* ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὴν προέλευσιν. *τῶν εὐεργετῶν* παράθεσις εἰς τὸ ἡμῶν. *τῆς Ἑλλάδος* γεν. ἄντικ. εἰς τὸ *εὐεργετῶν*.

* * *δεινόν* (κατηγορ.) *εἶναι* ἀντικείμ. τοῦ *δόξει*, τοῦ ὁποίου ὑποκ. εἶναι (τὸ) *πορθῆσαι* τῷ ἀπρμφ. *πορθῆσαι* ὑποκ. εἶναι *Λακεδαιμόνιους* (μὲ ἔμφασιν, ποιοί; οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ πρόμαχοι τῆς ἐλευθερίας!). *πορθέω*-*ω*=καταστρέφω. *Πλάταιαν* ἄντικ. τοῦ *πορθῆσαι*. *ἀναγράψαι*... *ἐξαλεῖψαι* ἢ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ *δόξει* (δεινὸν εἶναι), τοῦ ὁποίου εἶναι ἐπίσης ὑποκείμενα. *τοὺς πατέρας* ὑποκ. τοῦ *ἀναγράψαι*. *τὴν πόλιν* ἄντικ. ἐς τὸν *τρίποδα* ἐμπρόθ. προσδ. τόπ. *τὸν ἐν Δελφοῖς* παράθεσις εἰς τὸ *τρίποδα*. Πρόκειται περὶ τοῦ τριπόδος, τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσεν ὁ Παισαίνιας εἰς τοὺς Δελφούς μετὰ τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν καὶ ὁ ὁποῖος κατεκευάσθη ἀπὸ τὰ περσικὰ λάφυρα. Ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τριῶν χαλκῶν ὄψεων—*τρικέφαλον* (=τρικέφαλον) τὸν ὀνομάζει ὁ Ἡρόδοτος—, τῶν ὁποίων τὰ σώματα περιεπλέκοντο καὶ ἐσχημάτιζαν σπειροειδῆ στήλην. Ἐπάνω εἰς τὰς σπείρας τῶν ὄψεων ἐγράφαζαν οἱ Ἑλ-

ληνες τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβαν μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν Περσῶν. Οἱ χαλκοὶ ὄφεις μετεκομίσθησαν ἐπὶ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου εἰς τὴν Κων/πολιν καὶ σφύζονται μέχρι σήμερον ἀκρωτηριασμένοι εἰς τὸν Ἰππόδρομον. δι' ἀρετὴν ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν αἰτίαν. ἡμᾶς ὑποκ. τοῦ ἐξαλεῖψαι. ἐκ παντὸς (ἐπιθ. προσδ.). τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔμπροθ. προσδιορ. δηλῶν τὸ πόθεν. τὸ Ἑλληνικόν=οἱ Ἕλληνες, ἡ Ἑλλάς. πανοικεσία ὁμοιογενεῖς ἐπίρρημα (ἡ πανοικεσία) δηλοῦν τὸν τρόπον=πανοικί=οἰκογενειακῶς. διὰ Θεβαίωνς ἔμπροθ. προσδ. αἰτ. ἐξαλεῖψαι ἔνν. τὴν πόλιν (ἀντικ.)=νά σβήσετε ἢ ἀντίθεσις εἰς τὸ ἀναγράψαι. δῆ=ἀκριβῶς. ξυμφορᾶς γεν. διαιρετ. εἰς τὸ τοῦτο. οἵτινες... ἀπολλύμεθα ἄναφ. ἀποτελεσματικὴ πρότασις= ὥστε ἀπολλύμεθα. κρατησάντων χρον. μετ. κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον. ἀπολλύμεθα ἔννοεῖται ὁ ἔμπρησμός τῆς πόλεως τῶν Πλατ. ὑπὸ τοῦ Ξέρξου μετὰ τὴν μάχην τῶν Θερμοπυλῶν τὸ ἀπολλύμεθα παρατ. τοῦ ἀπόλλυμαι (ἀπολλύμην, ἀπολοῦμαι, ἀπωλόμην, ἀπόλωλα, ἀπωλώλειν). ἐν ὑμῖν ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν τὸ ἐνώπιον. τοῖς φιλότοις παράθεσις εἰς τὸ (ἐν) ὑμῖν. πρὶν ἐπιρρ. προσδ. χρόν. Θεβαίων ἀντικ. τοῦ ἡσσόμεθα (ἡσσομαι) τινος). ἀγῶνας ἀντικ. τοῦ ὑπέστημεν. ἀγῶν ἔδῳ=κίνδυνος. τοῖς μεγίστοις κατηγο. τότε μὲν δηλ. προτοῦ νὰ λάβουν τὴν ἀπόφασιν νὰ παραδώσουν τὴν πόλιν τῶν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. διαφθαρήναι... κρίνεσθαι ἐπεξήγησις εἰς τὸ ἀγῶνας. λιμῶν dot. τοῦ ἀναγκαστ. αἰτίου. τὴν πόλιν εἰ μὴ παρέδομεν=εἰ μὴ παρέδομεν τὴν πόλιν (ἀντικ.) ὑποθ. πρότ. θανάτου γεν. δηλοῦσα τὴν ποινήν τοῦ ἐγκλήματος συχνὰ καὶ ἔμπροσθέντος: περὶ θανάτου (πρβλ. Δημοσθ. Α' Φιλιπ. «τῶν στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρις κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου»). κρίνομαι θανάτου=δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. δίκη dot. τροπ. περιεώσμεθα παθ. παρακ. τοῦ περιωσθῆναι= μὲ τὰ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα τῆς τύχης (=περι) παραγωνίζομαι (περιεωσθῆναι, περιωσθήσομαι, περιεώσθη, περιεώσμαι οἱ μέσ. χρόνοι: μέλ. περιώσομαι, ἄορ. περιεωσάμην). ἐκ πάντων ἔμπροθ. προσδ. τοῦ ποιητ. αἰτίου. ἡ ἐκ ἀντὶ τῆς συνηθεστέρας ὑπὸ κανονικώτερα ἔδῳ ἔπρεπε νὰ τεθῆ ἀπλῆ dot. τοῦ ποιητ. αἰτίου, ἐπειδὴ ἔχομεν παθ. παρακ. (περιεώσμεθα πᾶσι, ἔνν. τοῖς Ἕλλησι). οἱ πρόθυμοι κατηγο. παρὰ δύναμιν ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν ἐναντιότητα. ἐς τοὺς Ἕλληνας ἔμπροθ. προσδ. ἄναφ.=ἀπέναντι, διὰ τὴν κοινήν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων. ἐρῆμοι—ἀτιμώρητοι κατηγορ. τοῦ Πλαταιῆς. ἐρῆμος ἐπίθ. τριγενὲς καὶ δι-κατάλ., ἀλλὰ καὶ τρικατάλ. (ἐρῆμος-ον, ἐρῆμος, η, ον. πρβλ. ἐτοῖμος). ἀτιμώρητος=ὁ οὐδεμίαν τιμωρίαν (=βοήθειαν) ἔχων ὑπὸ τινος, ὁ ἀπροστάτετος. τῶν ξυμμάχων γεν. διαιρ. εἰς τὸ οὐδεὶς. τῶν τότε τὸ ἐπιρρ. μετὰ τοῦ ἄρθρου εἰς θέσιν ἐπιθ. προσδ. ἡ ἐλίς παράθεσις εἰς τὸ ὑμεῖς. μόνη κατηγορηματ. προσδιορ. μὴ οὐ βέβαιοι ἦτε ἔνδοιαστικὴ πρότασις ἐκ τοῦ δέδιμεν ἦτε καὶ ὄχι ἔστέ, διότι ἀναφέρεται εἰς τὴν παλαιὰν συμμαχίαν. βέβαιοι κατηγορ.

Καὶ ὁμοῦς ἔχομεν τὴν ἀπαίτησιν (:σᾶς ἐξορκίζομεν) τοῦλάχιστον (=ἀξιούμεν γε) καὶ χάριν τῶν θεῶν, οἱ ὅποιοι ἔγιναν κάποτε ἐπόπται (: μάρτυρες) τῆς συμμαχίας μας (=τῶν ξυμμαχικῶν ποτε γενομένων) καὶ τῆς ἀνδρείας, τὴν ὅποιαν ἐδείξαμεν διὰ τοὺς Ἑλληνας (=τῆς ἐς τοὺς Ἑλληνας), νὰ καμφθῆτε καὶ νὰ ἀλλάξετε γνώμην (=μεταγνῶναι), ἂν παρεσύρθητε (=εἰ ἐπείσθητε) ἀπὸ τοὺς Θηβαίους εἰς κάποιαν [δυσημεῆ] ἀπόφασιν (=τι), καὶ νὰ ζητήσετε σεῖς ἀπὸ αὐτούς [τοὺς Θηβ.] ὡς ἀνταμοιβὴν τῆς ἀνδρείας μας (=ἀνταπαιτῆσαι αὐτούς) τὴν χάριν (=τὴν δωρεάν) νὰ μὴ θανατώσετε ἐκείνους, πὺν δὲν σᾶς ταιριάζει [νὰ θανατώσετε] (=οὐς μὴ ὑμῖν πρόκειται) καὶ (ἔτσι=τε) νὰ ἀποκομίσετε τὴν πρόπουσαν (: τιμητικὴν) εὐγνωμοσύνην [ἐκ μέρους μας =σώφρονα χάριν] ἀντὶ ἀτιμωτικῆς [ὁποία θὰ εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν Θηβαίων] (=ἀντὶ αἰσχροῦς) καὶ ὄχι, ἀφοῦ δώσετε εὐχαρίστησιν εἰς ἄλλους (=ἡδονὴν δόντας ἄλλοις), νὰ ἀποκτήσετε σεῖς οἱ ἴδιοι εἰς ἀντάλλαγμα (=ἀντιλαβεῖν) κακὸν ὄνομα (=κακίαν)· διότι μικρὸν (: εὐχολὸν) πρᾶγμα εἶναι (=βραχύ, ἔνν. ἔστιν) τὸ νὰ μᾶς ἀφαιρέσετε τὴν ζωὴν (=τὸ τὰ ἡμέτερα σώματα διαφθεῖραι), ἐπίπονον ὅμως εἶναι νὰ ἐξαλείψετε τὴν κακὴν φήμην (=τὴν δύσκειαν) [ἢ ὁποία θὰ προέλθῃ] ἀπὸ αὐτό. Διότι δὲν θὰ μᾶς τιμωρήσετε ὡς ἐχθρούς, ὅτε ἦτο φυσικὸν νὰ μᾶς τιμωρήσετε (=εἰκότως), ἀλλ' ὡς φίλους (=εὔρους), οἱ ὅποιοι κατ' ἀνάγκην σᾶς ἐπολεμήσαμεν. Ὡστε (ὄχι μόνον ἐὰν δὲν μᾶς θανατώσετε, ἀλλὰ) καὶ ἂν ἐπὶ πλεον (=καί) μᾶς ἐξασφαλίσετε τὴν ζωὴν (=τῶν σωμάτων ἄδειαν ποιοῦντες), θὰ εἴσθε δίκαιοι δικασταί (=δσια ἂν δικάζοιτε) καὶ ἂν πρὸ τῆς ἀποφάσεώς σας λάβετε ὑπ' ὄψιν (=προνοοῦντες), ὅτι μὲ τὴν θέλησίν μας μᾶς συνελάβετε καὶ ὡς ἰκέτας τείνοντας τὰ χεῖρια μας πρὸς σᾶς (=χεῖρας προῖσχομένους)—καὶ ἡ [ἱερά] συνήθεια (: παράδοσις=νόμος) εἰς τοὺς Ἑλληνας εἶναι νὰ μὴ σκοτώνη κανεὶς αὐτούς τοὺς ἀνθρώπους—, καὶ ἀκόμη ὅτι ἔχομεν δειχθῆ (=γεγεννημένους) εὐεργέται σας πάντοτε.

Διότι στρέψετε τὰ βλέμματα εἰς τοὺς τάφους (=θήκας) τῶν πατέρων σας, τοὺς ὁποίους, ἀφοῦ ἐσκοτώθησαν ἀπὸ τοὺς Μή-

δους και ἐνταφιάσθησαν εἰς τὴν χώραν μας, ἐτιμούσαμεν κάθε χρόνον μὲ φροντίδα τοῦ δημοσίου (=δημοσίᾳ) μὲ ἐνδύματα (=ἐσθήμασι) καὶ ἄλλα συνηθισμένα ἀφιερῶματα (=νομίμοις) καὶ μὲ τὸ νὰ προσφέρωμεν [εἰς αὐτούς] (=ἐπιφέροντες) τοὺς πρώτους καρπούς (=ἀπαρχάς) ἀπὸ ὅλα τὰ ὄριμα προϊόντα (=ὠραῖα), ὅσα παρήγεν ὁ τόπος μας (=ὄσα ἢ γῆ ἡμῶν ἀνεδίδου), ὡς φίλοι των ἀπὸ φιλικὴν χώραν καὶ ὡς σύμμαχοι πρὸς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν κάποτε συμπολεμισταὶ (=δμαίχοις ποτὲ γενομένοις). Ἀπὸ [ὅλα] ὅμως αὐτὰ (=ὧν) σεῖς θὰ ἐκάνατε τὸ ἀντίθετον, ἂν ἐλαμβάνετε ἄδικον ἀπόφασιν (=μὴ ὀρθῶς γνόντες). Καὶ σκεφθῆτε ὁ Πausanias δηλαδὴ ἔκαμεν [ἐκεῖ] τοὺς τάφους των (=ἔθαπτε), ἐπειδὴ εἶχε τὴν ἰδέαν, ὅτι εἰς φιλικὸν χῶμα (=ἐν γῆ φιλίᾳ) τοὺς ἔθαπτε καὶ πλησίον ἀνθρώπων μὲ τέτοια (; φιλικὰ) αἰσθήματα (=τοιούτοις)· σεῖς ἀντιθέτως, ἂν μᾶς καταδικάσετε εἰς θάνατον (=εἰ κτενεῖτε ἡμᾶς) καὶ τὴν χώραν τῶν Πλαταιῶν τὴν καταστήσετε χώραν τῶν Θηβαίων (=Θηβαΐδα), τί ἄλλο [θὰ κάμετε] παρὰ θὰ ἐγκαταλείψετε εἰς χώραν ἐχθρικὴν (=ἐν πολεμίᾳ καταλείψετε) καὶ πλησίον εἰς τοὺς φονεῖς των (=παρὰ τοῖς αὐθένταις) τοὺς πατέρας σας καὶ τοὺς συγγενεῖς σας στερημένους (=ἀτίμους) ἀπὸ τὰς τιμᾶς (=γερωῶν), τὰς ὁποίας ἔχουν σήμερα (=ὧν νῦν ἴσχυοις); Ἐπὶ πλέον (=πρὸς δέ) καὶ τὴν χώραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν των (=ἠλευθερώθησαν) οἱ Ἕλληνας, θὰ κάμετε δούλην, καὶ τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν, εἰς τοὺς ὁποίους προσσηχῆθησαν καὶ ὑπερίσχυσαν τῶν Μήδων (=εὐξάμενοι Μήδων ἐκράτησαν=ἠῦξαντο καὶ Μήδων ἐκράτησαν), θὰ ἐρημώσετε (=ἐρημοῦτε) καὶ ἀπὸ τὰς πατροπαράδοτους θυσίας ἐκείνων, πὸν τοὺς ἴδρυσαν καὶ τοὺς ἔκτισαν (=τῶν εἰσαμένων καὶ κτισάντων), θὰ τοὺς στερήσετε (=ἀφαιρήσεσθε).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

καίτοι=καὶ ὅμως (μολονότι δηλ. στηρίζομεν ἀσθενεῖς ἐλπίδας εἰς τὴν βοήθειάν σας). θεῶν ἔνεκα· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σκοπόν. τῶν γενομένων· ἐπιθ. μτχ. ποτέ· μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην. ξυμμαχικῶν· κατηγορ.=ἐφόρων, μαρτύρων τῆς συμμαχίας (πρβλ. Κεφ. 71 Β' βιβλ. «μάρτυρας δὲ θεοὺς τοὺς ὀρκίους τότε γενομένους ποιούμενοι»). καὶ τῆς ἀρετῆς· ἔνν. ἔνεκα. τῆς ἐς τοὺς Ἕλληνας· παράθεσις εἰς τὸ ἀρετῆς =τὴν ὁποίαν ἐδείξαμεν διὰ τοὺς Ἕλληνας. καμφθῆναι... μεταγῶναι...

ἀνταπαιτήσαι... κομίσασθαι... ἀντιλαβεῖν τὰ ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ ἀξιοῦ-
 μεν, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμε. ὑμᾶς· ὑποκ. τῶν ἀνωτέρω ἀπαρεμφά-
 των. εἴ τι... ἐπέσθητε· ὑποθ. πρότασις. τι· σύστ. ἀντικ. τοῦ ἐπέσθητε.
 ὑπὸ Θηβαίων· τί εἶναι· τὴν δωρεάν· ἔμμεσ. ἀντικ. τοῦ ἀνταπαιτήσαι.
 αὐτούς· ἄμεσον ἀντικ. τοῦ ἀνταπαιτήσαι (ἀνταπαιτῶ τινά τι). ἀντα-
 παιτῶ=ζητῶ ὡς ἀνταμοιβήν (=ἀντι-) (ἐδῶ τῆς ἀνδρείας τῶν Πλαταιέ-
 ων). αὐτούς· κατηγορ. προσδιορισμός τοῦ ὑποκειμ.: ὑμᾶς (=ὑμᾶς αὐτούς).
 μὴ κτείνειν· ἐπεξηγήσις τοῦ δωρεάν. οὕς μὴ ὑμῖν πρέπει· ἀναφ. ὑποθ.
 πρότ., ἀντικείμενον τοῦ κτείνειν=εἴ τινας μὴ ὑμῖν πρέπει (κτείνειν)·
 ὅτι ἡ ἀναφορ. πρότασις περιέχει ὑπόθεσιν, ἀποδεικνύει ἡ ἄρνησις μὴ.
 ὑμῖν· δοτ. προσωπ. εἰς τὸ πρέπει. χάριν· ἀντικ. τοῦ κομίσασθαι. σώ-
 φρονα· ἐπιθ. προσδ. ἀντι αἰσχροῦς· ἐμπρθ. προσδ. δηλῶν ἀντικατάστασιν.
 σώφρονα τε... χάριν=καί νᾶ ἀποκομίσετε (ἐκ μέρους μας) ἔντιμον εὐ-
 γνωμοσύνην ἀντι τῆς ἀτιμωτικῆς (ἐκ μέρους τῶν Θηβ.) [διὰ τὴν θανάτω-
 σίν μας]. δόντας· χρον. μτχ. ἡδονήν... ἄλλοις· ἀντικείμε. τοῦ δόντας, τὸ
 α' ἄμεσον, τὸ β' ἔμμεσον. κακίαν· ἀντικ. τοῦ ἀντιλαβεῖν, τοῦ ὁποίου
 ὑποκείμε. εἶναι τὸ αὐτούς (κατηγορ. προσδιορ. τοῦ ὑποκ. ὑμᾶς). ἀντιλαμ-
 βάνω κακίαν=λαμβάνω εἰς ἀντάλλαγμά τινος (ἐδῶ τῆς ἡδονῆς τῶν ἄλ-
 λων) κακίην φήμην, ὄνομα: βραχύ... διαφθεῖραι=βραχύ (κατηγ.) (ἔστι)
 τὸ διαφθεῖραι (ὑποκ.) τὰ σώματα (ἀντικ.) τὰ ἡμέτερα (ἐπιθ. προσδ.).
 βραχύ=μικρὸν πρᾶγμα· ἐπομένως=εὐκόλον. ἐπίπονον δέ (κατηγ.)· ἔνν.
 ἐστί. (τό) ἀφανίσαι· ὑποκ. τοῦ ἐστί. τὴν δύσκειαν· ἀντικ. τοῦ ἀφανίσαι.
 δύσκεια=κακὴ φήμη. αὐτοῦ· δηλ. τοῦ διαφθεῖραι τὰ ἡμέτερα σώματα·
 ἡ γεν. αὐτοῦ ὑποκειμενική=ἦν αὐτὸ παρέχει. οὐκ ἐχθρούς... τιμωρή-
 σεσθε· τὸ πλήρες=ἡμεῖς γάρ, οὕς τιμωρήσεσθε, οὐκ ἐσμέν ἐχθροί.
 ἡμᾶς ἀντικ. τοῦ τιμωρήσεσθε. ἐχθρούς· κατηγ. εἰκότως· ἐπιρ. προσδ.
 δηλῶν τὸν τρόπον καὶ ἰσοῦται πρὸς τὴν πρότασιν=οὐσπερ (ἐχθρούς) εἰ-
 κὸς ἦν τιμωρήσασθαι. ἐχθρούς=ἐόνους· κατηγορ. κατ'ἀνάγκην· ἐμπρῶθ.
 προσδ. δηλῶν αἰτίαν. πολεμήσαντας· ἐπιθ. μτχ.=οἱ ἐπολεμήσαμεν. ὅσια
 ἂν δικάζοιτε· δυνητικ. πρότασις, τῆς ὁποίας ὑπόθεσις εἶναι ἡ εἰς τὰς
 ὑποθ. μετοχὰς ποιοῦντες καὶ προνοοῦντες περιεχομένη=εἰ ποιοῖτε καὶ
 εἰ προνοοῖτε (ἐκφράζει ἀπλήρη σκέψιν τοῦ λέγοντος). καί· ἐπιδοτικός=
 ὄχι μόνον ἐὰν δὲν μᾶς θανατώσετε, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπὶ πλέον (=καί, ἄδειαν·
 ἄμ. ἀντικ. τοῦ ποιοῦντες, ἐννοουμένου ὡς ἐμμέσου τοῦ ἡμῖν. τῶν σω-
 μάτων· γεν. ἀντικείμε. ποιῶ ἄδειαν τῶν σωμάτων=ἐξασφαλίζω τὰ σώ-
 ματα, τὴν ζωήν. ὅσια· σύστοιχ. ἀντικ. τοῦ δικάζοιτε. προνοοῦντες=
 ἐὰν πρὸ τῆς ἀποφάσεως (=προ-) λάβετε ὑπ' ὄψιν. ὅτι ἐκόντας ἐλά-
 βετε (ἡμᾶς)· εἰδικ. πρότασις, ἀντικ. τοῦ προνοοῦντες. ἐκόντας· ἐπιρρη-
 ματικὸν κατηγορ. δηλοῦν τρόπον τοῦ ἐνν. ἀντικ. τοῦ ἐλάβετε· ἡμᾶς.
 χεῖρας· ἀντικ. τῆς μτχ. προῖσχομένους, ἡ ὁποία, ὡς καὶ ἡ κατωτέρω
 γεγενημένους, εἶναι τροπική. προῖσχομένους· μετοχ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ
 (προ)ῖσχω, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἔχω, ἀλλὰ κάπως ἐντονώτε-
 ρον (παρὰτ. ἰσχον—Μέσ. καὶ παθ. ἰσχομαι, ἰσχύμην). προῖσχομαι χεῖ-

ρας=προβάλλω, τείνω τὰς χεῖράς μου ὡς ἰκέτης. ὁ δὲ νόμος τοῖς Ἑλλησι (δοτ. προσ.) ἔνν. ἐστί. ὁ νόμος· τὸ ἄρθρ. σημαίνει ὁ κατὰ παράδοσιν, ὁ ἱερὸς νόμος (συνήθεια). μὴ κτείνειν· τὸ ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ νόμου. τούτους· ἄντικ., δηλ. τοὺς χεῖρας προῖσχομένους. εὐεργέτας· κατηγ.

διὰ παντός· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρόνον=πάντοτε. ἐς θήκας· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν διεύθυνσιν. θήκη=τάφος. πατέρων· γεν. κτητ. τῶν ἡμετέρων· παράθεσις. οὕς· ἄντικ. τοῦ ἐτιμῶμεν. ἀποθανόντας... ταφέντας· χρόν. μετ.=ἐπεὶ ἀπέθανον—ἐπεὶ ἐτάφησαν. ὑπὸ τῶν Μήδων· ποιητ. αἴτιον (ἀποθνήσκω ὑπὸ τινος· τὸ ἐνεργητ. ἀποκτείνω τινά). ἐν τῇ ἡμετέρᾳ· ἔνν. γῆ, χώρα. κατ' ἔτος ἕκαστον (ἐπιθ. προσδ.)· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων χρόνον. δημοσίᾳ· ἐπίρρ.=μὲ φροντίδα τοῦ δημοσίου, τῆς πολιτείας· ἐσθήμα (πάντοτε κατὰ πληθυντ.)=ἔνδυμα. ἐσθήμασι καὶ ἄλλοις νομίμοις· δοτ. τοῦ τρόπου· ἐνδύματα γενικῶς προσεφέροντο εἰς τοὺς νεκρούς, ὅπως καὶ κάθε ἄλλο πρᾶγμα, πού τοὺς εὐχαριστοῦσεν εἰς τὴν ζοήν· τὰ δὲ ἄλλα νόμιμα ἦσαν πλύσις τῶν στηλῶν τῶν πεσόντων, ρυτισμός αὐτῶν μὲ μύρα καὶ αἰ θυσία. ἐπιφέροντες· ἐλέγοντο δὲ ἀπαρχαὶ αἰ προσφοραὶ τῶν πρώτων καρπῶν, τῶν θροφαντῶν, ὅπως λέγομεν σήμερα. πάντων· γεν. διαιρετ.=ἀπ' ὅλα ἐκεῖνα (τὰ προϊόντα). ὄσα· ἄντικ. τοῦ ἀνεδίδου. ὄρατα· κατηγορ. ὄρατος=ὄριμος. εἶνοι... ξύμμαχοι (κατηγορ.) ἔνν. ὄντες αὐτοῖς. ἐκ φιλίας (ἐπιθ. προσδ.) χώρας· ἐμπρόθ. προσδ.τόπ. (ξύμμαχοι ὄντες αὐτοῖς) γενομένοις· αἰτιολογ.μετ.=ἐπεὶ ἐγένοντο. ποτε· ἐπίρρ. προσδ. δηλῶν χρόνον. δμαίχοις· κατηγορ. δμαίχος (ὄμου, αἰχμη) =συστρατιώτης, συμπολεμιστής. ὧν=τούτων μέντοι· περὶ τῆς ἀναφ. ἀντωνυμίας μετ' ἄνω ἢ μέσην σιγμῆν καὶ τὸ ἐρωτημ. σημείον ἴδε παρατηρήσεις κεφ. 54. τὸ ἐναντίον· ἄντικ. τοῦ δράσαιτ' ἄν. ὧν· γεν. ἄντικ. ἐκ τοῦ ἐναντίον. γνόντες· ὑποθ. μετ.=εἰ γνοῖτε. γιγνώσκω· ἐδῶ=λαμβάνω ἀπόφασιν. ὀρθῶς· ἐπίρρ. προσδ. δηλῶν τρόπον γὰρ· ἐπεξηγηματ. αὐτούς· ἄντικ. τοῦ ἔθαπτεν. νομίζον· αἰτιολογ. μετ. τιθέναι· ἄντικ. τοῦ νομίζον· ὡς ἄντικ. τοῦ τιθέναι πρέπει, νὰ ἐννοηθῇ αὐτούς. τίθημι (θήκη)=θάπτω. ἐν γῆ· ἐμπρόθ. προσδ. τόπ. φιλία (οὕση)· κατηγ. παρ' ἀνδράσι· ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τόπον. τοιούτους· κατηγ., δηλ. φιλίσις. εἰ κτενεῖτε..., τί ἄλλο (ποιήσετε) ἢ καταλείψετε· ὑποθ. λόγος δηλῶν τὸ προσδοκώμενον (ἴδε σχετ. παρατήρ. κεφ. 56). ἡμᾶς· ἄντικ. τοῦ κτενεῖτε. χώραν· ἄντικ. τοῦ ποιήσετε. τὴν Πλαταιίδα· παράθεσις. Θηβαῖδα· κατηγορ. τί ἄλλο· ἔνν. ποιήσετε. ἢ ἐν πολεμῖα καταλείψετε· β' ὄρος τῆς συγκρίσεως διὰ τὴν ὑπάρχουσαν εἰς τὸ ἄλλο συγκρ. ἐννοίαν. ἐν πολεμῖα... παρὰ τοῖς αὐθένταις· τί εἶναι συντακτικῶς; (πρβλ. ἐν φιλία καὶ παρ' ἀνδράσι). αὐθέντης· συνεσταλμένος τύπος ἐκ τοῦ αὐτοέντης· τὸ β' συνθετικὸν ἐντης ἄγνωστον, ἀλλ' ἢ σημασία τῆς λέξεως εἶναι γνωστή=ὁ αὐτὸν ἀποκτείνων, ὁ αὐτόχειρ· κατόπιν ὁ αὐτουργὸς μᾶς οἰασθήποτε πράξεως καὶ ἐπομένως καὶ φόνου=ὁ φονεύς. Οἱ Θηβαῖοι χαρακτηρίζονται ὡς φρονεῖς τῶν νεκρῶν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν, διότι ἦσαν σύμ-

μαχοι τῶν Περσῶν. πατέρας—ξυγγενεῖς ἄντικ. τοῦ καταλείψετε. τοὺς ὑμετέρους παράθεσις. ἀτίμους· κατηγ. γερῶν· γεν. ἄντικ. εἰς τὸ ἀτίμους, τὸ ὅποιον=ἐστερημένους. γερῶν ἔννοοῦνται αἱ τιμαί, ποῦ ἀπεδίδοντο εἰς τοὺς νεκρούς. ὦν νῦν ἴσχοσιν· ἀναφ. πρότ. τὸ ἀντικείμεν. τοῦ ἴσχοσιν: ὦν ἐτέθη κατὰ γεν. ἀντὶ αἰτιατ. (ἂ ἴσχοσιν) καθ' ἕλξιν πρὸς τὸ γερῶν. πρὸς δέ· ἢ πρόθ. εἰς θέσιν ἐπιρρ. ὅπως ἦτο ἀρχικῶς=προσέτι, ἐπὶ πλέον. γῆν ἄντικ. τοῦ δουλώσετε. ἐν ἧ ἠλευθερώθησαν οἱ Ἑλ. ἀναφ. πρότ. ἱερά· ἄντικ. τοῦ ἐρημοῦτε, τὸ ὅποιον ἀντὶ μέλλ. ἐρημώσετε. θεῶν· γεν. κτητ. οἷς ἔνν. θεοῖς ἄντικ. τοῦ εὐξάμενοι. Μήδων ἄντικ. τοῦ ἐκράτησαν (κρατῶ τινος=ὑπερισχύω τινός, ἐνῶ κρατῶ τινα=νικῶ τινα). θυσίας ἄντικ. τοῦ ἀφαιρήσεσθε. τὰς πατριούς· κατηγ. τῶν εἰσαμένων καὶ κτισάντων· γεν. κτητική· τὸ δὲ εἰσαμένων (μετοχ. μέσ. ἀορ. εἰσάμην) τοῦ ρημ. ἴζω=ἰδρῶ) εἶναι καθιερωμένος ὄρος διὰ τοὺς ἰδρυτὰς τῶν ἱερῶν καὶ ναῶν (οἱ εἰσάμενοι) ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ Θουκυδίδου ἦτο πλέον ἀρχαϊκὴ καὶ περὶ τοῦ ἀγνωστος εἰς τοὺς πολλοὺς ἢ λέξεις, ὁ συγγραφεὺς ἐφρόντισε νὰ τὴν ἐπεξηγήσῃ μὲ τὸ κτισάντων.

Κεφ. 59

Δὲν εἶναι σύμφωνα μὲ τὴν φήμην σας (=οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης), Λακεδαιμόνιοι, αὐτὰ, οὔτε δηλαδὴ νὰ περιπίπτετε εἰς σφάλματα (=ἁμαρτάνειν) ἀναφερόμενα εἰς τὰς κοινὰς συνηθείας τῶν Ἑλλήνων (=ἐς τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων) καὶ εἰς τὴν μνήμην τῶν προγόνων σας (=ἐς τοὺς προγόνους), οὔτε ἡμᾶς τοὺς εὐεργέτας σας χάριν τῆς ἔχθρας ἄλλων (=ἄλλοτριὰς ἔνεκα ἔχθρας), ἐνῶ σεῖς οἱ ἴδιοι δὲν ἐπάθατε κανένα κακόν (=μὴ αὐτοὺς ἀδικηθέντας), νὰ θανατώσετε, ἀλλὰ [ἐποικοδομητικὸν τῆς φήμης σας εἶναι] νὰ μᾶς λυπηθῆτε καὶ νὰ λυγίσῃ ἢ ψυχὴ σας (=ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ), ἀφοῦ κρίνετε τὸ πρᾶγμα (=λαβόντες) μὲ συμπάθειαν, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ φρόνησις (: μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην συμπάθειαν=σώφροσι), ἀναλογιζόμενοι (=κατανοοῦντας) ὄχι μόνον τὴν σκληρότητα (=δεινότητα) ἐκείνων, ποῦ θὰ πάθωμεν, ἀλλὰ καὶ τί εἶδους ἀνθρώποι εἴμεθα καὶ θὰ τὰ πάθωμεν (=οἷοί τε ὄντες πάθοιμεν ἄν), καὶ πόσον ὀλίγον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ὑπολογίσῃ (=ὡς ἀσιτάδμητόν [ἔστι]), ἐναντίον τίνος θὰ πέσῃ κάποτε ἡ συμφορὰ (=ᾧ τινὶ ποτ' ἂν ξυμπέσοι τὸ τῆς ξυμφορᾶς), καὶ ἂν ἀκόμη δὲν τοῦ ἀξίξῃ (=καὶ ἀναξίω). Ἡμεῖς λοιπόν (=τε=οὔν), ὅπως ἔχομεν χρέος καὶ ὅπως ἡ ἀνάγκη μᾶς παρακινεῖ (: ἀπαιτεῖ=προάγει),

ζητοῦμεν ἀπὸ σᾶς, ἐπικαλούμενοι τοὺς θεοὺς (=ἐπιβοώμενοι θεοὺς), οἱ ὅποιοι τιμοῦνται εἰς τοὺς ἰδίους βωμούς (=τοὺς ὁμοβωμίους) καὶ εἶναι κοινοὶ [ὄλων] τῶν Ἑλλήνων, νὰ σᾶς πείσωμεν δι' αὐτὰ (: νὰ ἀκούσετε αὐτὴν τὴν παράκλησιν, ποῦ σᾶς ἐκάμαμεν, δηλαδὴ νὰ μᾶς λυπηθῆτε καὶ νὰ καμφθῆτε=πεῖσαι τάδε) καί, προβάλλοντες πρὸς ὑπεράσπισίν μας (=προφερόμενοι) τοὺς ὄρκους, ποῦ ὠρκίσθησαν οἱ πατέρες σας, σᾶς καθικετεύομεν (=ἰκέται γιγνόμεθα) νὰ μὴ λησμονῆτε (=μὴ ἀμνημονεῖν) τοὺς τάφους τῶν πατέρων σας, καὶ ζητοῦμεν τὴν συνδρομὴν τῶν νεκρῶν (=ἐπικαλούμεθα τοὺς κεκμηκότας) νὰ μὴ περιέλθωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Θηβαίων (=ὑπὸ Θηβαίοις) μήτε εἰς τοὺς ἀσπονδοτάτους ἐχθρούς των (=τοῖς ἐχθίστοις), ἐνῶ εἴμεθα οἱ πλεόν ἀγαπητοῖ των, νὰ παραδοθοῦμεν, καὶ ὑπενθυμίζομεν [εἰς αὐτούς, δηλ. τοὺς νεκρούς] τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐνῶ ἐπραγματοποιήσαμεν μαζί των τὰ λαμπρότατα κατορθώματα, τώρα κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν (=ἐν τῆδε) κινδυνεύομεν νὰ πάθωμεν τὰ φοβερώτερα κακά (=τὰ δεινότατα).

Ἄλλ' ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὅποῖον (=ὅπερ) εἶναι ἀναγκαῖον μαζὶ καί (=τε καί) δυσκολώτατον δι' ὅσους εὐρίσκονται εἰς τὴν ἰδικὴν μας θέσιν (=τοῖς ὧδε ἔχουσι), δηλαδὴ νὰ τελειώνωμεν τὸν λόγον μας, [δυσκολώτατον] διότι καὶ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς εἶναι κοντὰ μὲ τὸ τέλος του (: τοῦ λόγου), [τὸ κάνομεν τώρα καί] σᾶς λέγομεν πλεόν εἰς τὸ τέλος (=παυόμενοι), ὅτι δὲν παρεδώκαμεν τὴν πόλιν μας εἰς τοὺς Θηβαίους—διότι θὰ ἐπροτιμούσαμεν ἀσφαλῶς (=γε) ἐμπρὸς εἰς αὐτό (=πρὸ τούτου) μὲ τὸν ἐξευτελιστικώτερον θάνατον, τὴν πείναν, νὰ ἀποθάνωμεν—, ἀλλὰ ἀπὸ ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς (=ὑμῖν πιστεύσαντες) παρεδόθημεν (=προσῆλθομεν)—καὶ δίκαιον εἶναι, ἂν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ σᾶς πείσωμεν (=εἰ μὴ πείθομεν), ἀφοῦ μᾶς ἐπαναφέρετε (=καταστήσαντας) εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν [εἰς τὴν ὁποίαν ἤμεθα πρὸ τῆς παραδόσεως =ἐς τὰ αὐτά], νὰ μᾶς ἀφήσετε (=ἐᾶσαι ἡμᾶς) νὰ ἐκλέξωμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸν πρῶτον τυχόντα ἀπὸ τὴν συνδρομὴν τῶν περιστάσεων (=ξυν—) κίνδυνον (=τὸν ξυντυχόντα κίνδυνον)—καὶ συγχρόνως σᾶς ἐξορκίζομεν (=ἐπισκῆπτομεν), ἐφ' ὅσον εἴμεθα Πλαταιεῖς (=Πλατ. ὄντες), οἱ ὅποιοι

N. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ, Θεουκυδίδου Δημηγορίαι

ὑπῆρξαμεν προθυμότατοι διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Ἑλλήνων (=περὶ τοὺς Ἑλληνας), νὰ μὴ παραδοθοῦμεν, Λακεδαιμόνιοι, ἀπὸ τὰ χέρια σας, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνεπιστεύθημεν τοὺς ἑαυτοὺς μας (=καὶ τῆς ὑμετέρας πίστεως=αἷς (χερσίν) παρédομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὑμῖν πιστεύσαντες), ἐνῶ [μάλιστα] εἶμεθα ἰκέται [σας], εἰς τοὺς Θηβαίους, τοὺς ἀσπονδοτάτους ἐχθροὺς μας (=τοῖς ἡμῖν ἐχθίστοις), ἀλλὰ νὰ γίνετε σωτῆρες μας καὶ ὄχι, ἐνῶ ἐπιδιώκετε νὰ ἐλευθερώσετε τοὺς ἄλλους Ἑλληνας (=τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἐλευθεροῦντας), νὰ ἐξοντώσετε ἡμᾶς (=ἡμᾶς διολέσαι).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

οὐ πρὸς τῆς... δόξης τάδε· ἐνν. ἐστὶ—δὲν συμβιβάζονται, δὲν εἶναι σύμφωνα μὲ τὴν φήμην σας αὐτά. πρὸς τῆς δόξης· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν. ἀμαρτάνειν... διαφθεῖραι· ἐπεξήγησις τοῦ τάδε. ἐς τὰ νόμιμα... ἐς τοὺς προγόνους· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνοντες ἀναφοράν. κοινά· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ νόμιμα. τῶν Ἑλλήνων· γεν. κτη. ἡμᾶς· ἀντικ. τοῦ διαφθεῖραι. τοὺς εὐεργέτας· παράθεσις τοῦ ἡμᾶς. ἔνεκα ἐχθρας· ἐμπρ. προσδ. τοῦ ἀναγκ. αἰτίου. ἀλλοτρίας· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ ἐχθρας· ἐννοεῖται ἡ ἐχθρα τῶν Θηβ. πρὸς τοὺς Πλαταιεῖς. μὴ ἀδικηθέντας· ἐναντ. μτχ. αὐτοῦς· κατηγορημ. προσδιορισμὸς τοῦ ἐννοουμένου ὑποκειμ. τῆς μτχ. ὑμᾶς. φείσασθαι δὲ καὶ ἐπικλασθῆναι· ἐνν. ἐστὶ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης· τὰ δύο ἀπαρέμφ. ὑποκείμενα τοῦ ἐστίν. φείσασθαι· δηλ. ἡμῶν τῶν εὐεργετῶν. τῆ γνώμη· δοτ. τῆς ἀναφορᾶς=εἰς τὴν ψυχὴν σας. λαβόντας· ἐνν. τὸ πρᾶγμα=κρίναντες τὸ πρᾶγμα· ἢ μτχ. χρονική. οἴκτω· δοτ. τοῦ τρόπου. σόφρωνι· ἐπιθ. προσδ. οἴκτος σόφρων =συμπάθεια λελογισμένη, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει ἡ φρόνησις (ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὴν ἀβεβαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων, ὅπως διευκρινίζεται παρακάτω). κατανοοῦντας· τροπ. μτχ. δεινότητα· ἀντικείμενον. ὧν πεισόμεθα = τούτων ἢ πεισόμεθα (μέλλ. τοῦ πάσχω). ὄντες· ἐναντ. μτχ. οἶοι κατηγ. Διὰ τοῦ οἶοι (=τί εἶδους ἄνθρωποι) ἐννοοῦν τὰς εὐεργεσίας των εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Λακεδ. ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Εἰλωτίων. ἂν πάθοιμεν· ἢ δυνητ. εὐκτ. ἐδῶ εἰς θεῖον ἀπλοῦ μέλλοντος=πεισόμεθα· ἢ πρότασις οἶοι τε ἂν ὄντες πάθοιμεν, ὅπως καὶ ἡ κατωτέρω ὡς ἀστάθμητόν (ἐστὶ) τὸ τῆς ξυμφορᾶς, εἶναι πλάγια ἐρωτ. προτάσεις ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ κατανοοῦντας, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμενα. ὡς=ὅσον=πόσον. ἀστάθμητον· κατηγορ., ἐννοουμένου τοῦ ἐστὶ. τὸ τῆς ξυμφορᾶς· περίφρασις=ἡ ξυμφορὰ (πρβλ. Δημοσθ. τὸ τῆς τύχης (=ἡ τύχη) συναγωνίζεται), ὑποκείμενον τοῦ ἐστὶ. ᾧ τινὶ ποτ' ἂν... ξυμπέσοι· πλγία ἐρωτηματ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς εἰς τὴν λέξιν ἀστάθμητον ἐνυπαρχούσης ἐννοίας· οὐδεὶς ἂν δύναιτο σταθμῆσθαι (=νὰ ζυγίσῃ, νὰ ὑπολογίσῃ). φτίνι=τίνι=κατὰ

τινος· ἀντικ. τοῦ *ξυμπέσοι* ἄν. ὑποκ. τοῦ ῥήμ. τὸ *τῆς ξυμφορᾶς* (= ἡ *ξυμφορά*), τὸ ὅποιον προληπτικῶς τρόπον τινὰ ἐτέθη εἰς τὴν προηγουμένην πρότασιν (ὡς *ἀσάτῃμητόν ἐστι τὸ τῆς ξ.*). καὶ *ἀναξίω* (κατηγ.)· ἔνν. *ὄντι*. ὁ καὶ ἐπίδοτ.—οὐ μόνον ἀξίω, ἀλλὰ καὶ ἀναξίω (= πού δὲν τοῦ ἀξίζει νὰ πέσῃ ἐπάνω του συμφορά). ὡς *πρέπον* (κατηγ.)· ἔνν. *ἐστί*· ἀναφορ. πρότασις. *ἡμῖν*· δοτ. προσωπ. ἡ *χρεία προάγει*=ἡ ἀνάγκη παρωθεῖ, παρακινεῖ· ἐπομένως=ἀπαιτεῖ. *ὑμᾶς... πεῖσαι*· ἀντικ. τοῦ *αἰτούμεθα* (*αἰτούμαι τινά τι*). *ἐπιβωόμενοι*· τροπ. μτχ. *θεοῦς*· ἀντικ. *δμοβωμίους*—*κοινοὺς (ὄντας)*· κατηγορούμενα. *τῶν Ἑλλήνων*· γεν. κτητ. *δμοβώμιος θεός*=ὁ εἰς τοὺς ἰδίους βωμοὺς τιμώμενος θεός. *πεῖσαι*· ἔνν. *ὑμᾶς*. *τάδε*· ἀντ. τοῦ *πεῖσαι* (πέιθω τινά τι)· διὰ τοῦ *τάδε* ἐννοοῦνται τὸ *φείσασθαι (ἡμῶν)* καὶ *ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ*· ἐπομένως τὸ *τάδε* ἀντὶ τοῦ *ταῦτα προφερόμενοι*· τροπ. μτχ. *ὄρκους*· ἀντικ. *οὗς* ... *ῶμοσαν*· ἀναφ. πρότ.· τὸ *οὗς* ἀντικ. τοῦ *ῶμοσαν* (ἄορ. τοῦ *ῶμνυμι*, ὠμνυν, ὀμοῦμαι, ὄμοσα, ὀμώμοκα, ὀμωμόκειν). *ὑμῶν*· γεν. κτητ. *μὴ ἀμνημονεῖν*· ἡ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ *ἰκέται γιγνόμεθα ὑμῶν*=*ἰκετεύομεν ὑμᾶς*, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμενον. *τῶν πατρῶν* (ἐπιθ. προσδ.) *τάφων*· ἀντικ. τοῦ *ἀμνημονεῖν*. *τοὺς κεκμηκότας*· ἀντικ. τοῦ *ἐπικαλούμεθα*. *οἱ κεκμηκότες*· εὐφημισμός=οἱ νεκροί· διότι *κέκμηκα* εἶναι παρακ. τοῦ *κάμνω* (ἔκαμνον, καμοῦμαι, ἔκαμον, κέκμηκα, ἐκεμήκειν), τὸ ὅποιον σημαίνει κοπιᾶζω, ἀσθενῶ, καὶ σπανιώτερον ἀποθνήσκω (μόνον εἰς τὸν πρkm.). Ὁ Θουκυδ. χρησιμοποιεῖ πρὸς εὐφημισμὸν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐννοίας καὶ τὴν μετοχὴν τοῦ *ἀπεγενόμην*: *οἱ ἀπογενόμενοι*=οἱ νεκροί. *μὴ γενέσθαι*—*μηδὲ παραδοθῆναι*· ἀντικ. τοῦ *ἐπικαλούμεθα*. *ὑπὸ Θηβαίοις*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ ὑποκάτω, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν. *τοῖς ἐχθίστοις*· ἔνν. αὐτοῖς (*τοῖς κεκμηκόσιν*) [ὑπερθ. τοῦ ἐχθρός-ἐχθίων-ἐχθιστος]· ἀντικ. τοῦ *παραδοθῆναι*, τοῦ ὁποίου ὑποκ., ὄπως καὶ τοῦ *γενέσθαι*, εἶναι: ἡμεῖς· διὰ τοῦ *ἐχθίστοις* νοοῦνται οἱ Θηβαῖοι. *ὄντες*· ἐναντ. μτχ. *φίλτατοι* (δηλ. αὐτοῖς, *τοῖς κεκμηκόσιν*)· κατηγορ. *ἡμέρας*· ἀντικ. τοῦ *ἀναμνηνῆσκομεν*, τοῦ ὁποίου ἄλλο ἀντικ. εἶναι τὸ ἐννοούμενον: *τοὺς κεκμηκότας*. *ἐκείνης*· μετ' ἐμφάσεως=τῆς μεγάλης, τῆς περιφήμου ἐκείνης. ἢ· δοτ. τοῦ χρόνου. *τὰ λαμπρότατα*· σύστ. ἀντικ. τοῦ *πράξαντες*, ἡ ὁποία εἶναι ἐναντιωματ. μτχ. *μετ' αὐτῶν*· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων συνέργειαν. *νῦν*· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. *ἐν τῇδε* (δηλ. *τῇ ἡμέρᾳ*)· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων χρόνον. *παθεῖν*· ἀντικ. τοῦ *κινδυνεύομεν*. *τὰ δεινότατα*· σύστοιχ. ἀντικ. τοῦ *παθεῖν*. Ἐδῶ τελειώνει τὸ παραινεικὸν μέρος τοῦ λόγου. Ἀπὸ τοῦ ὅπερ δὲ μέχρι τοῦ *διολέσαι* ἔχομεν τὸν ἐπίλογον.

ὅπερ· προεξαγγελτικὴ παράθεσις, ἐπεξηγουμένη διὰ τοῦ ἀπαρεμφ. *τελευτᾶν ἀναγκαῖον καὶ χαλεπώτατον* (κατηγορ.)· ἔνν. *ἐστί*. *τοῖς ἔχουσι*· ἐπιθ. μτχ., δοτ. τῆς ἀναφορᾶς. *ὧδε*· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον. *τοῖς ὧδε ἔχουσι*=*δι'* ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἰδικὴν μας θέσι. *λόγου*· ἀντικ. τοῦ *τελευτᾶν* (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν *σύνταξιν τοῦ λήγειν*). *διότι καί... ἐγγύς (ἐστί) μετ' αὐτοῦ*· αἰτιολ. πρότα-

σις, αίτιολογοῦσα τὸ χαλεπώτατον. τοῦ βίου· γεν. ὑποκ. εἰς τὸ κίνδυνος. ἐγγύς· ἐπίρρ. προσδ. τόπου· μετ' αὐτοῦ· δηλ. μετὰ τοῦ τελευτῶν λόγου. πανόμενοι· χρον. μτχ., ἰσοδυναμοῦσα πρὸς χρον. ἐπίρρ. ἢ ἐμπρόθ. προσδιορ.—ἐν τέλει. Τὴν ἰδίαν σημασίαν ἔχουν αἱ μετοχ. ἀρχόμενος (=κατ' ἀρχάς, τὸ πρῶτον) καὶ τελευτῶν (=ἐν τέλει, τελευταῖον). πανόμενοι λέγομεν· ὁ λόγος θὰ ἦτο ὁμαλώτερος, ἂν συνεχίζετο ἔτσι: (ὅπερ δὲ ἂν. τε καὶ χαλ. τοῖς ὄδε ἔχουσι, λόγου τελευτῶν, διότι κλπ.), τοῦτο νῦν ποιοῦντες λέγομεν ἤδη πανόμενοι ὅτι. Θηβαίοις... τὴν πόλιν· ἄντικ., (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ α' ἔμμ., τὸ β' ἄμεσον) τοῦ παρεδόμεν (ἀόρ. β' τοῦ παραδίδωμι). εἰλόμεθ' ἂν· δυνητ. πρότ., ἀπόδοσις τῆς νοουμένης ὑποθ. εἰ ἀναγκαῖον ἦν (ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ). τελευτῆσαι· ἄντικ. τοῦ εἰλόμεθα (ἀόρ. β' τοῦ αἰρέομαι-οῦμαι). πρὸ τούτου· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σύγκρισιν=ἐμπρὸς εἰς αὐτό (δηλ. τὸ παραδοῦναι τὴν πόλιν Θηβαίοις). τῷ αἰσχίστῳ (ἐπίθ. προσδ.) ὀλέθρῳ· δοτ. τοῦ τρόπου. λιμῶ· παράθεσις (ἐπεξήγ.) εἰς τὸ ὀλέθρῳ· ὁ διὰ τοῦ λιμοῦ θάνατος χαρακτηρίζεται ὡς ὁ ἐξευτελιστικώτερος τῶν θανάτων, διότι φέρει ἄδοξον τέλος, δεδομένου ὅτι ἀποθνήσκει κανεὶς χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ κάμῃ τίποτε τὸ γενναῖον. πιστέυσαντες· αίτιολ. μτχ. ὑμῖν· ἀντικείμεν. προσήλθομεν· τὸ προσέρχομαι ἐδῶ=παραδίδομαι. δίκαιον (κατηγ.)· ἔνν. ἐστί· ἀπόδοσις τῆς ὑποθ. προτάσεως εἰ μὴ πείθομεν (ὁ ὑποθ. λόγος σημαίνει τὸ πραγματικόν). εἶσαι· ὑποκείμενον τῆς ἀπρὸς-ἐκφράσ. δίκαιόν ἐστιν· ὑποκ. τοῦ εἶσαι εἶναι ὑμᾶς. ἡμᾶς· ἄντικ. τοῦ εἶσαι καὶ συγχρόνως ὑποκ. τοῦ ἐλέσθαι. αὐτούς· κατηγορηματ. προσδιορ. τοῦ ἡμᾶς. ἐλέσθαι· ἄντικ. τοῦ εἶσαι (ἐῶ τινα+ἀπαρεμφ.). τὸν κίνδυνον· ἄντικ. τοῦ ἐλέσθαι. τὸν ξυντυχόντα· ἐπίθ. μτχ. (ἀόρ. β' τοῦ ξυν-τυγχάνω, ἐτύγχανον, τεύξομαι, ἔτυχον, τετύχηκα, τετυχηκώς ἦν). ὁ ξυντυχὸν κίνδυνος=ὁ πρῶτος τυχὸν κίνδυνος ἀπὸ τὴν συνδρομῆν τῶν περιστάσεων. Αὐτὸ σημαίνει ἡ ξύν. καταστήσαντας· χρον. μετοχ.=ἐπειδὴν καταστήσητε (ἔνν. ἡμᾶς). ἐς τὰ αὐτὰ καθίστημί τινα=ἐπαναφέρω τινὰ εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν (ἐδῶ τὴν πρὸ τῆς παραδόσεως τῆς πόλεως). ἐπισκῆπτομεν· ἔνν. ὑμῖν (ἄντικ.). μὴ παραδοθῆναι· (ἄντικ. τοῦ ἐπισκῆπτομεν) ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ. ἡμεῖς· ἐπισκῆπτω (μετ' ἀπαρεμφ.)=ἐξορκίζω νά... ὄντες· αίτιολ. μτχ.=ἐπεὶ ἐσμέν. Πλαταιῆς· κατηγ. οἱ γενόμενοι· ἐπίθ. μτχ. προσημνοτάτοι· κατηγ. περὶ τοὺς Ἕλληνας· ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς. Θηβαίοις· ἄντικ. τοῦ παραδοθῆναι. τοῖς ἐχθρίστοις, παράθεσις εἰς τὸ Θηβ. (ὑπερθ. βαθμὸς τοῦ ἐχθρός [ἐχθρίων, ἐχθιστος]). ἡμῖν· δοτ. ἄντικ. εἰς τὸ ἐχθρίστοις. ἐκ τῶν ὑμετέρων (ἐπίθ. προσδ.) χειρῶν· ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ ποιητ. αἰτίου. καὶ (ἐκ) τῆς ὑμετέρας πίστεως· ἄς ἐρμηνευθῇ ὡσάν νὰ ἦτο=αἷς (χερσίν) παρεδόμεν ἡμᾶς αὐτούς, πιστέυσαντες ὑμῖν=εἰς τὰς ὁποίας παρεδώσαμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας, ἐπειδὴ εἶχαμεν ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς=εἰς τὰς ὁποίας ἐνεπιστεύθημεν τοὺς ἑαυτοὺς μας. Ἄλλοι συνάπτουν τὴν γενικὴν τῆς (ὑμετέρας) πίστεως μὲ τὸ ἐκέ-ται, ὅτε εἶναι γεν. ἀντικείμεν. (ἐκέται τῆς ὑμετέρας πίστεως). γενέσθαι—

μη διολέσαι· ἐκ τοῦ ἐπισκῆπτομεν (ἀντικ.)· ὑποκ. τῶν ἀπαρεμφ. ἡμᾶς. σωτήρας· κατηγ. ἡμῶν· γεν. ἀντικ. ἡμᾶς· ἀντικ. τοῦ διολέσαι. ἐλευθεροῦντας· ἐναντ. μτχ. ὁ ἐνεστώσ σημαίνει τὴν προσπάθειαν. τοὺς ἄλλους (ἐπιθ. προσδ.) "Ἐλληνας" ἀντικ. τοῦ ἐλευθεροῦντας. διόλλυμι τινα=ἔξαφανίζω τελείως, ἔξοντώνω κάποιον.

Κεφάλαιον 60.

Κάτι τέτοια εἶπαν οἱ Πλαταιεῖς. Καὶ οἱ Θηβαῖοι, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν, μήπως· ἀπέναντι [τῆς πειστικότητος] τοῦ λόγου των (: μήπως ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ λόγου των=πρὸς τὸν λόγον αὐτῶν) οἱ Λακεδαιμόνιοι δείξουν κάποια ὑποχωρητικότητα, ἀφοῦ ἐπλησίασαν [τοὺς δικαστάς], εἶπαν, ὅτι καὶ αὐτοὶ θέλουν νὰ ὀμιλήσουν ἐν ἐκτάσει (=εἰπεῖν), ἐφόσον καὶ εἰς ἐκείνους [τοὺς Πλ.], ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐλπίδα των (τῶν Θηβ.), ἐδόθη ἄδεια διὰ μακρότερον λόγον ἀπὸ ὅσον ἀπαιτοῦσεν ἡ ἀπόκρισις πρὸς τό [τεθέν] ἐρώτημα. Καὶ ὅταν ἔδωκαν τὴν συγκατάθεσιν των [οἱ δικασταί], ἤρχισαν νὰ λέγουν κάτι τέτοια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τοιαῦτα· ἀντικ. τοῦ εἶπον. δείσαντες· αἰτιολ. μτχ. μὴ ἐνδῶσι (ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ἐνδίδωμι) ἐνδοιαστικὴ πρότασις. τι· σύστοιχ. ἀντικ. τοῦ ἐνδῶσι. ἐνδίδωμι=κάμπτομαι, δεικνύω ὑποχωρητικότητα. πρὸς τὸν λόγον· ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς. αὐτῶν· γεν. ὑποκ. εἰς τὸ λόγον=πρὸς ἃ οὗτοι (οἱ Πλ.) εἶπον. προσελθόντες· πρὸ τῶν δικαστῶν ἢ μτχ. χρονικὴ. βούλεσθαι· ἀντικ. τοῦ ἔφασαν. εἰπεῖν· ἀντικ. τοῦ βούλεσθαι. ἐπειδὴ... ἐδόθη· αἰτιολ. πρότ. ἐκείνοις (δηλ. εἰς τοὺς Πλ.)· ἀντικ. τοῦ ἐδόθη. παρὰ γνώμην· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἀντίθεσιν. γνώμη=ἐλπίς. αὐτῶν· τῶν Θηβ. μακρότερος· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ λόγος. τῆς ἀποκρίσεως· β' ὄρος τῆς συγκρ.=ἀπὸ ὅσον ἀπαιτοῦσεν ἢ ἀπόκρισις. πρὸς τὸ ἐρώτημα· ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς. ὡς ἐκέλευσαν· δηλ. οἱ δικασταί· χρον. πρότασις. τοιάδε· ἀντικ. τοῦ ἔλεγον.

II ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΘΗΒΑΙΩΝ

(Βιβλ. III, κεφ. 61-67)

I

ΑΝΑΛΥΣΙΣ

Α' ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Κεφ. 61

Αίτια διὰ τὴν ὁποίαν ἐζήτησαν νὰ ὀμιλήσωεν ἐν ἐκτάσει (§ 1).

Δὲν θὰ ἐζητούσαμεν νὰ ὀμιλήσωμεν διὰ μακρῶν, ἂν καὶ οἱ Πλαταιεῖς περιωρίζοντο εἰς τὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸ συγκεκριμένον ἐρώτημα καὶ δὲν ἐξετρέποντο εἰς κατηγορίας ἐναντίον μας καὶ ἔπαινον ἰδικόν των διὰ ζητήματα ἄσχετα πρὸς τὴν ἐκδικαζομένην ὑπόθεσιν. Τώρα εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀνασκευάσωμεν τὰ λεχθέντα, ὥστε ἢ ἀπόφασις, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκδώσετε, νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τῶν δύο ἀντιδίκων, διὰ νὰ εἶναι ὀρθὴ καὶ δικαία.

Β' ΑΠΟΛΟΓΙΑ

I. Ἀνασκευὴ τῶν κατηγοριῶν ἐναντίον τῶν Θεβαίων.

1. Ἀνασκευὴ τῆς κατηγορίας, ὅτι οἱ Θεβαῖοι πρῶτοι ἐχρησιμοποίησαν βίαν κατὰ τῶν Πλαταιέων.

Ἡ πρώτη ἀφορμὴ προστριβῶν με τοὺς Πλαταιεῖς (§ 2).

Αἱ διαφοραὶ μας πρὸς τοὺς Πλαταιεῖς χρονολογοῦνται, ἀφ' οὗτος ἠρνήθησαν, παρὰ τὴν ἀρχικὴν συγκατάθεσίν των, νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἡγεμονίαν μας ἐπὶ τῶν Πλαταιῶν, τὰς ὁποίας ἰδρύσαμεν ἡμεῖς, καὶ προσεχώρησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους.

Κεφ. 62

2. Ἀνασκευὴ τῆς κατηγορίας διὰ τὸν μηδισμόν των.

Τὰ αἴτια τοῦ μὴ μηδισμοῦ τῶν Πλαταιέων καὶ τοῦ μηδισμοῦ τῶν Θεβαίων.

Ἰσχυρίζονται οἱ Πλαταιεῖς, ὅτι κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν Μή-

δων ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος μόνοι αὐτοὶ ἀπὸ ἔλους τοὺς Βοιωτοὺς δὲν προσεχώρησαν μὲ τὸ μέρος των καὶ ὑπερῆφανεύονται δι' αὐτὸ καὶ ὁμιλοῦν μὲ περιφρόνησιν δι' ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. Εἰς τὰς μεταλαυχίας των αὐτὰς ἔχομεν νὰ ἀπαντήσωμεν, ἔτι, ἂν δὲν ἐμήδισαν, τοῦτο συνέδη, διότι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμαν τὸ ἴδιον, καὶ ἔχι ἀπὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν ἀπόδειξιν περὶ αὐτοῦ τὴν ἔδωκαν ἀργότερα οἱ ἴδιοι. Ὅταν δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεχείρησαν νὰ ὑποδουλώσουν τοὺς Ἕλληνας, μόνοι πάλιν οἱ Πλαταιεῖς ἀπὸ ἔλους τοὺς Βοιωτοὺς συνετάχθησαν μαζί των.

Ὡς πρὸς ἡμᾶς τώρα καὶ τὸν περίφημον μηδισμόν μας καλὸν εἶναι νὰ ἐξετασθῇ, ὑπὸ ποίας πολιτικᾶς συνθήκας εὐρέθημεν κατὰ τὴν περίοδον τῶν περσικῶν πολέμων. Τὴν διακυβέρνησιν τῆς πολιτείας εἶχε τότε εἰς χεῖρας τῆς μία μικρὰ καὶ τυραννικὴ ὀλιγαρχία, ἡ ὁποία, διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ πολιτικὰ της συμφέροντα, ἐτέθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐχθροῦ. Ἔτσι ἐσχηματίσθη ἡ ἐντύπωσις, ἔτι ἡ πόλις ἐν τῷ συνόλῳ τῆς προσεχώρησεν εἰς τοὺς Μήδους, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητά ἦτο ἀνεύθυνος αὐτῆς τῆς ἀμαρτωλῆς πράξεως. Ἀφ' ἑστού ἄλλωστε ἡ πόλις μας ἀνέκτησε τὸ νόμιμον πολίτευμά της μετὰ τὴν ἐκδίωξιν τῶν Μήδων, εἶναι γνωστοὶ οἱ ἀγῶνες μας ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Βοιωτίας, ὅπως καὶ ἡ σημερινὴ ἐνεργὸς συμμετοχὴ μας εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

Κεφ. 63

3. *Ἀνασκευὴ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν Πλαταιέων, ὅτι ἡ συμμαχία των μὲ τοὺς Ἀθηναίους ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὴν τιμωρίαν τῶν Θηβαίων.*

Κατηγορία τῶν Θηβαίων ἐναντίον τῶν Πλαταιέων, ὅτι συνειργάσθησαν μὲ τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ τώρα θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἀποδείξωμεν, ἔτι ὁ ἰσχυρισμός σας, κατὰ τὸν ὅποιον ἡ συμμαχία σας μὲ τοὺς Ἀθηναίους ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὴν ἰδικὴν μας τιμωρίαν, δὲν εἶναι ἀληθής. Πράγματι, ἂν αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς συνεργασίας σας, θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ δεχθῆτε ἀργότερα νὰ συμμετάσχετε εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν Ἀθηναίων ἐναντίον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Ὁ ἐνδεχόμενος

ισχυρισμός, ὅτι ἠναγκάζεσθε παρά τὴν θέλησίν σας νὰ πράττετε τοῦτο, δὲν ἤμπορεῖ νὰ σταθῇ, δεδομένου ὅτι ἐν τῷ μεταξύ εἶχε συσταθῇ ἢ ὑπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους συμμαχία ἐναντίον τῶν Περσῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο εὐκολον νὰ καταφύγετε καὶ νὰ εὔρετε προστασίαν ἐναντίον οἰουδῆποτε. Ἐναντί τούτου σεῖς ἐπροτιμήσατε τοὺς Ἀθηναίους μὲ τὴν ἐλευθέραν σας θέλησιν. Ἰσχυρίζεσθε ἐν τούτοις, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἠθικὸν νὰ ἐγκαταλείψετε τοὺς εὐεργέτας σας. Καὶ ὅμως πολὺ περισσότερον ἀξιόμιμπτον εἶναι αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐκάματε, νὰ καταπροδώσετε δηλαδὴ ἔλους τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, μὲ τοὺς ὁποίους σᾶς συνέδεεν ἔνορκος συμμαχία, καὶ μάλιστα ἐνῶ ἐγνωρίζετε, ὅτι οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐπεδίωκαν τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος, ἐνῶ οἱ σύμμαχοι ἠγωνίζοντο διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Ἐτσι ἀπεδώκατε εἰς τοὺς εὐεργέτας σας εὐγνωμοσύνην, διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ αἰσθάνεσθε ἐντροπήν. Διότι ἢ ἀπόσθεσις ἀφειλῆς διὰ τῆς ἀδικίας ἄλλων ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐπονεϊδιστον.

Κεφ. 64

4. Ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα τῆς συνοροῦσιν τῶν Πλαταιέων διὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

Μὲ τὴν διαγωγὴν σας αὐτὴν ἀπεδείξατε, ὅτι ὁ μὴ μηδισμός σας δὲν ὠφείλετο εἰς τὸ διαφέρον σας διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' εἰς τὴν ἀφοσίωσιν σας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ εἰς ἀντίδρασιν πρὸς τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς. Καὶ ὅμως ἔχετε τὴν ἀξίωσιν δι' ὅσας ὑπηρεσίας ἐπροσφέρατε τότε χάριν ἄλλων νὰ συγχωρηθῆτε σήμερον. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ. Ἡ παλαιὰ ἔνορκος συμμαχία, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖσθε, δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ σᾶς σώσῃ, διότι σεῖς οἱ ἴδιοι τὴν παρεδιάσατε, ἐφ' ὅσον ὄχι μόνον δὲν ἀντεδράσατε, ἀλλὰ καὶ συνειργάσθητε εἰς τὴν ὑποδούλωσιν τῶν Αἰγινήτων καὶ ἄλλων μελῶν τῆς συμμαχίας ἐκείνης. Καὶ αὐτὸ χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῆτε ἀπὸ κανένα, ἀντιθέτως πρὸς ἡμᾶς, πού ἐξεδιάσθημεν ἀπὸ τοὺς κυβερνήτας μας. Ἡ ἀπόρριψις ἄλλωστε τῆς προτάσεως, τὴν ὁποίαν σᾶς ἐκάμαμεν, προτοῦ ἀρχίσῃ ἢ πολιορκία τῆς πόλεως σας, νὰ τηρήσετε κατὰ τὸν σημερινὸν πόλεμον οὐδετερότητα, πιστοποιεῖ τὴν πρόθεσιν σας νὰ συνεχίσετε τὴν πολιτικὴν, ἢ ὁποία ἐστρέφετο ἐναντίον τῶν πρῶην συμμάχων σας. Ἐτσι ἀπεκαλύψατε τὰς πραγματικὰς δια-

θέσεις σας, αὶ ὅποια εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν κάποτε συμπτωματικὴν καλωσύνην σας. Ἀπόδειξις ὅτι συνεβασάσατε μὲ τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸν ἄδικον δρόμον, τὸν ὅποτον ἐκείνοι ἠκολούθησαν. Αὐτὰ τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα εἶχαμεν νὰ παρουμεν, ἔσον ἀφορᾷ τὸν ἰδικόν μας ἀκούσιον μηδισμὸν καὶ τὸν ἰδικόν σας ἐκούσιον ἀττικισμὸν.

Κεφ. 65

5. Ἀνασκευὴ τῆς κατηγορίας διὰ τὴν τελευταίαν εἰσβολὴν εἰς τὰς Πλαταιάς.

α' Ἐπιχείρημα.

Ὁ φιλικὸς τρόπος τῆς εἰσβολῆς καὶ οἱ εὐγενεῖς σκοποὶ τῆς.

Ὡς πρὸς τὴν κατηγορίαν τώρα διὰ τὴν ἄδικον, ἔπως τὴν χαρακτηρίζετε, εἰσβολὴν μας τὸν τελευταῖον καιρὸν εἰς τὰς Πλαταιάς, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν σεῖς εὐρίσκεσθε περισσύτερον ἡμῶν ἐν ἀδίκῳ. Ἄν βέβαια ἤρχομεθα ἐναντίον σας ἀπρόσκλητοι καὶ κατεστρέψαμεν τὴν χώραν σας ὡς ἐχθροί, ἀσφαλῶς θὰ ἤμεθα ἔνοχοι ἀδικίας. Ἐφ' ὅσον ὅμως μᾶς προσεκάλεσαν συμπολίται σας, πού ἀποτελοῦσαν τὴν ἐκλεκτότεραν μερίδα τῆς κοινωνίας σας καὶ ἀπέβλεπαν εἰς τὴν ἀνασύνδεσιν τῆς διαρρηχθείσης πολιτικῆς ἐνότητος τῶν βοιωτικῶν πόλεων ἐκ τῆς προσχωρήσεώς σας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, δὲν ἤμπορεῖ νὰ στηριχθῇ καμμία κατηγορία ἐναντίον μας. Ἄλλ' οὔτε καὶ ἡ πράξις τῶν συμπολιτῶν σας εἶναι δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀξιόμμεμπτος, δοθέντος ὅτι ἡ πρόσκλησις τῶν ὑπῆρξε φιλικὴ καὶ ἐλαττήριον εἶχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ πολιτικὴ ὁμαλότης, ἡ τάξις, ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ γαλήνη μεταξὺ τῶν πολιτῶν.

Κεφ. 66

β' Ἐπιχείρημα.

Ἡ παρανομία καὶ πανουργία τῶν Πλαταιέων.

Ἀπόδειξιν τῶν φιλικῶν μας προθέσεων κατὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὰς Πλαταιάς ἀποτελεῖ τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἐπειράξαμεν κανένα, ἀλλὰ δι' εἰρηνικῆς προκηρύξεως σᾶς ἐκαλέσαμεν νὰ ἐπανέλθετε εἰς τοὺς κόλπους τῆς βοιωτικῆς συμμαχίας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, ἐπειδὴ ἐφαντάζεσθε, ὅτι ἤμεθα πολλοί, ἐδέχθητε προθύμως τὰς

προτάσεις μας ὕστερα ὁμως, ποὺ ἀντελήφθητε, ὅτι ἡμεθα ὀλίγοι, παρεβιάσατε τὴν συμφωνίαν καὶ μᾶς ἐπετέθητε. Καὶ τὸ καταπληκτικώτερον καὶ φρικτότερον εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν εἶναι, ὅτι ἐθανατώσατε τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς ὁποίους συναλάβετε. Καὶ κατόπιν τοῦ τριπλοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὁποῖον διεπράξατε, — τῆς παραβιάσεως τῆς συμφωνίας, τοῦ φόνου τῶν ἀνθρώπων μας καὶ τῆς ἀθετήσεως τῆς ὑποσχέσεώς σας, ὅτι, ἂν δὲν βλάψωμεν τὴν ὑπαίθρου χάραν σας, θὰ σεβασθῆτε τοὺς αἰχμαλώτους μας — ἔρχεσθε σήμερα καὶ ζητεῖτε νὰ ἐπιρρίψετε τὴν εὐθύνην εἰς τοὺς ὄμους μας καὶ σεῖς νὰ ἀθωωθῆτε. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν θὰ συμβῆ ποτέ, παρὰ θὰ τιμωρηθῆτε, ἂν οἱ δικασταὶ σας θέλουν νὰ ἀποδώσουν τὸ δίκαιον.

Κεφ. 67

Γ' ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΑΣ

α' Λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ὀφείλουν οἱ Λακεδαιμόνιοι νὰ ἀδιαφορήσουν εἰς τὰς ἐπικλήσεις τῶν Πλαταιέων (§ 1 - 5).

Ἦναγκάσθημεν, Λακεδαιμόνιοι, νὰ ὀμιλήσωμεν διεξοδικῶς, διὰ νὰ σᾶς πείσωμεν, ὅτι ἡ καταδίκη τῶν Πλαταιέων εἶναι ἔργον δικαιοσύνης. Μὴ καμφθῆτε ἀπὸ τὴν ἐπικλήσιν των πρὸς παλαιὰς ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι, καὶ ἂν πράγματι ὑπῆρξαν, ἀποτελοῦν ἓνα πρόσθετον λόγον διὰ τὴν καταδίκην ἐκείνων, ποὺ τὰς ἐπέδειξαν, διότι ἀπλοῦστατα μὲ τὴν κατόπιν διαγωγὴν των ἐφάνησαν ἀσυνεπεῖς πρὸς αὐτάς. Ἐπειτα, ἂν οἱ Πλαταιεῖς ἐπικαλοῦνται τοὺς τάφους τῶν πατέρων σας, διὰ νὰ σᾶς ἐξευμενίσουν, καὶ ἡμεῖς σᾶς ἐξορκίζομεν εἰς τοὺς παρανόμως θανατωθέντας νεκροὺς μας, ποὺ ἦσαν τὸ ἄνθος τῆς νεολαίας μας, καὶ τοὺς πατέρας των, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων ἔπεσαν εἰς τὴν Κορώνειαν διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Βοιωτίας ὑπὸ τὴν συμμαχίαν σας, νὰ ἐκδικηθῆτε τὸν θάνατόν των μὲ τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν τῶν δικαζομένων. Συμπάθειαν ὀφείλομεν νὰ δεικνύωμεν μόνον εἰς τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας ἀντιθέτως δι' ἑσους δικαίως ὑποφέρουν πρέπει νὰ αἰσθανώμεθα χάραν. Ἄν οἱ Πλαταιεῖς εὐρίσκωνται σήμερα εἰς ἀπομόνωσιν, ὑπεύθυνοι εἶναι οἱ ἴδιοι, διότι ἀπέρριψαν τὴν συμμαχίαν σας. Παρανόμησαν χωρὶς ἀφορμὴν καὶ ὀφείλουν νὰ πληρώσουν τὴν ἀνομίαν. Παρεδόθησαν πρὸς κρίσιν καὶ ὄχι ὡς αἰχμάλωτοι καὶ εἶναι δι-

καιον να υποστουν την τιμωριαν, που θα επιβάλουν εις αυτοὺς οι κριταί των.

Δ' ΕΠΙΛΟΓΟΣ

β' Ὑπόδειξις εις τοὺς δικαστάς τοῦ καθήκοντός των (§ 6—7).

Λοιπὸν πρέπει νὰ ἀποκαταστήσετε τὸν σεβασμὸν εἰς τὸν νόμον τῶν Ἑλλήνων, ὃ ὁποῖος κατεπατήθη ἀπὸ τοὺς Πλαταιεῖς, ἀποδίδοντες συγχρόνως δικαιοσύνην καὶ εἰς ἡμᾶς δι' ὅσας ὑπηρεσίας ἕως τώρα σᾶς ἐπροσφέραμεν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραμερισθοῦμεν ἡμεῖς χάριν τῶν Πλαταιέων, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκδώσετε, νὰ διακηρύξετε εἰς ἔλους τοὺς Ἕλληνας, ὅτι εἰς τὰς δίκας αὐτοῦ τοῦ εἴδους, ὅπως ἢ σημερινή, τὸ μόνον ἐπιχείρημα, πὺ ἔχει ἀξίαν, εἶναι τὰ ἔργα καὶ ὄχι οἱ λόγοι, ὅσονδῆποτε ὠραῖοι καὶ ἂν εἶναι ἀπὸ λεκτικῆς ἐπόψεως.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κεφ. 61

Δὲν θὰ ἐζητούσαμεν νὰ ὀμιλήσωμεν ἐν ἐκτάσει (=τούς [μακροτέρους] λόγους εἰπεῖν), ἂν καὶ αὐτοὶ ἀπαντοῦσαν συντόμως εἰς τὸ ἐρώτημα, πού τοὺς ἐτέθη (=τὸ ἐρωτηθῆν), καί, μὲ τὸ νὰ στρέψουν τὸν λόγον ἐναντίον μας (=ἐπὶ ἡμᾶς τραπόμενοι), δὲν μᾶς κατηγοροῦσαν καὶ δὲν ἀπελογοῦντο διὰ μακρῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ἑαυτοῦ των (=καὶ περὶ αὐτῶν πολλὴν τὴν ἀπολογία *[εἰ μὴ ἐποίησαντο]*) ἔξω τῆς προκειμένης ὑποθέσεως (=τῶν προκειμένων) καὶ μάλιστα (=καὶ ἅμα) ἐνῶ δὲν ἔχουν κατηγορηθῆ καὶ (=οὐδὲ ἠτιαμένων), καὶ ἂν [τέλος] δὲν ἔπλεκαν τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἑαυτοῦ των διὰ μακρῶν (=εἰ μὴ ἐποίησαντο περὶ αὐτῶν] πολλὴν τὸν ἔπαινον) ἐπὶ πραγμάτων, διὰ τὰ ὁποῖα κανεῖς δὲν τοὺς ἀπέδωκε μομφήν. Τώρα ὅμως πρὸς ἄλλα πρέπει νὰ φέρωμεν τὰς ἀντιρρήσεις μας καὶ ἄλλα νὰ ἐλέγξωμεν, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀποβῆ ὠφέλιμος ἢ ἰδική μας κακία [ὅπως αὐτοὶ λέγουν], μήτε ἢ ἰδική των φήμη, ἀλλά, ἀφοῦ ἀκούσετε τὴν ἀλήθειαν καὶ περὶ τῶν δύο μας, νὰ κρίνετε.

Ἡμεῖς λοιπὸν (=δέ=οὖν) ἐγίναμεν ἐχθροὶ των κατ' ἀρχάς, διότι, ἐνῶ ἡμεῖς ἰδρύσαμεν τὰς Πλαταιὰς ὕστερα ἀπὸ τὸν συνοικισμὸν τῆς ἄλλης Βοιωτίας, καὶ μαζὶ μὲ αὐτὰς καὶ ἄλλα μέρη, τὰ ὁποῖα κατελάβαμεν, ἀφοῦ ἐξεδιώξαμεν ἀπὸ αὐτὰ μιγάδας (: διαφόρων φυλῶν) ἀνθρώπους, δὲν ἐθεροῦσαν αὐτοὶ ἄξιον τοῦ ἑαυτοῦ των (: δὲν κατεδέχοντο), ὅπως ὠρίσθη ἀρχικῶς (=ὥσπερ ἐτάχθη τὸ πρῶτον), νὰ εἶναι ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν μας, ἀλλὰ χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς παραβαίνοντες τὴν πατροπαράδοτον συμφωνίαν (=παραβαίνοντες τὰ πάτρια), ἐπειδὴ ἐξηναγκάζοντο διὰ τῆς βίας [νὰ μὴ τὴν παραβαίνουν], προσεχώρησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ μὲ τὴν συνδρομήν των

μᾶς ἔκαμαν πολλές ζημίας, λόγω τῶν ὁποίων (= *ἀνθ' ὧν*) ἐπά-
θαιναν καὶ αὐτοὶ ἀναλόγους (= *ἀντέπασχον*).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τοὺς λόγους (δηλ. τοὺς πολλούς, τοὺς μακροτέρους) ἀντικ. τοῦ εἰπεῖν. οὐκ ἂν ἤτησάμεθα ἀπόδοσις εἰς τὰς ὑποθ. προτάσεις: εἰ καὶ αὐτοὶ ἀπεκρίναντο... καὶ (εἰ) μὴ ἐποίησαντο κατηγορίαν καὶ πολλήν ἀπολογίαν καὶ (πολὺν) ἔπαινον (ὑποθ. λόγος δηλῶν τὸ ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ). εἰπεῖν ἀντικ. τοῦ ἤτησάμεθα. βραχέως ἐπιρρ. προσδ. τρόπ. τὸ ἐρωτηθέν (=πρὸς τὸ ἐρωτηθέν) ἀντικ. τοῦ ἀπεκρίναντο. ἐπὶ ἡμᾶς ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἐχθρικήν διάθεσιν. τραπόμενοι (μέσ. ἄορ. β' τοῦ ἐρπτομαι) ἢ μτχ. τροπική. κατηγορίαν ἐποίησαντο περιφρασις=κατηγόρησαν. περὶ (=ὑπέρ) αὐτῶν ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ὑπεράσπισιν ὁ προσδ. νὰ συναφθῆ μὲ τὸ πολὺν ἀπολογίαν καὶ ἔπαινον. Ἄξια παρατηρήσεως ἡ ἀντίθεσις ἐπὶ ἡμᾶς—περὶ αὐτῶν. ἔξω (πρόθεσις) τῶν προκειμένων (ἐνν. πραγμάτων) ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἀπομάκρυνσιν=ἔξω τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως (δηλαδή τοῦ τεθέντος εἰς τοὺς Πλατ. ἐρωτήματος, ἂν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἔκαμαν καλὸν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμάχους των). καὶ ἅμα ἔδῳ=ἄλλως τε καὶ=καὶ μάλιστα. οὐδὲ ἤτισταμένον' δηλ. αὐτῶν μετοχ. παθ. παρακ. τοῦ αἰτιόσθαι -ῶμαι (αἰτιαθήσομαι, ἠτιάθηθ, ἠτίαμαι) ἢ μτχ. ἐναντιωματ. πολλήν' κατηγ. τὴν ἀπολογίαν' ἐνν., ὅπως ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω, (εἰ μὴ) ἐποίησαντο τὴν ἀπολογίαν ἐπομένως εἶναι ἀντικ. τοῦ ἐποίησαντο, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ περιφρασις=ἀπελογήσαντο. καὶ (πολὺν τόν) ἔπαινον' ἐνν. καὶ ἐδῶ εἰ μὴ ἐποίησαντο (περιφρασις) καὶ εἰς τὸ ἔπαινον πρέπει νὰ ἐννοηθῆ ἐπίσης πολὺν. ἔπαινον ποιοῦμαι=ἐπαινώ. ὧν οὐδεὶς ἐμέμψατο=τούτων ὧν οὐδεὶς ἐμέμψατο αὐτούς (ἀντικ.)=διὰ πράγματα, διὰ τὰ ὁποῖα κανεὶς δὲν τοὺς ἀπέδωκε μομφήν' τὸ ὧν γεν. τῆς αἰτίας εἰς τὸ ἐμέμψατο (ἄορ. τοῦ μέμφομαι). πρὸς μὲν τά... τῶν δέ' τὰ ἄρθρα ἐδῶ ἔχουν τεθῆ ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἀντωνυμικῆς σημασίας των=πρὸς μὲν ταῦτα—τούτων δέ. πρὸς τά (=ταῦτα) ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς. ἀντειπεῖν' ὑποκείμεν. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ' τὸ ἴδιον καὶ τὸ ποιήσασθαι' ὑποκ. τῶν ἀπαρεμφ. ἡμᾶς. τῶν δέ (=τούτων δέ)' γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἔλεγχον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντικ. τοῦ ποιήσασθαι, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ περιφρασις. ἔλεγχον ποιοῦμαι=ἐλέγχω. ἵνα μὴ ὠφελῆ... (ἵνα) κρίνητε' τελικ. πρὸς. ἢ ἡμετέρα' ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ κακία. αὐτούς' ἀντικ. τοῦ ὠφελῆ. τούτων' γεν. κτητ. κακία... δόξα' μὲ εἰρωνείαν διὰ τοὺς Πλαταιεῖς (ὅπως λέγουν οἱ κύριοι ἀπ' ἐδῶ!). Ἄναφέρεται δὲ τὸ μὲν κακία εἰς τὸ κατηγορίαν ἐποίησαντο, τὸ δὲ δόξα εἰς τὸ ἀπολογίαν καὶ ἔπαινον (ἐποίησαντο). τὸ ἀληθές' ἀντικ. τοῦ κρίνητε. περὶ ἀμφοτέρων' ἐμπρόθ. προσδ. ἀναφ. ἀκούσαντες' χροον. μτχ.=ἐπειδὴν ἀκούσητε. δέ' ἐδῶ=οὐν. αὐτοῖς' δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ διάφοροι, τὸ ὁποῖον εἶναι κατηγ.

τοῦ ἡμεῖς (λόγῳ τοῦ ἐγενόμεθα). *πρῶτον*· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. *οὐκ ἤξιουν*· αἰτιολ. πρῶτ. *κτισάντων*· ἐναντ. μτχ. κατὰ γεν. ἀπόλυτον. *Πλάταιαν*... *χωρία*· ἀντικ. τοῦ *κτισάντων*. *ὑστερον*· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν χρόνον. *τῆς Βοιωτίας*· β' ὄρος τῆς συγκρ. μετ' αὐτῆς· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ ὁμοῦ. *ἄ*· ἀντικ. τοῦ *ἐσχομεν* (=κατελάβαμεν [ἀόρ. β' τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω ἢ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα]). *ἐξελάσαντες*· χρόν. μτχ.—*ἐπεὶ ἐξηλάσαμεν* (ἀόρ. τοῦ ἐξελαύνω, ἐξήλαινον, ἐξελῶ, ἐξήλασα, ἐξελήλακα). *ἀνθρώπους*· ἀντικ. τοῦ *ἐξελάσαντες*. *ἐξελαύνω τινά*=ἐκδιώκω κάποιον. *ξυμμείκτους* (κατηγ.)· ἐνν. *ὄντας*. Οἱ μιγάδες αὐτοὶ λαοὶ ἦσαν Πελασγοί, Θραῖκες, ὕαντες. οὗτοι· δηλ. οἱ Πλατ. ὥσπερ *ἐτάχθη*· ἐνν. *ἡγεμονεύεσθαι αὐτοὺς ὑφ' ἡμῶν*· ἀναφορ. πρῶτ.=ὅπως καθωρίσθη, συμφωνήθη· τὸ *ἐτάχθη* ἐδῶ εἶναι ἀπρόσωπον. τὸ *πρῶτον*· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. *ἡγεμονεύεσθαι*· ἀντικ. τοῦ *οὐκ ἤξιουν*. *ὑφ' ἡμῶν*· ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ ποιητ. αἰτίου. *ἔξω τῶν Βοιωτῶν*=*ἄνευ τῶν Βοιωτῶν* (=χωριστὰ ἀπὸ τοὺς Βοιωτοὺς)· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χωρισμόν. *ἄλλων*· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ *Βοιωτῶν*. *παραβαίνοντες*· αἰτιολ. μτχ.—*ἐπεὶ παρέβαινον*. *τὰ πάτρια*· ἀντικ.=τὴν πατροπαράδοτον συμφωνίαν. *ἐπειδὴ προσηναγκάζοντο* (ἐνν. ἐφ' ἡμῶν)· αἰτιολ. πρῶτ.—*ἐπεὶ ἠναγκάζοντο πρὸς τὸ μὴ παραβαίνειν τὰ πάτρια*. πρὸς Ἀθηναίους· εἰς θέσιν ἀντικειμένου (=τοῖς Ἀθηναίοις) εἰς τὸ προσεχώρησαν (πρβλ. *πολεμῶ πρὸς τινά*). μετ' αὐτῶν· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν συνεργασίαν. *πολλὰ ἡμᾶς*· ἀντικ. τοῦ *ἔβλαπτον*, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ α' σύστοιχον. *ἀνθ' ὧν*=ὧν *ἔνεκα*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὴν αἰτίαν.

Κεφ. 62

Ὅταν ἐξ ἄλλου ἦλθαν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ βάρβαροι, ἰσχυρίζονται (οἱ Πλ.), ὅτι μόνοι αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς Βοιωτοὺς δὲν ἐμήδισαν, καὶ διὰ τὸ γεγονὸς αὐτὸ (=τούτῳ) πρὸ πάντων καὶ αὐτοὶ μεγαλαυχοῦν (=ἀγάλλονται) καὶ δι' ἡμᾶς ὁμιλοῦν με περιφρόνησιν (=λοιδοροῦσιν). Ἡμεῖς ἐν τούτοις ἰσχυρίζομεθα, ὅτι δὲν ἐμήδισαν αὐτοί, διότι δὲν ἐμήδισαν οὔτε οἱ Ἀθηναῖοι· ὅταν ὅμως ἀργότερα οἱ Ἀθηναῖοι ἐκινήθησαν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων (=ἰόντων Ἀθηναίων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας) με τὴν ἰδίαν πρόθεσιν (=τῇ αὐτῇ ἰδέα, δηλ. νὰ ὑποδουλώσουν τοὺς Ἕλληνας), μόνοι πάλιν αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς Βοιωτοὺς συνετάχθησαν με τοὺς Ἀθηναίους (=ἀτιμίσαι). Καὶ ὅμως λάβετε ὑπ' ὄψει σας (=σκέψασθε), ὑπὸ ποῖον πολιτεύμα (: ὑπὸ ποίας πολιτικᾶς συνθήκας) ἔκαμεν αὐτὸ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ ἡμᾶς. Διὰ τὴν ἀτυχίαν μας (=ἡμῖν) δηλαδὴ ἡ πόλις μας τότε συνέβηαινε νὰ κυβερνᾶται (=ἐτύγχανε πολιτεύουσα) οὔτε ἀπὸ ὀλιγαρχίαν, εἰς τὴν ὅποιαν

ὄλοι οἱ εὐγενεῖς εἶναι ἴσοι (= *ἰσόνομον*), οὔτε ἀπὸ δημοκρατίαν· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὅποῖον εἶναι ὅλως διόλου ἀντίθετον πρὸς τοὺς νόμους καὶ πρὸς κάθε ἰδανικὸν τύπον πολιτεύματος (= *τῷ σωφρονεστίῳ*) καὶ πλησιάζει πάρα πολὺ (: ταυτίζεται) μὲ τὴν τυραννίαν, μία ἐξουσία ὀλίγων ἀνθρώπων διεχειρίζετο τὰ πράγματα. Αὐτοὶ λοιπόν (= *καὶ=οὖν*), ἐπειδὴ ἤλπισαν, ὅτι θὰ ἀποκτήσουν ἀκόμη μεγαλύτεραν προσωπικὴν δύναμιν (= *ἰδίας δυνάμεις*), ἂν ἐπικρατοῦσαν οἱ Μῆδοι, ἐπιβληθέντες μὲ τὴν βίαν εἰς τὸν λαόν (= *κατέχοντες ἰσχύι τὸ πλῆθος*), τοὺς προσεκάλεσαν· καὶ [διὰ τὸν λόγον αὐτόν] ἢ πόλις ὡς σύνολον ἔκαμεν αὐτό, χωρὶς νὰ εἶναι κυρία τοῦ ἑαυτοῦ της (= *οὐκ αὐτοκράτωρ οὔσα ἑαυτῆς*), οὔτε [ἐπομένως] εἶναι δίκαιον (= *ἄξιον*, ἔνν. *ἔστι*) νὰ τὴν κατηγορήσῃ κανεὶς διὰ σφάλματα, τὰ ὁποῖα διέπραξε (= *ὧν ἡμαρτεν*) εὐρισκομένη εἰς ἔκνομον κατάστασιν (= *μὴ μετὰ νόμων*). Ὁ ἀφ' οὗτου ὀπωσδήποτε (= *γοῦν*) καὶ οἱ Μῆδοι ἔφυγαν καὶ ἀνέκτισεν ἡ πόλις τὸ [σημερινόν] νόμιμον πολιτεύμα της (= *τοὺς νόμους ἔλαβε*), ἔχετε χρῆμα νὰ ἐξετάσετε (= *σκέψασθαι χρῆ*), ὅταν ἀργότερα ἐπῆλθαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἐπροσπαθοῦσαν νὰ ὑποδουλώσουν (= *πειρωμένων ὑφ' αὐτοῖς ποιέσθαι*) καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα καὶ τὴν χώραν μας καὶ [μάλιστα] λόγῳ ἐσωτερικῶν πολιτικῶν ταραχῶν (= *κατὰ στάσιν*) κατεῖχαν ἤδη τὰ περισσότερα μέρη της [δηλ. τῆς Βοιωτίας], [ἔχετε χρῆμα, λέγομεν, νὰ ἐξετάσετε], ἂν μὲ τὴν μάχην, ποὺ ἐδώσαμεν εἰς τὴν Κορώνειαν (= *μαχόμενοι ἐν Κορωνείᾳ*), καὶ τὴν νίκην μας ἐναντίον τῶν ἀπληθευρώσαμεν τὴν Βοιωτίαν καὶ σήμερον [ἐπίσης] συνεργαζόμεθα μαζί σας μὲ ἐνθουσιασμόν (= *προθύμως*) διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, μὲ τὸ νὰ δίδωμεν καὶ ἵππους καὶ πολεμικὰ ἐφόδια (= *παρασκευήν*), ὅσα δὲν δίδουν ἄλλοι ἀπὸ τοὺς συμμάχους. Καὶ διὰ τὸν μηδισμόν μας τόσα μόνον ἔχομεν νὰ εἴπωμεν πρὸς ἀπολογίαν μας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ἐπειδὴ... ἤλθεν· χρον. πρὸτ. ὁ *βάρβαρος*· συνεκδοχῆ=οἱ βάρβαροι (δηλ. οἱ Πέρσαι). ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἐχθρικὴν κίνησιν. *μόνοι*· κατηγορηματικὸς προσδιορ. τοῦ νοουμένου ὑποκειμένου οὗτοι (οἱ Πλατ.). Περί κατηγορημ. προσδιορ. ἴδε παρατηρήσεις κεφ. 53 δημηγ. Πλατ. *Βοιωτῶν*· γεν. διαιρετ. οὐ *μηδίαι*· ἀντικ. τοῦ *φασί*.

τούτω=ἐπὶ τούτῳ· δοτ. τοῦ ἀναγκ. αἰτίου εἰς τὸ ἀγάλλονται καὶ λοιδοροῦσιν. μάλιστα· ἐπιρρ. προσδ. τοῦ ποσοῦ. ἡμᾶς· ἀντικ. τοῦ λοιδοροῦσιν· παρ' αὐτῷ νοεῖται ἢ μτχ. μηδίσαντας (αιτιολ.). ἡμεῖς μηδίσαι (ἀντικ. τοῦ φαμέν) μὲν αὐτούς (ὑποκ. τοῦ μηδίσαι) οὐ φαμέν=ἡμεῖς φαμέν μηδίσαι μὲν αὐτούς οὐ=ἡμεῖς ἰσχυριζόμεθα, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἐμήδισαν. διότι οὐδ' Ἀθηναίους· ἔνν. φαμέν μηδίσαι· ἢ πρότ. αιτιολογ. Διὰ τούτων οἱ Θηβαῖοι θέλουν νὰ ἀποδείξουν, ὅτι ὄχι διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ διότι ἦσαν ὄργανα τῶν μὴ μηδισάντων Ἀθηναίων ἐστάθησαν οἱ Πλαταιεῖς ἀντιμέτωποι εἰς τοὺς βαρβάρους. τῇ αὐτῇ ιδέα· δοτ. τροπικῆ=μὲ τὴν αὐτὴν ιδέα, τὴν ἰδίαν πρόθεσιν (δηλ. νὰ ὑποδουλώσουν τοὺς Ἕλληνας). αὐτῇ· κατηγορ. προσδ. εἰς τὸ ιδέα. ὕστερον· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. ἰόντων (μετοχ. τοῦ ἔρχομαι)· χρόν. μτχ. κατὰ γεν. ἀπόλυτον. ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· τί δηλοῖ ὁ ἐμπρόθ. προσδιορισμός; (πρβλ. ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα). μόνους· κατηγορ. προσδ. τοῦ ἔννοουμ. ὑποκειμ. τοῦ ἀττικίσαι: αὐτούς. αὐ· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν χρόνον. Βοιωτῶν· γεν. διαιρετ. εἰς τὸ μόνους. ἀττικίσαι (ὑποκ. αὐτούς)· τὸ ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ φαμέν, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικείμενον. σκέψασθε· προστ. μέσ. ἀορ. τοῦ σκοπέομαι-οῦμαι, τὸ ὁποῖον τοὺς ἄλλους χρόνους ἐκτός τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατ. σχηματίζει ἐκ τοῦ ποιητικοῦ σκέπτομαι. ἐν οἴῳ εἶδει... ἔπραξαν· πλαγ. ἔρωτ. πρότασις, εἰς θέσιν ἀντικειμ. εἰς τὸ σκέψασθε. ἐν οἴῳ εἶδει=ἐν οἴῳ πολιτεύματι=ὑπὸ ποίας πολιτικῆς συνθήκας. ἡμῶν· γεν. διαιρ. τοῦτο· ἀντικ. τοῦ ἔπραξαν. ἡμῖν· δοτ. ἀντιχρ.=διὰ τὴν ἀτυχίαν μας. γάρ· διασαφητικός. πολιτεύουσα· κατηγορ. μτχ. ἐκ τοῦ ἐτύχανεν. κατ' ὀλιγαρχίαν... κατὰ δημοκρατίαν· ἐμπρόθ. προσδ. δηλοῦντες συμφωνίαν. ἰσόνομον· ἰσόνομος ὀλιγαρχία καλεῖται ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ εὐγενεῖς εἶναι ἰσότιμοι. ὅπερ δέ ἐστι· προεξαγγελτικὴ παράθεσις, ἐπεξηγουμένη διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ δυναστεία. νόμοις... σωφρονεατάτῳ· δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ἐναντιώτατον, τὸ ὁποῖον εἶναι κατηγορούμενον. τὸ σωφρονέστατον=ἕκαστον ἄριστα ἔχον πολίτευμα=κάθε ἰδανικὸς τύπος πολιτεύματος. ἐγγυτάτῳ (ἔνν. ἐστί)· ὑπερθ. βαθμὸς τοῦ ἐπιρρ. ἐγγύς (ἐγγυτέρω, ἐγγυτάτῳ ἢ ἐγγύτερον, ἐγγύτατα ἢ καὶ ἐγγιον, ἐγγιστα). τυράννου· ἀντὶ τυραννίδος· ἢ γεν. ἐκ τοῦ ἐγγυτάτῳ. δυναστεία· ἐπεξήγησις, ὅπως ἐλέχθη ἀνωτέρω, τῆς προεξαγγελτ. παραθέσεως: ὅπερ ἐστί. ἀνδρῶν· γεν. ὑποκειμ. εἰς τὸ δυναστεία. ὀλίγων· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ ἀνδρῶν. τὰ πράγματα· ἀντικείμενον. ἐλπίσαντες· αιτιολ. μτχ. σχήσειν (ἀπαρέμ. μέλλ. τοῦ ἔχω)· ἀντικ. τοῦ ἐλπίσαντες. Τὸ ἀντικ. τοῦ ἐλπίζειν, μέλλειν, προσδοκᾶν, ὑπισχεῖσθαι, ὁμνῆναι τίθεται κανονικῶς εἰς μέλλ. χρόνον καὶ ὄχι ἀορ., ἐπειδὴ τὰ ρ. ἀναφέρονται εἰς μέλλουσαν πράξιν. Ἀντὶ μέλλοντος χρησιμοποιεῖται πολλάκις ὁ ἐνεστώσ. δυνάμεις· ἀντικ. τοῦ σχήσειν. ἰδίας· ἐπιθ. προσδ. ἔτι μάλλον=μείζονας ἔτι=ἀκόμη μεγαλυτέραν (δύναμιν). τὰ τοῦ Μῆδου· ὑποκ. τοῦ κρατήσει (ἀπ. σύντ.) ἢ περιφρασις ἀντὶ τοῦ: ὁ Μῆδος (=οἱ Μῆδοι). κατέχοντες· τροπ. μτχ. ἰσχύ· δοτ. τοῦ ὄργανου. τὸ πλῆθος· ἀντικειμ.

ἐπηγάγοντο· ἄορ. β' τοῦ ἐπάγομαι=προσκαλῶ (ἐπηγόμην, ἐπάξομαι (μέσ. μέλλ. καὶ ὡς παθ.), ἐπαχθήσομαι, ἐπήχθην, ἐπήγμαι). αὐτόν· ἄντικ. αὐτοκράτωρ· κατηγ.=κυρία. οὖσα· τροπ. (ἢ καὶ αἰτιολ.) μτχ. ἐαυτῆς· γεν. ἄντικ. εἰς τὸ αὐτοκράτωρ. τοῦτο· ἄντικ. οὐδ' ἄξιον (κατηγ.)· ἔνν. ἐστί· τὸ οὐδὲ=καὶ τοῦτο ἔνεκα οὐ. αὐτῆ· ἄντ. τοῦ ὀνειδίσαι, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκ. τῆς ἄπροσ. ἐκφράσεως: ἄξιόν ἐστι· τὸ ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. ὀνειδίσαι εἶναι γενικὸν καὶ ἄορ.: τινά. ὦν ἡμαρτεν=τούτων (γεν. τῆς αἰτ.) ἢ ἡμαρτεν· τὸ ἃ σύστ. ἄντικ. εἰς τὸ ἡμαρτεν (ἄορ. β' τοῦ ἁμαρτάνω, ἡμάρτανον, ἁμαρτήσομαι, ἡμαρτον, ἡμάρτηκα, ἡμαρτήκειν). μὴ μετὰ νόμων· βραχυλογία· τὸ πληρες=ἐν ᾧ (χρόνῳ) μὴ μετὰ νόμων (αὕτη) ἦν. ἐπειδὴ... ἀπῆλθε καί... ἔλαβε· χρόν. πρότ. γοῦν (γε+οῦν): μόριον περι-οριστικόν=τέλος πάντων, ὅπωςδῆποτε. τοὺς νόμους· ἄντικ. τοῦ ἔλαβε (δηλ. ἢ πόλις). σκέψασθαι· ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου χεῖ· ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ.: ὑμᾶς. ὕστερον· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον. ἐπιόντων· χρόν. μτχ. κατὰ γεν. ἀπόλυτον=ὄτ' ἐπῆσαν· ὅμοιαι εἶναι καὶ αἱ ἄλλαι δύο μτχ. πειρωμένων-ἐχόντων. (ὑφ' αὐτοῖς) ποιεῖσθαι· ἄντικ. τοῦ πειρωμένων. ὑφ' αὐτοῖς· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν. τὴν Ἑλλάδα... τὴν χώραν· ἄντικ. τοῦ ὑφ' αὐτοῖς ποιεῖσθαι. ὑπ' ἐμαντῶ ποιοῦμαι τινα=ὑποδουλώω κάποιον. ἄλλην... ἡμετέραν· ἐπιθ. προσδ. κατὰ στάσιν· ἐμπρόθ. προσδ. ἀναγκ. αἰτίου=λόγῳ ἐσωτερικῶν πολιτικῶν ἐρίδων, ταραχῶν. τὰ πολλὰ· ἄντικ. τοῦ ἐχόντων. αὐτῆς· γεν. διαίρ. εἰ ἠλευθερώσαμεν· πλαγία ἐρωτ. πρότασις εἰσαγομένη διὰ τοῦ ἀπορηματικοῦ εἰ καὶ ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ σκέψασθαι, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικεῖμ. μαχόμενοι... νικῆσαντες· τροπ. μτχ. ἐν Κορωνείᾳ· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὴν ἐν τόπῳ στάσιν. Εἰς τὴν Κορ. ἠττήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ 446 ὑπὸ τῶν συνησπισμένων Βοιωτῶν καὶ Εὐβοέων. αὐτούς (τοὺς Ἀθηναίους)· ἄντικ. τοῦ νικῆσαντες. τὴν Βοιωτίαν· ἄντικ. τοῦ ἠλευθερώσαμεν. τοὺς ἄλλους· δηλ. Ἑλληνας, ἄντικ. τοῦ ξυνελευθεροῦμεν, τὸ ὁποῖον=σὺν ῥμίην ἐλευθεροῦμεν (ὁ ἔνεστ. σημαίνει τὴν προσπάθειαν). προθύμως· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον=μὲ ἐνθουσιασμόν. παρέχοντες· τροπ. μτχ. ἵππους... παρασκευήν· ἄντικ. τοῦ παρέχοντες. παρασκευή=πολεμικὰ ἐφόδια. ὅσην οὐκ ἄλλοι τῶν ξυμμάχων· ἔνν. παρέχουσιν· ἀναφ. πρότ. ὅσην· ἄντ. τοῦ νοουμένου παρέχουσιν. τῶν ξυμμάχων· γεν. διαίρ. τὰ ἐς τὸν μηδισμόν· αἰτιατ. τῆς ἀναφορᾶς. τοσαῦτα· ἄντικ. τοῦ ἀπολογούμεθα=τόσα μόνον.

Κεφ. 63.

Ἔτι ἐξ ἄλλου σεις μᾶλλον [παρὰ ἡμεῖς] ἔχετε κάμει κακὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ [ἐπομένως] εἶσθε περισσότερον ἄξιοι [ἀπὸ ἡμᾶς] νὰ ὑποστῆτε κάθε τιμωρίαν, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ [τὸ] ἀποδείξωμεν. Ἐγίνατε σύμμαχοι καὶ συμπολίται τῶν Ἀθηναίων, διὰ νὰ μᾶς τιμωρήσετε, ὅπως ἰσχυρίζεσθε. Λοιπὸν ἔπρεπε μόνον

N. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ, Θεουκιδίδου Δημηγορίαι

ἐναντίον μας (=τὰ πρὸς ἡμᾶς) νὰ τοὺς καλέσετε καὶ νὰ μὴ ἐκστρατεύετε μαζί των (=μὴ ξυνεπιέναι μετ' αὐτῶν) ἐναντίον ἄλλων, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατὸν ἀσφαλῶς (=ὑπάρχον γε) αὐτὸ εἰς σᾶς, καὶ ἂν ἀκόμη παρὰ τὴν θέλησίν σας ἐξεβιάζεσθε εἰς τοῦτο (=προσῆγεσθε) ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, ἐπειδὴ εἶχε γίνεαι πλέον ἢ συμμαχία αὐτῶν ἐδῶ τῶν Λακεδαιμονίων ἐναντίον τῶν Μήδων, τὴν ὁποίαν σεῖς οἱ ἴδιοι πρωτίστως προβάλλετε [ὡς ἀσπίδα] πρὸς ὑπεράσπισίν σας (=προβάλλεσθε)· διότι [ἢ συμμαχία αὐτῆ] ἦτο ἱκανὴ καὶ ἡμᾶς νὰ συγκρατῆ ἀπὸ ἐπίθεσιν ἐναντίον σας (=ἡμᾶς τε ὑμῶν ἀποτρέπειν), καί, τὸ σπουδαιότερον, νὰ ἐπιτρέπη εἰς σᾶς (=παρέχειν [ὑμῖν]) χωρὶς φόβον (=ἀδεῶς) νὰ λαμβάνετε τὰς ἀποφάσεις σας. Ἀλλὰ μὲ τὴν θέλησίν σας καὶ χωρὶς νὰ ἀναγκάζεσθε πλέον διὰ τῆς βίας (=οὐ βιαζόμενοι ἔτι) ἐπροτιμήσατε τοὺς Ἀθηναίους. Καὶ [πρὸς δικαιολογίαν σας] λέγετε, ὅτι ἦτο ἀτιμωτικὸν νὰ προδώσετε τοὺς εὐεργέτας σας ἀσφαλῶς (=γε) ὅμως εἶναι πολὺ περισσότερον ἀτιμωτικὸν καὶ πολὺ περισσότερον ἄδικον νὰ καταπροδώσετε τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων, μὲ τοὺς ὁποίους συνεδέθητε μὲ ἔνορκον συμμαχίαν (=οἷς ξυνωμόσατε), παρὰ τοὺς Ἀθηναίους μόνον, διότι αὐτοὶ μὲν ἐπροσπαθοῦσαν νὰ ὑποδουλώσουν τὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ ἐκεῖνοι [ἐπροσπαθοῦσαν] νὰ τὴν ἐλευθερώσουν. Καὶ δὲν ἀνταπεδώκατε εἰς αὐτοὺς ἴσην εὐεργεσίαν [ἀλλὰ μεγαλύτεραν], οὔτε ἀπηλλαγμένην ἀπὸ καταισχύνῃν· διότι σεῖς τοὺς ἐκαλέσατε, ἐπειδὴ ἐβλάπτεσθε [ἀπὸ ἡμᾶς], ὅπως ἰσχυρίζεσθε, ἐγίνατε ὅμως συνεργοὶ μὲ αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἐπροσπαθοῦσαν νὰ βλάψουν ἄλλους. Καὶ ὅμως τὸ νὰ μὴ ἀνταποδίδῃ κανεὶς τὰς εὐεργεσίας μὲ ὁμοίας εὐεργεσίας εἶναι περισσότερον ἐπονείδιστον παρὰ τὸ νὰ μὴ ἀνταποδίδῃ τὰς εὐεργεσίας, αἱ ὁποῖαι δικαίως μὲν ὀφείλονται (=μετὰ δικαιοσύνης ὀφειληθείσας), ἀλλ' ἀποδίδονται πρὸς ἀδικίαν ἄλλων (=ἐς ἀδικίαν [ἄλλων]).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ὡς δὲ ὑμεῖς. . . ἠδικήκατε. . . καὶ ἀξιώτεροί ἐστε· εἰδικὴ πρότ., ἀντικείμενον τοῦ ἀποφαίνειν. μᾶλλον· ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως πρέπει νὰ ἐννοηθῆ: ἡμῶν. τοὺς Ἑλληνας· ἀντικείμενον. ἀξιώτεροι· κατηγορούμενον· ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως θὰ ἐννοηθῆ καὶ ἐδῶ: ἡμῶν. πάσης (κατηγορ. προσδ.) ζημίας· γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος. ἀποφαίνειν·

άντικ. τοῦ *πειρασόμεθα*· τὸ ἀποφαίνω=ἀποδεικνύω (ἀπέφαινον, ἀποφανῶ, ἀπέφνηγα, ἀποπέφαγκα (καὶ β' ὡς μέσος λαμβανόμενος (ἀπο)πέφνηγα). *ἐγένεσθε κλπ'* χωρίς οἰανδήποτε ἰδικήν των προσθήκην οἱ Θηβ. παίρνουν αὐτὰς τὰς φράσεις τῶν ἀντιδίκων των ἀσυνδέτως πρὸς τὰ προηγούμενα· αὐτὸ προσδίδει εἰς τὸν λόγον κίνησιν καὶ ζωηρότητα. *ἐπὶ τῇ τιμοῤῊᾳ*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σκοπόν. *τῇ ἡμετέρα*=*ἡμῶν* (γεν. ἀντικ. εἰς τὸ *τιμοῤῊᾳ*). ὡς *φατέ*· ἀναφ. πρότασις παρενθετικῶς τεθειμένη (τὸ *φατέ* β' πληθ. τοῦ *φημι* (φής, φησί, φαμέν, φατέ, φασί). *Ἀθηναίων*· γεν. ἀντικ. εἰς τὸ *ξύμμαχοι* καὶ *πολιταί*, τὰ ὅποια εἶναι κατηγορ. *χεῖρ* (ἢ *ἐχεῖρ*)· παρτα. τοῦ ἀπροσ. *χεῖρ*. *ἐπάγεσθαι*· ὑποκ. τοῦ *χεῖρ*. *ὕμᾱς*· ὑποκ. τοῦ *ἐπάγεσθαι*. *αὐτούς* (τοὺς Ἀθ.)· ἀντικ. τοῦ *ἐπάγεσθαι*. *τὰ πρὸς ἡμᾶς*· αἰτ. τοῦ κατὰ τι. *μὴ ξυνεπιέναι* (ἀπαρέμφ. τοῦ *ξυνεπέρομαι*)· ὑποκ. ἐπίσης τοῦ *χεῖρ*· ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. πρέπει νὰ ἐννοηθῆ: *ὕμᾱς. μετ' αὐτῶν*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν συνέργειαν. *ἄλλοις*· ἀντικ. τοῦ *ξυνεπιέναι*. *ὑπάρχον* (ἐνν. *μὴ ξυνεπιέναι*)· ἐναντ. *μηχ. κατ' αἰτ.* ἀπόλυτον, ὡς συμβαίνει μετὴν *μηχ.* τῶν ἀπροσώπων ῥημ., διότι τὸ *ὑπάρχειν* λαμβάνεται καὶ ὡς ἀπρόσωπον, ὅπως τὸ *εἶναι* ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ *ἐξεῖναι*=*εἰ καὶ ὑπῆρχεν* (=ἐξῆν). *ὕμῖν*· δοτ. προσ. εἰς τὸ *ὑπάρχον. τι* (=πως)· αἰτ. τοῦ κατὰ τι. *ἄκοντες*· ἐπιρρ. κατηγορ. σημαῖνον τρόπον. *προσῆγεσθε*· ἐνν. *ξυνεπιέναι. προσάγομαι*=ἀναγκάζομαι διὰ τῆς βίας, ἐκβιάζομαι. *ὑπ' Ἀθηναίων*· ποιητ. αἰτιον. *γεγενημένης (τῆς ξυμμαχίας)*· αἰτιολ. *μηχ. κατὰ γεν.* ἀπόλυτον. *τῶν Λακεδαιμονίων*· γεν. ὑποκ. εἰς τὸ *ξυμμαχίας*=*ἦν Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαντο. ἐπὶ τῷ Μῆδω*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σκοπόν. Ἄξιον παρατηρήσεως τὸ ὑπερβατόν: *τῆς τῶν Λακ. τῶνδε ἤδη ἐπὶ τῷ Μῆδω ξυμμαχίας γεγενημένης. ἦν*· δηλ. *ξυμμαχίαν* (ἀντικ. τοῦ *προβάλλεσθε*). *προβάλλομαι*· ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν, οἱ ὅποιοι προέβαλλαν τὰς ἀσπίδας πρὸς προστιμίαν τοῦ σώματός των=προβάλλω πρὸς ὑπεράσισίν μου. *αὐτοί*· κατηγ. προσδ. τοῦ ἐνν. ὑποκ. τοῦ *προβάλλεσθε*: *ὕμεις* (ἴδε παρατηρ. περὶ κατηγορ. προσδ. κεφ. 53 τοῦ λόγου τῶν Πλατ.). *ἱκανή* (κατηγορ.)· δηλ. ἡ *ξυμμαχία. ἀποτρέπειν*· τὸ ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ *ἱκανή* καὶ δηλοῖ τὴν ἀναφορὰν. *ἀποτρέπω τινά τινος*=συγκρατῶ τινα ἀπὸ ἐπίθεσιν ἐναντίον κάποιου. *ἡμᾶς... ἡμῶν*· ἀντικ. τοῦ *ἀποτρέπειν*. τὸ *μέγιστον*· προεξαγγελτικὴ παράθεσις=ὄπερ *μέγιστόν ἐστι. παρέχειν* (ἐνν. *ὕμῖν*)=νὰ ἐπιτρέπη εἰς σᾶς· καὶ τὸ ἀπαρέμφ. αὐτὸ ἔξαρχεται ἐκ τοῦ *ἱκανή. βουλευέσθαι* (ἐνν. *ὕμᾶς*)· ἀντικ. τοῦ *παρέχειν* (πυρέχω τινί τι). *ἀδεῶς*=ἀφόβως· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον. *ἐκόντες*· ἐπιρρ. κατηγ. δηλοῦν τὸν τρόπον. *οὐ βιαζόμενοι*· τροπ. *μηχ. ἔτι*· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. τὰ *Ἀθηναίων*· περίφρασις=τὰ *Ἀθηναίων πράγματα*=τοὺς *Ἀθηναίους*· ἀντικ. τοῦ *εἴλεσθε* (β' ἀόρ. (εἰλόμην) τοῦ αἰρέομαι-οὔμαι). *μᾶλλον*· ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως πρέπει νὰ ἐννοηθῆ: *τῆς τῶν Λακεδαιμονίων ξυμμαχίας. ὡς αἰσχροὺν ἦν*· εἰδικ. πρότ. ἀντικείμενον τοῦ *λέγετε. αἰσχροὺν*· κατηγ. *προδοῦναι* (ἀπαρέμφ. ἀόρ. β' *προδύωκα*)· ὑποκειμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφρ. *αἰσχροὺν ἦν*· ὑποκ. τοῦ *προδοῦναι* εἶναι

ὑμᾶς. τοὺς εὐεργέτας· ἀντικ. αἰσχίον (συγκρ. τοῦ αἰσχροῦ) καὶ ἀδικώτερον (κατηγορ.)· ἔνν. ἐστὶ. πολὺ· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸ ποσόν. καταπροδοῦναι· ὑποκ. τοῦ αἰσχίον καὶ ἀδικώτερον. Ἑλληνας· ἀντικ. τοὺς πάντας· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ Ἑλληνας=τὸ σύνολον (τῶν Ἑλλήνων). οἷς· ἀντικ. τοῦ ξυνομόσατε (τοῦ ξυν-ᾄμνυμι, ᾄμνυν, ὁμοῦμαι, ὄμοσα, ὁμώμοκα (μὲ ἀπ. ἀναδιπλ.), ὁμομόκειν). ἢ Ἀθηναίους· β' ὄρ. τῆς συγκρ. μόνοις· κατηγορημ. προσδ. εἰς τὸ Ἀθηναίους. τοὺς μὲν (δηλ. Ἀθ.) καταδουλουμένους, τοὺς δὲ ἐλευθεροῦντας· χιαστὸν σχῆμα

Ἑλληνας X Ἀθηναίους
καταδουλουμένους X ἐλευθεροῦντας

καταδουλουμένους· αἰτιολ. μτχ. τοὺς δέ· δηλ. τοὺς Ἑλληνας, μετὰ τῶν ὁποίων «ξυνομόσαν». ἐλευθεροῦντας· αἰτιολ. μτχ. Οἱ ἐνεστώτες καταδουλουμένους—ἐλευθεροῦντας ἀποπειρατικοί. οὐκ ἴσην (ἀλλὰ μείζονα)· κατηγορ. εἰς τὸ χάριν. αὐτοῖς... τὴν χάριν· ἔμμεσον καὶ ἄμεσον ἀντικ. τοῦ ἀνταπέδοτε. οὐδὲ ἀπηλλαγμένην (οὖσαν)· κατηγορ. αἰσχύνης· ἀντικ. ἀδικούμενοι· αἰτιολ. μτχ.—ἐπεὶ ἠδικεῖσθε (ἔνν. ὑφ' ἡμῶν). αὐτούς· ἀντικ. τοῦ ἐπηγάγεσθε. ξυνεργοί· κατηγορ. τοῦ ὑποκ. τοῦ κατέστητε· ὑμεῖς. τοῖς ἀδικούσιν· ἐπιθ. μτχ., ἀντικ. τοῦ ξυνεργοὶ κατέστητε. ἄλλους· ἀντικ. τοῦ ἀδικούσιν. αἰσχρόν (κατηγορ.)· ἔνν. ἐστι (ἀπρὸς. ἔκφρασις). μὴ ἀντιδιδόναι· ὑποκ. τοῦ αἰσχρόν ἐστὶ· τὸ ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. γενικὸν καὶ ἄορ.: τινά. τὰς ὁμοίας (ἐπιθ. προσδ.) χάριτας· ἀντικ. τοῦ ἀντιδιδόναι. ἢ (ἔνν. μὴ ἀποδιδόναι)· β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. τὰς ὀφειληθείσας... ἀποδιδόμενας· ἔνν. χάριτας· αἰ μτχ. ἐπιθετικά. μετὰ δικαιοσύνης· ὅπως λ.χ. ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι ἐβοήθησαν τοὺς Πλατ. ἐναντίον τῶν Θηβαίων, οἱ ὅποιοι ἐζητοῦσαν διὰ τῆς βίας νὰ τοὺς ἐπαναφέρουν εἰς τὴν βιοιωτικὴν συμμάχίαν. Ὁ ἐμπρόθ. προσδιορισμὸς μετὰ δικαιοσύνης δηλοῖ τὸν τρόπον. ἐς ἀδικίαν· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων σκοπόν. Οἱ Θηβαῖοι χαρακτηρίζουν ὡς ἀπόδοσιν χάριτος ἐς ἀδικίαν τὴν συνεργασίαν τῶν Πλατ. μετὰ τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν ὑποδοῦλυσιν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶπαν ἀνωτέρω περὶ τῆς χάριτος αὐτῆς, ὅτι οὔτε ἴση πρὸς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν τοὺς ἔκαμαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἦτο, οὔτε «ἀπηλλαγμένη αἰσχύνης». καίτοι... ἀποδιδόμενας· ἢ ἔννοια: Κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς χάριτος, τὴν ὁποίαν ἔλαβε κάποιος, ἂν δὲν τηρῇ τὸ ἴδιον μέτρον τῆς δικαιοσύνης, τὸ ὅποion ὑπηγόρευσε τὴν παροχὴν τῆς χάριτος πρὸς αὐτόν (τὸ μὴ ἀντιδιδόναι ὁμοίαν χάριν), εἶναι περισσότερον ἀξιόμιστον ἀπὸ τὸ νὰ μὴ ἀποδώσῃ καθόλου χάριν, ἢ ὁποία ἐδόθη μὲν δικαίως, ἀλλ' ἀποδιδόμενη θὰ ἀδικούσεν ἄλλους. Μὲ ἄλλα λόγια: Ἡ ἀπόδοσις ἀδίκου χάριτος εἰς ἐξόφλησιν δικαίας εἶναι περισσότερον ἐπνείδιστος ἀπὸ τὸ νὰ μὴ ἀποδώσῃ κανεὶς καθόλου χάριν, ἐφ' ὅσον ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς τῆς χάριτος θὰ ἀπέβαινεν εἰς ζημίαν ἄλλων.

Κεφ. 64.

Καὶ ἔτσι (=τε) ἀπεδείξατε (=δῆλον ἐποιήσατε), ὅτι οὔτε

τότε δὲν ἐμηδίσατε μόνοι [ἀπὸ τοὺς Βοιωτοὺς] πρὸς χάριν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ διότι [δὲν ἐμηδισαν] οὔτε οἱ Ἀθηναῖοι, ἐνῶ [εἰς τὴν πραγματικότητα] σεῖς [δὲν ἐμηδίσατε], ἐπειδὴ ἠθέλατε νὰ κάνετε τὰ ἴδια μὲ τοὺς Ἀθηναίους (=τοῖς μὲν ταῦτὰ βουλόμενοι ποιεῖν) καὶ τὰ ἀντίθετα πρὸς τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς (=τοῖς δὲ τάναντία). Καὶ τώρα ἔχετε τὴν ἀξίωσιν διὰ πράξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐδείξατε καλὴν διαγωγὴν (=ἀφ' ὧν ἐγένεσθε ἀγαθοί) ἐξ αἰτίας ἄλλων (=δι' ἐτέρους), ἀπὸ αὐτὰς νὰ ἀποκομίσετε ὠφέλειαν. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι σωστόν (=οὐκ εἰκός)· ἀλλ' ὅπως ἐπροτιμήσατε [τότε] τοὺς Ἀθηναίους, νὰ μένετε [καὶ τώρα] σύμμαχοι καὶ συναγωνισταί των καὶ νὰ μὴ ἀναφέρετε (: ἐπικαλεῖσθε) τὴν ἔνορκον συμμαχίαν (=ξυνωμοσίαν), ποὺ ἐγινε τότε, ὅτι δηλ. πρέπει τάχα ἐξ αἰτίας τῆς (=ἀπ' αὐτῆς) νὰ σωθῆτε τώρα. Διότι ἀπεχωρήσατε ἀπὸ τὴν συμμαχίαν αὐτὴν καί, ἀφοῦ τὴν ἐπαραβιάσατε, ἐξακολουθοῦσατε νὰ συνεργάζεσθε [μὲ τοὺς Ἀθηναίους] μᾶλλον διὰ τὴν ὑποδούλωσιν (=ξυγκατεδουλοῦσθε) τῶν Αἰγινητῶν καὶ μερικῶν ἄλλων ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ συμμετεῖχαν εἰς τὴν ἔνορκον συμμαχίαν (=τῶν ξυνωμοσάντων), παρὰ ἠμποδίζετε ἄλλους [νὰ τοὺς ὑποδουλώσουν], καὶ μάλιστα ὄχι χωρὶς τὴν θέλησίν σας καὶ ἐνῶ εἶχατε τὸ νόμιμον πολίτευμα, τὸ ὁποῖον διατηρεῖτε μέχρι σήμερα (=μέχρι τοῦ δεῦρο) καὶ ἐνῶ κανεῖς δὲν σᾶς ἐβίαζεν, ὅπως ἡμᾶς. Ἐπιπροσθέτως (=τε) τὴν τελευταίαν πρόσκλησίν μας, πρὶν ἀρχίσῃ ὁ περιτειχισμὸς καὶ ἡ πολιορκία σας (=πρὶν περιτειχίζεσθαι), εἰς εἰρηνικὴν οὐδετερότητα (=ἐξ ἡσυχίαν), ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ βοηθῆτε (=ὥστε μὴ ἀμύνειν) οὔτε τὸν ἓνα οὔτε τὸν ἄλλον [ἀντίπαλον] (=μηδετέροις), δὲν τὴν ἐδέχθητε. Λοιπὸν ποῖοι εἶναι δυνατὸν νὰ μισοῦνται (=ἀν μισοῦντο) δικαιοτέρα ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἑλληνας παρὰ σεῖς, οἱ ὁποῖοι διὰ τὸ κακὸν ἐκείνων ἐδείξετε γενναιότητα (=ἀνδραγαθίαν προὔθεσθε); Καὶ ἐκεῖνα, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἐδείχθητε κάποτε ὠφέλιμοι (=χρηστοί), ὅπως ἰσχυρίζεσθε, ἀπεδείξατε τώρα, ὅτι δὲν ἦσαν σύμφωνα μὲ τὸν χαρακτῆρα σας (=οὐ πρόσήκοντα [τῇ ὑμῶν αὐτῶν φύσει]), ἀλλὰ ὅσα αἱ φυσικαὶ σας κλίσεις (=ἡ φύσις) πάντοτε ἐπεδίωκαν (=αἰεὶ ἐβούλετο), ἀπεκαλύφθησαν εἰς τὴν πραγματικότητα (: ποῖα ἦσαν πραγματικῶς)· διότι ἐβαδίσατε μαζί μὲ τοὺς Ἀθηναίους,

οἱ ὅποιοι ἀκολουθοῦσαν ἄδικον δρόμον (: κατεύθυνσιν). Λοιπὸν ὡς πρὸς τὸν ἰδικὸν μας ἀκούσιον μηδισμόν καὶ τὸν ἰδικὸν σας ἐκούσιον ἀτικισμόν τέτοιας ἀποδείξεις φέρομεν (= **τοιαῦτα ἀποφαίνομεν**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τότε' δηλ. κατὰ τὰ Μηδικά. τῶν Ἑλλήνων ἔνεκα' ἀναστροφὴ τῆς προθέσεως' ὁ ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνει σκοπὸν=χάριν τῶν Ἑλ. **μόνοι** (ἔνν. **Βοιωτῶν**)' κατηγορηματ. προσδιορ. τοῦ ὑποκ.: **ἡμεῖς, μηδίσαντες**' κατηγορημ. **μη.** ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **δήλον ἐποιήσατε=ἐδηλώσατε. ἀλλ' ὅτι οὐδ' Ἀθηναῖοι**' ἔνν. **ἐμῆδιον**' ἢ πρότ. αἰτιολ. **ὑμεῖς δέ**' ἔνν. **οὐκ ἐμῆδινατε=ἐνῶ** (εἰς τὴν πραγματικότητα) **σεῖς δὲν ἐμῆδισατε. βουλόμενοι**' αἰτιολ. **μη.** **ποιεῖν**' ἀντικ. τοῦ **βουλόμενοι**. **ταῦτά... τὰναντία**' ἀντικ. τοῦ **ποιεῖν**. **τοῖς μὲν, ἔνν. Ἀθηναίους, τοῖς δέ, ἔνν. Βοιωτοῖς**' αἰ. **δοτ.** εἶναι ἀντικειμενικαὶ εἰς τό: **ταῦτά... τὰναντία. ἀφ' ὧν**' καθ' ἕλξιν, ἀντὶ ἀπὸ **τούτων**, **ἀ'** ὁ ἐμπρόθ. προσδ. δηλοῖ τὸ μέσον, τὸ δὲ **ἀ** εἶναι αἰτ. τοῦ κατὰ τι εἰς τό: **ἀγαθοί. δι' ἐτέρου**' δηλ. τοὺς Ἀθηναίους' ὁ ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνει αἰτίαν. **ἀγαθοί**' κατηγορ. τοῦ ὑποκ. τοῦ **ἐγένεσθε**: **ὑμεῖς. ὠφελεῖσθαι**' τὸ ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ **ἀξιοῦτε**, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικ. **ἀλλ' οὐκ εἰκός**' ἔνν. **ἔστιν ὠφελεῖσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων. ὡσπερ εἴλεσθε**' ἀναφ. πρότ. (τὸ **εἴλεσθε** ἄορ. β' τοῦ **αἰροῦμαι=προτιμῶ**). **Ἀθηναίους**' ἀντικ. **τούτοις**' ἀντικ. τοῦ **ξυναγωνίζεσθε** (προστακτ.)=νά μείνετε (καὶ τώρα) σύμμαχοι καὶ συναγωνισταὶ των. **τὴν ξυνωμοσίαν**' ἀντικ. τοῦ **προφέρετε. τὴν γενομένην**' ἐπιθ. **μη.** **τότε**' ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν χρόνον. ὡς **χρή... σφῆσθαι**' εἰδικὴ πρότασις, ἐπεξηγήσις τοῦ: **ξυνωμοσίαν. ἀπ' αὐτῆς**' δηλ. τῆς **ξυνωμοσίας**' ὁ ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνει τὸ μέσον. **σφῆσθαι**' ὑποκειμ. τοῦ ἀπροσώπου **χρή**' ὑποκ. τοῦ ἀπάρεμφ.: **ὑμᾶς. ἀπελίπετε**' ἄορ. β' τοῦ **ἀπολείπω** (ἀπέλειπον, ἀπολείψω, ἀπέλιπον, ἀπολέλοιπα, ἀπελελοίπειν)=ἐγκαταλείπω, ἀποχωρῶ. **αὐτήν** (τὴν **ξυνωμοσίαν**)' ἀντικ. τοῦ **ἀπελίπετε. παραβάντες** (ἔνν. **αὐτήν, τὴν ξυνωμοσίαν**)' χρόν. **μη.** **ξυγκατεδουλοῦσθε=ξὺν τοῖς Ἀθηναίους κατεδουλοῦσθε**' ὁ παρατ. σημαίνει τὴν συνεχῆ προσπάθειαν. **Αἰγινήτας**' ἀντικείμενον. Πράγματι οἱ Ἀθηναῖοι κατέλαβον τὴν Αἰγίαν βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς Πλαταιεῖς, ἄλλους (ἀντικείμενον)' ἔννοοῦνται κυρίως οἱ Εὐβοεῖς, κατὰ τῶν ὁποίων ἐξεστράτευσεν ὁ Περικλῆς τὸ 446 καὶ τοὺς ὑπέταξε (πρβλ. «αἱ τριακοντούταις σπονδαὶ μετὰ τὴν Εὐβοίας ἄλωσιν»). **τινάς**' ἐπιθ. προσδιορισμός. **τῶν ξυνομοσάντων**' γεν. διαιρετ.=ἀπὸ ἐκείνους πού συμμετεῖχαν εἰς τὴν ἔνορκον συμμαχίαν. ἢ **διεκαλώετε** (ἔνν. **ἐτέρου καταδουλοῦσθαι αὐτούς**)' β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. Ποῖος ὁ πρῶτος; **καὶ ταῦτα**' φράσις ἑλλειπτική, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἔννοεῖται τὸ **ποιεῖν** ἢ **πάσχειν**' ἐδῶ=καὶ **ταῦτα ἐποιεῖτε**. Σὺν τῷ χρόνῳ ἢ φράσις ἔλαβεν ἔννοιαν ἐπιρρηματ.=καὶ μάλιστα. **ἄκοντες**'

κατηγορ. ἔχοντες... βιασαμένου ἔναντ. μτχ., ἐκ τῶν ὁποίων ἢ β' κατὰ γεν. ἀπόλυτον=εἰ καὶ εἴχετε... καὶ οὐδεὶς ἐβιάσατο ὑμᾶς (ἀντικ.). τοὺς νόμους· ἀντικ. ἔχω νόμους=ἔχω νόμιμον πολίτευμα. οὐσπερ... δεῦρο· ἔνν. ἔχετε· ἀναφ. πρότ. μέχρι δεῦρο· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρόνον. δεῦρο· ἐπίρρ. τοπικόν (=ἐδῶ), ἀλλὰ καὶ χρόν.—τώρα. ὡσπερ ἡμᾶς· ἔνν. ἐβιάσατο ἡ δυναστεία ὀλίγων ἀνδρῶν (πρβλ. κεφ. 62) ἢ πρότ. ἀναφορικῆ. τὴν τελευταίαν (ἐπιθ. προσδ.) πρόκλησιν· ἀντικ. τοῦ: οὐκ ἐδέχασθε. ἡμῶν· γεν. ὑποκ. εἰς τὸ πρόκλησιν=ἦν ἡμεῖς ἐποησάμεθα. Οἱ Θηβ. ἐννοοῦν τὴν πρόκλησιν τοῦ Ἀρχιδάμου (Βιβλ. Β', κεφ. 72) πρὸς τοὺς Πλαταιεῖς νὰ τηρήσουν οὐδτερότητα, ἐφ' ὅσον δὲν δέχονται νὰ συμμετάσχουν μετὰ τῶν ἄλλων παλαιῶν συμμάχων εἰς τὸν ἀγῶνα πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς κατακτητικῆς μανίας τῶν Ἀθηναίων «ἡσυχίαν ἄγετε νεμόμενοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, καὶ ἔστε μὴδὲ μεθ' ἐτέρων, δέχεσθε δὲ ἀμφοτέρους φίλους, ἐπὶ πολέμῳ δὲ μὴδετέρους». πρὶν περιτειχίζεσθαι· χρονικῆ πρότασις. περιτειχίζομαι=περικλείομαι διὰ τείχους καὶ πολιορκουῖμαι. ἐς ἡσυχίαν· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν σκοπόν= νὰ τηρήσετε οὐδτερότητα=εἰς εἰρηνικὴν οὐδτερότητα. ὡστε μὴδετέροις ἀμύνειν· συμπερασματ. πρότασ. (ἐπεξήγησις τοῦ: ἐς ἡσυχίαν), δηλοῦσα συμφωνίαν=ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ βοηθῆτε. μὴδετέροις· ἀντικ. τοῦ ἀμύνειν, τοῦ ὁποίου ὑποκειμ. ἔνν. ὑμᾶς. ἂν· εἰς τὸ μισοῖντο=μισοῖντο ἂν. ὑμῶν· β' ὄρος τῆς συγκρίσι. ἐκ τοῦ δικαιότερον. τοῖς Ἑλλησι· ποιητ. αἴτιον· διότι εἰς τὸν Θουκυδ. ἐπὶ παντὸς παθητ. χρόνου καὶ ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ παθ. παρακ. καὶ ὑπερσυντελ. τίθεται συχνὰ τὸ ποιητ. αἴτιον καθ' ἀπλὴν δοτικὴν. πᾶσι· κατηγορ. προσδ. εἰς τὸ Ἑλλησι. οὔτινες... προὔθεσθε· ἀναφορ. πρότ. ἐπὶ τῷ κακῷ (=τῇ δουλώσει)· ἐμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπόν. ἐκείνων· γεν. ἀντικ. εἰς τὸ κακῷ=ἵνα ἐκείνους κακώσητε (=δουλώσητε). ἀνδραγαθίαν (ἀντικ.)=γενναιοσύνη. προὔθεσθε· μέσ. ἀόρ. β' τοῦ προτίθεμαι=δεικνύω (προυτιθέμην, προθήσομαι, προυθέμην, προτέθειμαι ἢ προτέθειμαι (ὃ κεῖμαι εἶναι παθητ.). ἂ· αἰτ. τοῦ κατὰ τι εἰς τὸ: χρηστοί, τὸ ὁποῖον εἶναι κατηγορ. χρηστός=χρήσιμος, ὠφέλιμος, ποτέ· δηλ. κατὰ τὰ Μηδικά. ὡς φατέ (τοῦ φημί) ἀναφ. πρότ. προσήκοντα· ἔνν. τῇ ὑμῶν αὐτῶν φύσει· ἢ μτχ. εἶναι κατηγορημ. (ἐκ τοῦ ἐπεδείξατε=ἀπεδείξατε). ἂ· ἀντικ. τοῦ ἐβούλετο. ἂ ἢ φύσις (ἢ ὑμέτερα) ἐβούλετο· ἀναφ. πρότ., ὑποκειμ. τοῦ ἐξηλέγχθη (ἀττ. σύντ.)=ὅσα αἰ φυσικαί σας κλίσεις ἐπεδίωκαν. ἐξελέγχομαι=ἀποκαλύπτομαι. ἐς τὸ ἀληθές· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἀναφορᾶν=ὡς πρὸς τὸ ἀληθές, εἰς τὴν πραγματικότητα (: ποῖα ἦσαν πραγματικῶς). μετὰ Ἀθηναίων· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ ὄμοῦ. ἰόντων (μετ. τοῦ ἔρχομαι) ἐπιθ. μτχ. ὁδόν· σύστ. ἀντικ. τοῦ ἰόντων. ἄδικον· ἐπιθ. προσδ. τὰ μὲν· ἀντικ. τοῦ ἀποφαίνομεν. τοιαῦτα· κατηγ. ἐς τὸν μῆδισμόν... (ἐς) τὸν ἀττικισμόν· ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀναφορ. ἡμέτερον ἀκούσιον μῆδισμόν—ὑμέτερον ἐκούσιον ἀττικισμόν· ἀξία παρατηρήσεως ἢ ἀντίθεσις μετὰ παρονομασίας (παρηχίσεως) καὶ ὁμοιοτελεύτου.

Κεφ. 65

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα τὰς ἀδικίας, τὰς ὁποίας λέγετε, ὅτι υπέστητε τελευταίως—διότι ἰσχυρίζεσθε, ὅτι ἤλθαμεν ἐναντίον τῆς πόλεώς σας παρανόμως ἐν καιρῷ εἰρήνης (**=ἐν σπονδαῖς**) καὶ μάλιστα (**=καί**) εἰς ἡμέραν ἑορτῆς (**=ἐν ἱερομηνίᾳ**)—, δὲν νομίζομεν οὔτε εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, ὅτι υπεπέσαμεν περισσότερον ἀπὸ σᾶς εἰς παράπτωμα. Διότι ἐὰν ἡμεῖς, ἐρχόμενοι αὐτόκλητοι (**=ἡμεῖς αὐτοί**) ἐναντίον τῆς πόλεώς σας, ἐμαχόμεθα καὶ ἐλεηλατούσαμεν τὴν χώραν ὡς ἐχθροί, δεχόμεθα, ὅτι εἴμεθα ἔνοχοι ἀδικίας (**=ἀδικοῦμεν**). ἂν ὅμως ἄνθρωποι ἀπὸ σᾶς, οἱ πρῶτοι ἀπὸ ἀπόψεως καὶ πλούτου καὶ καταγωγῆς (**=χρήμασι καὶ γένει**), ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ σᾶς ἀπομακρύνουν (**=παῦσαι ὑμᾶς**) ἀπὸ τὴν ἔξω [τῶν βοιωτικῶν συνόρων] συμμαχίαν (**=τῆς ἔξω συμμαχίας**) καὶ νὰ σᾶς ἐπαναφέρουν εἰς τὴν κοινὴν πατροπαράδοτον παμβοιωτικὴν ὁμοσπονδίαν (**=ἐς τὰ κοινὰ τῶν πάντων Βοιωτῶν πάτρια**), μᾶς προσεκάλεσαν (**=ἐπεκαλέσαντο**) ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας (**=ἐκόντες**), διὰ ποῖον λόγον εἴμεθα ἔνοχοι ἀδικίας (**=τί ἀδικοῦμεν**); Διότι οἱ ἡγήτορες (**=οἱ ἄγοντες**) παρανομοῦν περισσότερον παρὰ ἐκεῖνοι, ποὺ τοὺς ἀκολουθοῦν. Ἄλλὰ οὔτε ἐκεῖνοι ἐπαρὰνόμησαν κατὰ τὴν κρίσιν μας, οὔτε ἡμεῖς· ἐπειδὴ ὅμως ἦσαν πολῖται, ὅπως σεῖς, καὶ μάλιστα (**=καί**) ἐπειδὴ διεκινδύνευαν περισσότερα συμφέροντα (**=πλείω παραβαλλόμενοι**), ἀφοῦ ἦνοιξαν τὰς πύλας τοῦ τείχους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχαν καὶ αὐτοὶ δικαιώματα (**=τὸ ἐαυτῶν**), καὶ ἀφοῦ μᾶς εἰσήγαγαν εἰς τὴν πόλιν, ἣ ὁποία ἀνήκε καὶ εἰς αὐτούς (**=τὴν αὐτῶν**), μὲ φιλικὰς καὶ ὄχι ἐχθρικὰς πρὸς αὐτὴν διαθέσεις (**=φιλίως, οὐ πολεμίως**), εἶχαν πρόγραμμα (**=ἐβούλοντο**), ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἶναι εἰς χειροτέραν [ἀπὸ τοὺς ἄλλους] κατάστασιν, νὰ μὴ περιπέσουν εἰς ἀκόμη χειροτέραν, καὶ ὅσοι εἶναι κοινωνικῶς ἀνώτεροι (**=τοὺς ἀμείνους**) νὰ ἔχουν (: ἀπολαμβάνουν) ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ἦσαν ἄξιοι (**=τὰ ἄξια**), ἐπειδὴ ἀνέλαβαν νὰ συγκρατήσουν τὰς ὁρμὰς τῆς ψυχῆς σας (**=σωφρονισταὶ ὄντες τῆς γνώμης**) καὶ νὰ μὴ στεροῦν τὴν πόλιν (**=τὴν πόλιν οὐκ ἀλλοτριοῦντες**) ἀπὸ τοὺς πολῖτας τῆς (**=τῶν σωμάτων**), ἀλλὰ νὰ σᾶς ἐπαναφέρουν κοντὰ (**=οἰκιοῦντες**) εἰς

τοὺς φυσικοὺς συγγενεῖς σας (=ἐς τὴν ξυγγένειαν), χωρὶς νὰ σᾶς κάνουν ἐχθροὺς μὲ κανένα, παρὰ μὲ ὄλους ἀνεξαιρέτως ἐξ ἴσου (=ὁμοίως) συμμαχοῦς (=ἐνσπόνδους).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ἀ' σύστοιχ. ἄντικ. τοῦ ἀδικηθῆναι (=ἄς ἀδικίας ἀδικηθῆναι) καὶ συγχρόνως αἰτ. τοῦ κατὰ τι. τελευταῖα' ἐπιρρ. κατηγορ. δηλοῦν χρόνον. ἀδικηθῆναι' ἄντικ. τοῦ φατέ (φημί, φής, φησί, φαμέν, φατέ, φασί). ἐλ-
θεῖν' ἐκ τοῦ φατέ, τοῦ ὁποίου εἶναι ἄντικ. ἡμᾶς' ὑποκ. τοῦ ἐλθεῖν. ἐν
σπονδαῖς... ἱερομηνία' ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρόνον. ἱερομηνία=;
(πρβλ. 56). ἐπὶ τὴν ὑμετέραν (ἐπιθ. προσδ.) πόλιν' ἐμπρόθ. προσδ. δη-
λῶν ἐχθρικήν κίνησιν. ἀμαρτεῖν' ἄντικ. τοῦ νομίζομεν. ἐν τούτοις=
ἐν ταύτῃ τῇ ἐνεργείᾳ ἡμῶν, εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. ὑμῶν' β' ὄρος τῆς
συγκρίσεως. εἰ μὲν γάρ... ἐμαχόμεθα, ἀδικοῦμεν, εἰ δὲ ἐπεκαλέσαντο.,
τί ἀδικοῦμεν' ὑποθετ. λόγοι δηλοῦντες τὸ πραγματικόν. αὐτοί' κατηγο-
ρηματ. προσδιορ. τοῦ ὑποκειμένου ἡμεῖς. ἡμεῖς αὐτοί'=μόνοι, αὐτόκλη-
τοι. πρὸς τὴν πόλιν=ἐπὶ τὴν πόλιν. τὴν γῆν' ἄντικ. τοῦ ἐδοῦμεν (τοῦ
δηόω-ᾶ=λεηλατῶ). ὡς πολέμιοι' κατηγορ. ἀδικῶ=εἶμαι ἔνοχος ἀδι-
κίας. ἐλθόντες' χρον. μτχ. ὑμῶν' γεν. διαιρετ. οἱ πρῶτοι' παράθεσις.
χρήμασι καὶ γένοι' δοτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς. βουλόμενοι' αἰτ.
μτχ.=ἐπειδὴ ἐβούλοντο. παῦσαι—καταστήσαι' ἄντικ. τοῦ ἐβούλοντο.
ὑμᾶς... τῆς συμμαχίας' ἄντικ. τοῦ παῦσαι (παύω τινά τινος), τὸ ἀ' ἄμε-
σον, τὸ β' ἔμμεσον. τῆς ἕξω' ἐνν. τῶν συνόρων τῆς Βοιωτίας, δηλ. τῆς
συμμαχ. μὲ τοὺς Ἀθηναίους' τὸ ἕναρθρον ἐπίρρ. εἰς θέσιν ἐπιθ. προσδ.
ἐς τὰ κοινὰ πάτρια καταστήσαι (ἐνν. ὑμᾶς)=ἀποκαταστήσαι ὑμᾶς ἐς τὸν
κοινὸν πάτριον πάντων τῶν βοιωτῶν σύνδεσμον' ὁ ἐπιθ. προσδ. κοινὰ
κατὰ πλεονασμόν. Βοιωτῶν' γεν. κτητική. ἐπεκαλέσαντο=ἐπηγάγοντο
(πρβλ. Βιβλ. Β', κεφ. 2)=προσεκάλεσαν. ἐκόντες' ἐπιρρ. κατηγορ. δηλοῦν
τρόπον=μὲ τὴν θέλησίν των, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας. τί' αἰτ. τῆς αἰτίας
=διὰ ποῖον λόγον. γάρ' αἰτιολογεῖ τὴν νοουμένην ἀπόκρισιν: οὐδαμῶς.
οἱ γὰρ ἄγοντες παρανομοῦσι μᾶλλον τῶν ἐπομένων' οἱ Θηβ. παρῳδοῦν
τὴν διατυπωθεῖσαν εἰς τὸ κεφ. 55 ἀντίληψιν τῶν Πλατ., ὅτι, ἐὰν κατὰ
τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου οἱ σύμμαχοι καὶ τῶν δύο μερίδων ἕκαμαν
κάποιο παράπτωμα, «αἰτίοι οὐχ οἱ ἐπόμενοι ἀλλ' οἱ ἄγοντες». οἱ
ἄγοντες' ἐπιθ. μτχ' νοοῦνται οἱ ἡγηθέντες τῆς εἰσβολῆς τῶν Θηβαίων
εἰς τὰς Πλαταιὰς ὀλιγαρχικοὶ Πλαταιεῖς (Βιβλ. Β', κεφ. 2). τῶν ἐπο-
μένων' β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. οὐτ' ἐκεῖνοι' ἐνν. παρανομοῦσιν.
οἱθ' ἡμεῖς' ἐνν. παρανομοῦμεν. ὡς ἡμεῖς κρίνομεν' ἀναφ. παρενθετικὴ
πρότασις. πολῖται' κατηγορ. ὄντες—παραβαλλόμενοι' αἰτιολογ. μτχ.
ὡσπερ ἡμεῖς (ἐνν. ἐστέ) ἀναφ. πρότ. πλείω' συστ. ἄντικ. τοῦ παραβαλ-
λόμενοι. παραβάλλομαι=διακινδυνεύω. Οἱ ὀλιγαρχικοὶ τῶν Πλατ.
«παραβάλλοντο πλείω», διότι, ὅπως μᾶς εἶπαν ἀνοτέρω, ἦσαν «πρῶτοι

*χρήμασι και γένει». τὸ εαυτῶν' μετ' ἐμφάσεως=ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχαν (καί) αὐτοὶ δικαίωματα. Τὸ ἴδιον και εἰς τὸ «τὴν πόλιν αὐτῶν» αὐτῶν' γεν. κτη. τὸ *τείχος*' ἀντικ. τοῦ *ἀνοίξαντες* (χρον. μτχ.)=*τὰς πύλας τοῦ τείχους. κομίσαντες*' ἔνν. *ἡμᾶς*' χρον. μτχ. *ἐς τὴν πόλιν*' ἐμπροῦθ. προσδ. δηλῶν τὴν εἰς τόπον κίνησιν. *φιλίως*—*οὐ πολεμίως*' ἐπιρρ. προσδ. σημαίνοντες τρόπον. *ἐβούλonto*' ἐδῶ=εἶχαν πρόγραμμα. *γενέσθαι... ἔχειν*' ἀντικ. τοῦ *ἐβούλonto*' τοῦ α' ὑποκείμε. *τοὺς χεῖρους*, τοῦ β' *τοὺς ἀμείνους* (συγκρ. τοῦ *κακὸς* (χείρων, χεῖριστος) και τοῦ *ἀγαθὸς* (ἀμείνων, ἄριστος)' ἢ αἰτ. ἐνικου τοῦ ἄρσενικ. τοιοῦτων συγκριτ. και ἡ ὄνομ. αἰτ. και κλητ. τοῦ πληθ., ὡς και ἡ ὄνομαστ., αἰτ. και κλητ. τοῦ πληθ. τοῦ οὐδεν. σχηματίζονται ὡς ἀπὸ σιγμολήκτου θέματος (χείροσα=χείρω, χείροσα, χείρους, ἀμείνοσα=ἀμείνω, ἀμείνοσα, ἀμείνους κτῶ.). *ἡμῶν*' γεν. διαρ. *χεῖρους... ἀμείνους* (κατηγ.)' ἔνν. *ὄντας. μᾶλλον*' ἔνν. *χεῖρους* (κατηγ.). *τὰ ἄξια*' ἀντικ. τοῦ *ἔχειν*=ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ἦσαν ἄξιοι (δηλαδὴ τὰ ἀξιώματα και τὰ λοιπὰ προνόμια). *ὄντες*' αἰτιολ. μτχ. *σωφρονισταί*' κατηγ. *τῆς γνώμης*' γεν. ἀντικ. εἰς τὸ *σωφρονισταί. ὄντες σωφρονισταί τῆς γνώμης*=ἐπειδὴ ἀνέλαβαν νὰ σωφρονίσουν (: συγκρατήσουν) τὰς ὁρμὰς τῆς ψυχῆς σς (αἱ ὁποῖαι ἔρρεπαν πρὸς τὰς ἐμφυλίους ἐριδας και τὰ ἐντεῦθεν ἐπακόλουθα, ὅπως αἱ θανατώσεις τῶν ἀντιπάλων (ὀλιγαρχικῶν) κλπ.) (*οὐκ*) *ἀλλοτριοῦντες*' αἰτιολ. μτχ. *τῶν σωμάτων... τὴν πόλιν*' ἀντικ. τοῦ *ἀλλοτριοῦντες*, τὸ α' ἔμμεσ., τὸ β' ἄμεσον. τὰ *σώματα*' ἐδῶ=οἱ πολῖται. *ἀλλοτριῶ τὴν πόλιν τῶν σωμάτων*=ἀποξενῶν, στερεῶ τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦς πολίτας τῆς. *οἰκειοῦντες*' ἔνν. *ἡμᾶς*' ἢ μτχ. αἰτιολ. *οἰκειῶ ἐς τὴν ξυγγένειαν*=ἐπαναφέρω κοντὰ εἰς τοὺς (φυσικούς) συγγενεῖς (ἐδῶ τοὺς Βοιωτοὺς' πρβλ. «*ἐς τὰ κοινὰ τῶν πάντων Βοιωτῶν πάτρια καταστήσαι*»). *καθιστάντες*' ἔνν. *ἡμᾶς*' ἢ μτχ. αἰτιολ. *ἐχθροὺς — ἐνοπόνδους*' κατηγορ. *οὐδενὶ—ἅπασιν*' δοτ. ἀντ. εἰς τὰ ἐπίθ. *ἐχθροὺς... ἐνοπόνδους. ἐνοπόνδους*=σύμμαχος. *ὁμοίως*' ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τρόπον.*

Κεφ. 66.

Καὶ ἀπόδειξις, ὅτι δὲν ἐνηργήσαμεν ὡς ἐχθροί, εἶναι τὸ ἐξῆς (= *τεκμήριον ὡς οὐ πολεμίως ἐπράσσομέν [ἔστι τόδε]*)' δὲν ἐκάμαμεν δηλ. κακὸν εἰς κανένα, ἀλλ' [ἀπλῶς] ἐπροκηρῦξαμεν, ὅποιος ἤθελε νὰ εἶναι πολίτης (= *πολιτεύειν*) κατὰ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα ὅλων τῶν Βοιωτῶν, νὰ ἔλθῃ μὲ τὸ μέρος μας. Καὶ σεῖς, ἀφοῦ ἤλθατε μὲ χαρὰν και ἐκάμετε συμφωνίαν μαζί μας, εἰς τὰς ἀρχὰς ἠσυχάζατε, ὕστερα ὁμως, ἐπειδὴ ἀντελήφθητε, ὅτι ἡμεῖς ἡμεθὰ ὀλίγοι, και ἂν ἴσως [ἀκόμη] (= *εἰ ἄρα και*) σὰς ἐδίδαμεν τὴν ἐντύπωσιν (= *ἐδοκοῦμεν*), ὅτι ἐκάμαμεν κάτι τὸ κάπως ἀνάρμοστον (: ἄδικον = *ἀνεπιεικέστερόν τι*), ἐπειδὴ δὲν εἰσῆλθαμεν [εἰς τὴν πόλιν σας] μὲ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ λαοῦ, δὲν

μᾶς ἀνταπεδώσατε τὰ ἴσα, καὶ νὰ μὴ χρησιμοποιήσετε δηλ. βίαια μέσα ἐναντίον μας (=νεωτερίσαι ἔργῳ) καὶ νὰ προσπαθήσετε νὰ μᾶς πείσετε μὲ λόγια, ὥστε νὰ ἀποχωρήσωμεν, ἀλλὰ, ἀφοῦ μᾶς ἐπετέθητε κατὰ παράβασιν τῆς συμφωνίας μας, ὅσους μὲν ἔσκοτώσατε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς (=ἐν χερσίν) δὲν τοὺς πονοῦμεν ἕξ ἴσου (: τόσον πολὺ=οὐχ ὁμοίως ἀλοοῦμεν), —διότι ἐπὶ τέλους (=δὴ) ἔπαθον ὅ,τι ἔπαθον (=ἔπασχον) σύμφωνα μὲ κάποιαν γενικὴν ἀρχὴν (=νόμῳ)—εἰς ὅσους ὅμως ἐφανεύσατε παρανόμως, ἐνῶ ἔτειναν πρὸς σᾶς τὰ χεῖρια τῶν ἱκετευτικά (: ἐνῶ σᾶς ἰκέτευαν=χειρᾶς προῦσχομένων) καὶ τοὺς συνελάβατε ζωντανούς (: αἰχμαλώτους) καὶ μᾶς ὑπεσχέθητε ὕστερα ὅτι δὲν θὰ τοὺς θανατώσατε, πῶς δὲν ἔχετε κάμει φρικτὰ πράγματα (=οὐ δεῖνὰ εἰργασθε); Καὶ ἐνῶ ἐκάμετε αὐτά, δηλαδὴ τρία κακὰ μέσα εἰς ὀλίγον καιρὸν (=ἐν ὀλίγῳ [χρόνῳ]), ἦτοι τὴν παράβασιν τῆς συμφωνίας (=τὴν λυθθεῖσαν ὁμολογίαν=τὸ λυθθῆναι τὴν ὁμολογίαν) καὶ τὴν θανάτωσιν τῶν ἀνδρῶν ὕστερα καὶ τὴν ἀθέτησιν τῆς ὑποσχέσεως (=τὴν ψευστῆσαν ὑπόσχεσιν=τὸ ψευστῆναι τὴν ὑπόσχεσιν), ποῦ ἐδώσατε εἰς ἡμᾶς (=ἡμῖν) δι' αὐτούς, ὅτι δὲν θὰ τοὺς θανατώσατε, ἂν δὲν σᾶς πειράξωμεν ὅσα εὐρίσκοντο εἰς τὰ ἀγροκτῆματα, ἐν τούτοις ἰσχυρίζεσθε, ὅτι ἐπαρανομήσαμεν ἡμεῖς καὶ ἔχετε τὴν ἀξίωσιν νὰ μὴ τιμωρηθῆτε σεῖς εἰς ἀντίποινα (=μὴ ἀντιδοῦναι [=ἀντι τούτων δοῦναι] δίκην). Δὲν θὰ συμβῆ ὅμως αὐτό (=οὐ(κ) τοῦτο γενήσεται), ἂν αὐτοὶ (: οἱ κύριοι, δηλ. οἱ Λακεδαιμόνιοι δικασταί) κρίνουν τὰ σωστά· ἀπεναντίας δι' ὅλα αὐτὰ θὰ τιμωρηθῆτε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τεκμήριον· ἐνν. ἐστὶ τὸδε· τὸ τὸδε ὑποκ., τεκμήριον κατηγορ. ὡς οὐ πολεμῶς ἐπράσσομεν· εἰδικὴ πρότασις ἐκ τοῦ τεκμήριον. γὰρ· ἐπεξηγηματικὸς. οὐδένα· ἀντικειμ. οὐτ'εἰ ἠδικήσαμεν... προεῖπομέν τε. ἡ σύνδεσις δύο προτάσεων γίνεται ἔτσι, ὅταν ἡ β' εἶναι καταφατικὴ. προεῖπομεν· ἄορ. β' τοῦ προαγορεύω (προηγόρευον, προεῖρω [σπαν. προαγορεύω], προεῖπον [σπανιώτερον προηγόρευσα], προεῖρηκα [σπανιώτερον προηγόρευκα], προεῖρήκειν). ἰέναι· ἀντικ. τοῦ προεῖπομεν. τὸν βουλόμενον· ὑποκ. τοῦ ἰέναι. πρὸς ἡμᾶς· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὴν πρὸς τινα φιλικὴν κίνησιν. πολιτεύειν· ἀντικ. τοῦ βουλόμενον. πολιτεύω=ζῶ ὡς πολίτης, εἶμαι πολίτης. κατὰ τὰ πάτρια· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων συμφωνίαν. τῶν πάντων (ἐπιθ. προσδ.) Βοιωτῶν· γεν. κτητ. ἄσμενοι·

ἐπιρ. κατηγορ. δηλοῦν τρόπον. *χωρήσαντες—ποιησάμενοι*· χρον. μτχ. *ξύμβασιν*· ἀντικ. τοῦ *ποιησάμενοι*. τὸ *πρῶτον... ὕστερον*· ἐπιρρ. προσδ. δηλοῦντες χρόνον. *ἡμᾶς*· ἀντικ. τοῦ *κατανοήσαντες*. *ὄντας*· κατηγορ. μτχ. ἐκ τοῦ *κατανοήσαντες* (αἰσθήσ. σημαντ.). *ὀλίγους*· κατηγορ. εἰ καὶ *ἔδοκοῦμεν*=καὶ εἰ *ἔδοκοῦμεν*· ὑποθ. πρότασις μετὰ τοῦ ἐπιδοτικοῦ καὶ (ἐνδοτικῆ πρότ.). *πρᾶξαι*· ἀντικ. τοῦ *ἔδοκοῦμεν*. *τι*· ἀντικ. τοῦ *πρᾶξαι*, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ προσδιορισμός τοῦ *ἀνεπιεικέστερον*, τὸ ὁποῖον μετριάζει = *ἀνεπιεικέστερόν τι*=κάπως ἀνάρμοστον, ἄδικον. *οὐκ ἐσελθόντες*=*ἐπεὶ οὐκ ἐσήλθομεν*· αἰτιολ. μτχ. μετὰ τοῦ *πλήθους*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τρόπον=μέ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πλήθους, τοῦ λαοῦ. *ὑμῶν*· γεν. κτητ. *ὁμοῖα—ἡμῖν*· ἀντικ. τοῦ *ἀνταπέδοτε* (ἀόρ. β' τοῦ ἀνταποδίδομαι), τὸ α' ἄμεσον, τὸ β' ἔμμεσον. *ὁμοῖος*· ἐπίθ. τριγενές καὶ τρικατ., ἀλλὰ καὶ δικατάληκτον (ὁ καὶ ἡ *ὁμοῖος*, πρβλ. *ἐτοῖμος*). *μῆτε νεωτερίσαι λόγοις τε πείθειν*· ἐπεξηγήσις τοῦ *ὁμοῖα*· ὁ ἔνεστ. *πείθειν* ἀποπειρατικός. *νεωτερίζω*=εἰσάγω νεωτερισμούς, ἐπιχειρῶ πολιτικὰς μεταβολὰς· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς γίνεται πολλακίς χρῆσις βίας=μεταχειρίζομαι βίαια μέσα. *ἔργω—λόγῳ*· δοτ. τοῦ τρόπου· τὸ *ἔργῳ* πλεοναστικῶς, ἀλλ' ἐτέθη διὰ τὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ *λόγῳ*, ἡ ὁποία εἶναι συγνή εἰς τὸν Θουκυδίδην. *ὥστε ἐξελθεῖν*· ἀποτελεσματικὴ πρότασις· κανονικῶς μετὰ τὸ *πείθειν* τὸ *ὥστε* πλεονάζει. *ἐπιθέμενοι* (μτχ. μέσ. ἀόρ. β' (*ἐπεθέμην*) τοῦ ἐπιτίθεμαι)· χρον. μτχ. *παρὰ τὴν ξύμβασιν*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἐναντιότητα. *οὓς... ἀπεκτείνετε*· ἀναφ. πρότασις· τὸ *οὓς* κοινὸν ἀντικ. τοῦ *ἀπεκτείνετε* καὶ *ἀλοῦμεν*. *ἐν χερσίν*=ὅταν ἦλθατε εἰς τὰ χέρια, κατὰ τὴν συμπλοκὴν· ὁ ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνει χρόνον (πρβλ. *ἐν ταῖς σπονδαῖς*). *ὁμοίως*· ἔνν. *τοῖς ἄλλοις*, περὶ τῶν ὁποίων ὀμιλεῖ παρακάτω=ἐξ ἴσου μὲ τοὺς ἄλλους· ἐπομένως=τόσον πολὺ. *κατὰ νόμον*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν. *νόμος*=ἔθιμον, γενικὴ ἀρχή (τοῦ πολέμου). *οὓς*· ἀντικ. τοῦ *ζωγρήσαντες, κτενεῖν, διεφθείρατε, εἰργασθε*. *προῖσχομένους* (μτχ. τοῦ *προῖσχομαι*, ἄλλου τύπου τοῦ *προέχομαι*), *ζωγρήσαντες, ὑποσχόμενοι*· ἐναντιωμ. μτχ.=*εἰ καὶ προῖσχετε, εἰ καὶ ἐζωγρήσατε, εἰ καὶ ὑπέσχεσθε*· ἀξία παρατηρήσεως ἢ σύνδεσις μτχ. τυπικῶς ἀνομοίων, δηλ. τῆς μᾶς κατ' αἰτ. (*προῖσχομένους*) καὶ τῶν ἄλλων κατ' ὄνομαστ. (*ζωγρήσαντες, ὑποσχόμενοι*). *χεῖρας*· ἀντ. τοῦ *προῖσχομένους*. *προῖσχομαι χεῖρας*=τείνω πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὰ χέρια ἰκετευτικῶς· ἐπομένως=ἰκετεύω. *ἡμῖν... μὴ κτενεῖν*· ἀντικ. τοῦ *ὑποσχόμενοι*, τὸ α' ἔμμεσον, τὸ β' ἄμεσον (ὑπισχοῦμαι τινί τι). *ὕστερον*· ἐπιρρ. προσδ. χρόν. *παρανόμως*· ἐπιρρ. προσδ. τρόπ.=παρὰ τὸν νόμον τῶν Ἑλλήνων=ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἑλληνικὰς παραδόσεις (κατὰ τὰς ὁποίας ὁ αἰχμάλωτος ἔθεωρεῖτο πρόσωπον ἱερόν). *δεινά*· σύστ. ἀντικ. τοῦ *εἰργασθε*, τοῦ ὁποίου ἐπίσης ἀντικ. εἶναι, ὅπως ἐλέχθη ἀνωτέρω, τὸ *οὓς*· διότι τὸ *εργάζομαι* (*ποιᾶ, δρᾶ* κ.τ.δ.), ὅταν σημαίη: *κάνω κάτι καλὸν ἢ κακόν, συντάσσει* μὲ δύο αἰτιατικὰς, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία σημαίνει τὸ πρόσωπον

καὶ ἡ ἄλλη τὸ πρᾶγμα (ἐργάζομαι τινά τι, δρῶ τινά τι κλπ.), πράξαντες ἔναντι. *μτχ.* = *εἰ καὶ ἐπράξατε ταῦτα*. ἄντικ. τοῦ *πράξαντες*, *τρεῖς ἀδικίας* ἐπεξήγησις τοῦ *ταῦτα*. *ἐν δλίγῳ* (ἔνν. χρόνῳ) ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν χρόνον. *τὴν τε λυθεῖσαν...* ἀδικῶμεν ἐπεξήγησις τοῦ: *τρεῖς ἀδικίας*. *τὴν λυθεῖσαν ὁμολογίαν* = *τὸ λυθῆναι τὴν ὁμολογίαν* = τὴν παράβασιν τῆς συμφωνίας (πρβλ. *ἐπιθέμενοι παρὰ τὴν ξύμβασιν*). *τῶν ἀνδρῶν* γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ θάνατον. *καὶ τὴν ψευθεῖσαν ὑπόσχεσιν* = *καὶ τὸ ψευθεῖν τὴν περὶ αὐτῶν ἡμῖν ὑπόσχεσιν μὴ κτενεῖν (αὐτούς)* = *καὶ τὴν ἀθέτησιν τῆς ὑποσχέσεως, πὺ ἐδώσατε εἰς ἡμᾶς δι' αὐτούς, ὅτι δὲν θὰ τοὺς θανατώσετε*. *περὶ αὐτῶν* ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν ἀναφοράν. *ἡμῖν* ἄντικ. εἰς τὸ *ὑπόσχεσιν*. *μὴ κτενεῖν*. ἄλλο ἄντικ. εἰς τὸ *ὑπόσχεσιν* διότι ὁ Θεοῦ συντάσσει συχνὰ τὰ ῥηματικὰ οὐσιαστικὰ ὅπως τὰ ῥήματα (*ὑπισχνουμαι τινί τι*). ἦν = ἄν. *τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς* ἄντικ. τοῦ *ἀδικῶμεν* (πρβλ. Β' βιβλ., κεφ. 54 «*ἦσαν γὰρ καὶ ἄνθρωποι κατὰ τοὺς ἀγρούς καὶ κατασκευή*»). *ὕμῖν* δοτ. ἠθικῆ. *παρανομοῦσαι* ἄντικ. τοῦ *φατέ*. *ἡμᾶς* ὑποκ. τοῦ *παρανομοῦσαι*. *αὐτοί* κατηγ. προσδ. τοῦ ἔνν. ὑποκειμ. τοῦ ῥ. *ὕμεῖς*. *μὴ ἀντιδοῦναι* ἄντικ. τοῦ *ἀξιούτε*. *δίκην*. ἄντικ. τοῦ *ἀντιδοῦναι*. *ἀντιδίδωμι δίκην* = *τιμωροῦμαι εἰς ἀνταπόδοσιν, εἰς ἀντίποινα*. *οὐκ* ἔνν. *τοῦτο γενήσεται* (δηλ. *μὴ ἀντιδοῦναι δίκην*). ἦν... *γιγνώσκωσι* ὑποθ. πρότ., τῆς ὁποίας ἀπόδοσις τὸ *οὐ* (*τοῦτο γενήσεται*) [ὁ ὑποθ. λόγος δηλοῖ τὸ προσδοκώμενον]. *τὰ δρθά* σύστ. ἄντικ. τοῦ *γιγνώσκωσι*. *αὐτῶν ἔνεκα* ἀναστροφῆ ὁ ἐμπρόθ. προσδ. δηλοῖ τὴν αἰτίαν. *πάντων* κατηγορ. προσδιορισμός εἰς τὸ *αὐτῶν*.

Κεφ. 67

Καὶ αὐτὰ [ὄλα], Λακεδαιμόνιοι, ἐξεθέσαμεν λεπτομερῶς (= *ἐπεξήλθομεν*) πρὸς ὑπεράσπισίν σας καὶ πρὸς ὑπεράσπισίν μας διὰ τὸν ἐξῆς λόγον, ἄφ' ἐνὸς διὰ νὰ βεβαιωθῆτε σεῖς (= *ἵνα εἰδῆτε ὕμεῖς*), ὅτι πολὺ (= *καί*) δικαίως θὰ τοὺς καταδικάσετε (= *καταγνώσόμενοι αὐτῶν*) καὶ ἡμεῖς ὅτι ἀκόμη δικαιότερον τοὺς ἔχομεν ἐκδικηθῆ (= *τετιμωρημένοι*). Καὶ μὴ καμθῆτε (= *ἐπικλασθῆτε*) μὲ τὸ νὰ ἀκούετε παλαιὰς ἀνδραγαθίας των (= *ἀρετὰς*), ἃν ἴσως καὶ καμμία εἶναι πραγματικῆ (= *ἐγένετο*), διότι αἱ ἀνδραγαθίαι των αὐταῖ (= *ἄς* = *ταύτας γάρ*) πρέπει νὰ ἔρχονται εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἀδικουμένων (= *ἐπικούρους εἶναι τοῖς ἀδικουμένοις*), ἐνῶ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κάνουν κάτι ἀξιόμεμπτον (= *τοῖς αἰσχρόν τι δρθῶσι*), [πρέπει νὰ προκαλοῦν] διπλάσιαν τιμωρίαν, ἐπειδὴ περιπίπτουν εἰς παράπτωμα, πὺ δὲν ἀρμόζει εἰς αὐτούς (: εἰς τὴν παλαιὰν διαγωγήν των = *οὐκ ἐκ προσηκόντων*), μήτε μὲ τοὺς θρήνους των καὶ

τὸ ἰδικόν σας αἴσθημα συμπαθείας (=οἴκτω) νὰ ἀποκομίσουν ὠφέλειαν, ἐπικαλούμενοι (=ἐπιβοώμενοι) τοὺς τάφους τῶν πατέρων σας καὶ τὴν ἀπομόνωσίν των (=τὴν σφετέραν ἐρημίαν). Διότι καὶ ἡμεῖς ἀποδεικνύομεν ἀντιθέτως (=ἀνταποφαίνομεν), ὅτι πολὺ φορικτότερα (=δεινότερα) ἔπαθεν ἀπὸ αὐτοὺς τὸ ἄνθος τῶν νέων μας (=τὴν ἡλικίαν), ποὺ ἐξωντώθησαν, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες ἄλλοι κατὰ τὴν προσπάθειάν των νὰ συνδέσουν τὴν Βοιωτίαν μαζί σας (=οἱ μὲν πρὸς ὑμᾶς τὴν Βοιωτίαν ἄγοντες) ἐσκοτώθησαν εἰς τὴν Κορώνειαν, ἐνῶ ἄλλοι, ἐγκαταλελειμμένοι γέροντες ἔρημοι εἰς τὰ σπίτια των, σᾶς ὑποβάλλουν πολὺ δικαιότεραν παρακλήσιν νὰ τιμωρήσετε αὐτοὺς ἐδῶ. Καὶ εἶναι περισσότερον ἄξιοι νὰ προκαλοῦν οἶκτον οἱ ἄνθρωποι, ποὺ παθαίνουν κάτι χωρὶς νὰ τοὺς ταιριάξῃ (=ἀπρεπές), ἐνῶ ἀντιθέτως (=τὰ ἐναντία), ὅσοι πάσχουν δικαίως, ὅπως αὐτοὶ ἐδῶ, [εἶναι περισσότερον ἄξιοι] νὰ χαίρεται κανεὶς δι' ὅσα πάσχουν (=ἐπίχαρτοι εἶναι). Καὶ τὴν σημερινὴν ἀπομόνωσίν των τὴν ἔχουν ἐξ αἰτίας των· διότι ἀπέκρουσαν (=ἀπεώσαντο) μὲ τὴν θέλησίν των (=ἐκόντες) τοὺς συμμάχους, ποὺ ἔπρεπε νὰ προτιμήσουν (=τοὺς ἀμείνους). Ἐπὶ πλέον (=τε) ἐπαρანόμησαν, ἐνῶ δὲν ἔπαθαν προηγουμένως [τίποτε] ἀπὸ ἡμᾶς, ἀλλὰ διότι ἔκριναν μὲ μῖσος μᾶλλον (=πλέον=μᾶλλον) παρὰ μὲ δικαιοσύνην καὶ χωρὶς νὰ πληρώνουν καὶ τώρα μὲ ἀνάλογον [πρὸς τὴν παράνομίαν των] τιμωρίαν (=οὐκ ἀνταποδόντες νῦν τὴν ἴσην τιμωρίαν)· διότι [ὅ,τι πάθουν] θὰ [τὸ] πάθουν μὲ νόμιμον τρόπον (=ἐννομῶ) καὶ ὄχι τείνοντες ἱκετευτικά τὰ χέρια (=χειρας προῖσχύμενοι) ὕστερα ἀπὸ μάχην, ὅπως ἰσχυρίζονται, ἀλλὰ ἀφοῦ παρέδωκαν τοὺς ἑαυτοὺς των, διὰ νὰ δικασθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει συμφωνίας (=ἀπὸ ξυμβάσεως).

Λοιπὸν προστατεύσετε, Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸν νόμον (: τὴν παράδοσιν) τῶν Ἑλλήνων, ὁ ὁποῖος παρεβιάσθη ἀπὸ αὐτοὺς ἐδῶ, καὶ ἡμᾶς, ποὺ ἐπάθαμεν παρανόμως, καὶ ἀνταποδώσετε μας δικαίαν εὐγνωμοσύνην δι' ὅσα μὲ προθυμίαν σᾶς ἔχομεν προσφέρει (=ὦν [=τούτων ἅ] πρόθυμοι γεγενήμεθα), καὶ νὰ μὴ παραιμερισθοῦμεν ἐξηντελισμένοι (=καὶ μὴ περιοσθῶμεν) ἐνώπιόν σας ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν λόγων αὐτῶν ἐδῶ (=τοῖς τῶνδε λόγοις), ἀλλὰ δεῖξετε εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι αἱ

δίκαι, τὰς ὁποίας θὰ ὀργανώσετε (: διεξαγάγετε) [εἶς τὸ μέλλον], δὲν θὰ εἶναι δίκαι λόγων, ἀλλὰ ἔργων (= οὐ λόγων τοὺς ἀγῶνας προθήσοντες, ἀλλ' ἔργων=ὅτι οἱ ἀγῶνες, οὐς προθήσετε, οὐ λόγων ἔσονται ἀγῶνες, ἀλλ' ἔργων), διὰ τὰ ὁποῖα, ἂν εἶναι καλὰ, καὶ μία σύντομος ἐξιστόρησις των ἀρκεῖ, ἂν ὅμως περιλαμβάνουν ἐγκλήματα (= ἀμαρτανομένων δέ), λόγοι στολισμένοι μὲ ὠραίας ἐκφράσεις (= ἔπεισι κοσμηθέντες) καταντοῦν [ἀπλᾶ] προκαλύμματά των. Ἄλλ' ἂν οἱ ἡγήτορες, ὅπως εἶσθε τώρα σεῖς, ἀφοῦ περιλάβετε ὅλας τὰς σκέψεις σας εἰς ὀλίγας γραμμάς (= κεφαλαιώσαντες) δι' ὅλους γενικῶς [τοὺς συμμάχους], καταστήσετε γνωστὰς τὰς ἀποφάσεις σας (= διαγνώμας ποιήσθητε), [τότε] ὁ καθένας ὀλιγότερον θὰ ἐπιζητῆ (: καταφύγη εἰς) ὠραίας ἐκφράσεις (= ἦσσαν καλοὺς λόγους ζητήσῃ), διὰ νὰ καλύψῃ ἀδίκους πράξεις του (= ἐπ' ἀδίκοις ἔργοις).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ταῦτα ἄντικ. τοῦ ἐπεξήληθμεν. ἐπεξέρχομαι τι=λεπτομερῶς ἐκθέτω κάτι. τούτου ἔνεκα=ἔνεκα τούτου (ἀναστοροφῆ τῆς προθέσεως, πρβλ. κεφ. 66) ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπὸν. ὑπὲρ ὑμῶν καὶ (ὑπὲρ) ἡμῶν ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν ὑπεράσπισιν. ἴνα. εἰδῆτε (ὑποτ. τοῦ οἶδα) τελ. πρότ., ἐπεξηγοῦσα τὸ τούτου ἔνεκα. καταγνωσόμενοι' κατηγορ. μτχ. ἐκ τοῦ εἰδῆτε (γνώσεως σημαντικοῦ). αὐτῶν ἄντικ. τοῦ καταγνωσόμενοι (μτχ. μέλλ. τοῦ καταγιγνώσκω, κατεγίγνωσκον, καταγνώσομαι, κατέγνων, κατέγνωκα, κατεγνώκειν). καταγιγνώσκω τινός=καταδικάζω τινά. δεικαίως ἔπιρρ. προσδ. δηλῶν τρόπον. ἡμεῖς δέ ἔνν. εἰδῶμεν. δσιώτερον' ὡς β' ὄρ. τῆς συγκρίσ. πρέπει νὰ ἐννοηθῆ τοῦ δέοντος. τετιμωρημένοι' ἔνν. αὐτούς (ἄντικ.) ἢ μτχ. κατηγορηματικῆ. παλαιάς (ἐπιθ. προσδ.) ἀρετάς ἄντικ. τῆς μτχ. ἀκούοντες, ἢ ὁποῖα εἶναι τροπ. Διὰ τοῦ παλαιάς ἀρετάς ἐννοοῦν οἱ Θηβ. τὴν ἀνδρείαν, πού ἐπέδειξαν οἱ Πλατ. κατὰ τὰ Μηδικά. ἐπικλάομαι -ῶμαι=κάμπτομαι. εἴ τις ἄρα καὶ ἐγένετο' ὑποθ. πρότασις διὰ τοῦ ἄρα (=ἴσως) ἐξαιρεται ἢ ἀμφιβολία ἢ ὑπάρχουσα εἰς τὴν ὑποθ. πρότασιν. ἄς (ἔνν. παλαιάς ἀρετάς) χρεῖ... εἶναι' ἀναφ. αἰτιολ. πρότ.= διότι αὐταί' τὸ ἄς ὑποκείμεν. τοῦ ἀπαρεμφ. εἶναι, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκείμεν. τοῦ ἀπροσ. χρεῖ. ἐπικούρους. κατηγ. τοῖς ἀδικουμένοις ἄντικ. εἰς τὸ ἐπικούρους. τοῖς δρώσι (τοῦ δρᾶω -ῶ, ἐπιθ. μτχ.)' δοτ. τῆς ἀναφορᾶς. τι' ἄντικ. τοῦ δρώσι. αἰσχρόν' ἐπιθ. προσδ. πρέπει νὰ προκαλοῦν διπλάσιαν ζημίαν τὸ αἰτίας κατηγορ., ἢ δέ γεν. διπλάσιος (ἐπιθ. προσδ.) ζημίας εἶναι γεν. τῆς αἰτίας. ὅτι ἀμαρτάνουσι' αἰτιολ. πρότ. οὐκ ἐκ προσηκόντων=ἐξ οὐ προσηκόντων=οὐ προσηκόντως' ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν

τρόπον. Τὸ νόημα: Καὶ ἂν δεχθοῦμεν, ὅτι πράγματι οἱ Πλατ. ἐπέδειξαν ἀνδραγαθίαν κατὰ τὰ Μηδικά, τοῦτο ἀποτελεῖ ἕνα πρόσθετον λόγον διὰ τὴν καταδίκην των, δεδομένου ὅτι ἀπὸ τὴν ἀρετὴν μετέπεσαν εἰς τὴν κακίαν, πρᾶγμα ποῦ δὲν ἤρμοζεν εἰς αὐτούς. *δλοφυρμῶ* (ἐκείνων, τῶν Πλαταιέων)—*οἴκιφ* (*ὁμῶν αὐτῶν*): δοτ. τοῦ ὄργων.—μὲ τοὺς θερήνους των καὶ τὸ ἰδικόν σας αἰσθημα συμπαθείας. *ὠφελείσθων* (ἢ *ὠφελείσθωσαν*): γ' πληθ. προστακτ. τοῦ *ὠφελείομαι*· οὔμαι. *ἐπιβοώμενοι*· τροπ. μτχ. *τάφους-ἐρημίαν*· ἄντικ. τοῦ *ἐπιβοώμενοι*. *ἐπιβοῶμαι* τινα = ἐπικαλοῦμαι κάποιον. *πατέρων*· γεν. κτητ. *τῶν ὑμετέρων*· παράθεσις. = ἐπικαλοῦμαι ἐπιθ. προσδ. τοῦ *ἐρημίαν*· εἶναι δὲ τὸ *σφέτερος*, *σφετέρα*, *σφετέρων* γ' πρόσ. τῆς κτητ. ἄντωνυμίας, τὸ ὅποιον χρησιμοποιεῖται σπανιώτερον τῆς αὐτὸς ἢ τῆς ἐκεῖνος ἢ τῆς αὐτοπαθοῦς ἄντωνυμίας. *πολλῶ*· δοτ. τοῦ μέτρου ἢ τῆς διαφορᾶς· ἐπὶ τῶν παραθετικῶν καὶ τῶν ἐχόντων παραθετ. ἔννοιαν ἢ δοτ. σημαίνει τὸ ποσόν («πολλῶ δεινότερα, πολλῶ κρεῖττον, Ἀβροκόμας ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέραις πέντε»). *δεινότερα*· σύστοιχ. ἄντικ. τοῦ *παθοῦσαν*, ἢ ὅποια εἶναι κατηγορ. μτχ. ἔξαρωμένη ἐκ τοῦ *ἀνταποφαίνομεν* (δηλῶσ. σημαντ.). *τὴν ἡλικίαν*· ἄντικ. τοῦ *ἀνταποφαίνομεν*. *ἡλικία*· ἐδῶ=ἡ νεότης, τὸ ἄνθος τῶν νέων. *ἡμῶν*· γεν. κτητ. *τὴν διεφθαρμένην*· ἐπιθ. μτχ. ὑπὸ τούτων· δηλ. τῶν Πλατ.· ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. *τὴν ὑπὸ τούτων ἡλικίαν ἡμῶν διεφθαρμένην*· ὑπερβατόν= *τὴν ἡλικίαν ἡμῶν τὴν διεφθαρμένην ὑπὸ τούτων*. *ὦν... ἀπέθανον*· ἀναφ. πρόθ. *ὦν*· δηλ. νέων, κατὰ σύνεσιν, ἀντὶ ἧς, δηλ. ἡλικίας. *πατέρες οἱ μέν...* οἱ δὲ παράθεσις κατ' ἐπιμερισμόν· κατ' αὐτὴν δηλ. ὕστερα ἀπὸ οὐσιαστικόν, τὸ ὅποιον σημαίνει ὄλον τι (ἐδῶ οἱ *πατέρες*), ἐπιφέρονται παραθετικῶς κατὰ τὴν ἰδίαν πτώσιν λέξεις δηλοῦσαι μέρος αὐτοῦ (οἱ μέν... οἱ δέ), ἀντὶ τοῦ συνηθετερότου *τῶν πατέρων... οἱ μέν... οἱ δέ*. *πρὸς ὑμᾶς*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὴν πρὸς τινα φιλικὴν κίνησιν. *ἄγοντες*· χρον. μτχ. ὁ ἐνεστώσ σημαίνει τὴν προσπάθειαν=κατὰ τὴν προσπάθειάν των νὰ συνδέσσουν (μαζί σας). *τὴν Βοιωτίαν*· ἀντικείμεν. τοῦ *ἄγοντες*. *ἀπέθανον*· ἀόρ. β' τοῦ *ἀποθνήσκω* (ἀπέθνησκον, ἀποθανοῦμαι, ἀπέθανον, τέθνηκα (πληθυντ. τεθνήκαμεν ἢ τέθναμεν, τεθνήκατε ἢ τέθνατε, τεθνήκασι ἢ τεθνήασι), ἐτεθνήκειν (πληθ. ἐτέθναμεν κλπ.) τετελεσμ. μέλ. τεθνήξω). *ἐν Κορωνείᾳ*· ἰδ. κεφ. 62. *λελειμμένοι*· τροπ. μτχ. (λείπομαι, ἐλειπόμην, λείψομαι, ἐλιπόμην (μέσ.), λειψθήσομαι, ἐλείψθην (παθ.), λέλειμμαί, ἐλελείμην, τέτ. μέλ. λελείψομαι). *πρασβῦται*· κατηγορ. *ἐρῆμοι*· κατηγ. =χωρὶς παιδιά, ἐρῆμοι: τὸ ἐπιθ. *ἐρῆμος* εἶναι τριγενές καὶ δικατ., ἀλλὰ καὶ τριακάληκτον (ὁ καὶ ἡ ἐρῆμος, τὸ ἐρῆμον, ἀλλὰ καὶ ἐρῆμος, ἐρῆμη, προβλ. *ἐτοῖμος*). *κατ' οἰκίας*· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τοπικὴν ἔκτασιν. *πολλῶ δικαιότεραν*· τὸ πολλῶ δοτ. τοῦ μέτρου· τὸ *δικαιότεραν* ἐπιθ. προσδ. τοῦ *ἰκετεῖαν* (ὄχι *ἰκεσίαν*). *ὑμῶν*· γεν. ἄντικ. εἰς τὸ *ἰκετεῖαν*, τὸ ὅποιον εἶναι ἄντικ. τοῦ *ποιοῦνται*, μετὰ τοῦ ὁποῦ ἀποτελεῖ περιφρασιν: *ἰκετεῖαν ποιοῦμαι*=ἰκετεύω. *τιμωρήσασθαι*· ἄντικ. τοῦ *ἰκετεῖαν ποι-*

οὖνται. τούσδε· ἄντικ. τοῦ τιμωρήσασθαι. ἀξιότεροι (κατηγ.)· ἔνν. εἰσιν·
 ὑποκ. οἱ ἀπρεπές τι πάσχοντες. τυγχάνειν· ἀπαρ. τοῦ κατά τι εἰς τὸ ἀξιό-
 τεροι. οἴκτου· ἄντικ. τοῦ τυγχάνειν. ἀπρεπές (ἐπιθ. προσδ.)=ἐκεῖνο πού
 δὲν ταιριάζει. τι· σύστ. ἄντικ. τοῦ πάσχοντες. τῶν ἀνθρώπων· γεν. διαιο.
 οἱ δὲ δικαίως· ἔνν. πάσχοντές τι. ὥσπερ οἶδε (πάσχοσι δικαίως)· ἀνα-
 φωρ. παρενθετική πρότασις. εἶναι· ἀπαρέμφ. τοῦ κατά τι εἰς τὸ ἐννοού-
 μενον ἀξιότεροι εἰσιν. ἐπίχαρτος· κατηγορ. ἐπίχαρτος (ἐπιχαίρω)=ἐκεῖ-
 νος διὰ τὰ κακὰ τοῦ ὁποίου αισθάνεται κανεὶς χαράν. τὰ ἐναντία· ἐπιρρ.
 προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον=τοῦναντίον, ἀντιθέτως. τὴν νῦν· τὸ ἐπίρρ.
 μετὰ τοῦ ἄρθρου εἰς θέσιν ἐπιθ. προσδιορ. ἐρημίαν· ἄντικ. τοῦ ἔχουσι.
 δι' εαυτούς· ἐμπρόθ. προσδιορ. σημαίων τὴν αἰτίαν· τοὺς ἀμείνους
 (ἐπιθ. προσδ.) ξυμμάχους (δηλ. τοὺς Λακεδ.)· ἄντικ. τοῦ ἀπεώσαντο (μέσ.
 ἄορ. ἀ' τοῦ ἀπωθοῦμαι (ἀπωθούμην, ἀπόσωμαι, ἀπεωσάμην (μέσ.), ἀπω-
 σθήσομαι, ἀπέωσθην (παθ.), ἀπέωσμαι). ἐκόντες· ἐπιρρ. κατηγορ. δηλοῦν
 τὸν τρόπον. οὐ προπαθόντες· ἐναντ. μτχ. (μτχ. ἄορ. β' τοῦ πάσχω, ἔπα-
 σχον, πείσομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν)=εἰ καὶ οὐ προέπαθον=
 οὐκ ἔπαθον πρότερον. ὑφ' ἡμῶν· ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ ποιητικοῦ αἰ-
 τίου. κρίναντες· αἰτιολ. μτχ. μίσει... δίκη· δοτ. τοῦ τρόπου. πλέον=
 μᾶλλον. ἢ δίκη· β' ὄρ. τῆς συγκρίσ. ἀνταποδόντες· ἐναντ. μτχ. νῦν· ἐπιρρ.
 προσδ. σημαίων χρόνον. τὴν τιμωρίαν· ἄντικ. τοῦ ἀνταποδόντες ἴσην·
 ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ τιμωρίαν. τὴν ἴσην τιμωρίαν· ἔνν. πρὸς τὴν παρα-
 νομίαν τῶν· καὶ δὲν θὰ εἶναι ἀνάλογος ἢ τιμωρία, τὴν ὁποίαν θὰ ὑποστοῦν
 οἱ Πλάτ., πρὸς τὴν τιμωρίαν τῶν Θηβαίων, διότι τῶν μὲν Πλάτ. εἶναι νό-
 μμος, ἀφοῦ θὰ ἐπιβληθῇ ὑπὸ νομίμου δικαστηρίου, ἐνῶ τῶν Θηβ. ἢ τι-
 μωρία ἐκ μέρους τῶν Πλάτ. ἔγινε παρὰ τὸν νόμον καὶ τὸ δίκαιον. ἔννομα·
 σύστοιχ. ἄντικ. εἰς τὸ πείσονται (μέλλ. τοῦ πάσχω). οὐ προῖσχομενοι...
 παραδόντες· τροπικ. μτχ. τὸ προῖσχομενοι μετοχ. τοῦ προῖσχομαι, ἄλλου
 τύπου τοῦ ἔχω· ὁ παρὰ. προῖσχομένη. χεῖρας· ἄντικ. τοῦ προῖσχομενοι.
 ἐκ μάχης· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τρόπον. ὥσπερ φασίν· ἀναφ. παρενθ.
 πρότασις. σφᾶς αὐτούς· ἄντικ. τοῦ παραδόντες. ἐς δίκην· ἐμπρόθ. προσδ.
 σημαίων σκοπὸν=διὰ νὰ δικασθοῦν. ἀπὸ ξυμβάσεως· ἐμπρόθ. προσδ.
 δηλῶν συμφωνίαν. ἀμύνω τινί=ὑπερασπίζω, προστατεύω τινά. τῷ νόμῳ·
 ἄντικ. τοῦ ἀμύνετε. τῶν Ἑλλήνων· γεν. κτητ. τῷ τῶν Ἑλλήνων νόμῳ· οἱ
 Θηβαῖοι ἐννοοῦν τὴν πατροπαράδοτον ἑλληνικὴν ἀρχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν
 ὁ αἰχμάλωτος ἐθεωρεῖτο ἱερός καὶ ἀπαραβίαστος. τῷ παραβαθέντι·
 ἐπιθ. μτχ. (παθ. ἄορ. τοῦ παραβαίνομαι, παρεβάθην, παραβέβαιμαι).
 ὑπὸ τῶνδε· ποιητ. αἰτ. (καὶ) ἡμῖν· ἄλλο ἄντικ. τοῦ ἀμύνετε. παθοῦσιν·
 ἐπιθ. μτχ.=οἱ ἐπάθομεν. ἄνομα· σύστοιχ. ἄντικ. τοῦ παθοῦσιν. ἀντα-
 πόδοτε· ἔνν. ἡμῖν (ἔμμ. ἄντικ.). χάριν· ἄμεσ. ἄντικ. τοῦ ἀνταπόδοτε. δι-
 καίαν· ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ χάριν. ὦν... γεγενήμεθα· ἀναφ. πρότ.=τού-
 των ἅ' ἢ γεν. τούτων σημαίνει αἰτίαν· τὸ ἅ αἰτ. τοῦ κατά τι εἰς τὸ πρό-
 θυμοι, τὸ ὁποῖον εἶναι κατηγορ. περιωσθῶμεν· ὑποτ. παθ. ἄορ. τοῦ πε-
 ριωθοῦμαι=παραμερίζομαι ἐξηυτελισμένος. ὦν πρόθυμοι γεγενήμεθα...

N. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ, Θεουκιδίδου Δημηγορίαι

περισθῶμεν' οἱ Θηβαῖοι παρφοῦν τοὺς λόγους τῶν Πλατ. «περι-
 εώσωμεθα ἐκ πάντων Πλαταιῆς, οἱ παρὰ δύναμιν πρόθυμοι ἐς τοὺς
 Ἑλληνας» (κεφ. 57). τοῖς λόγοις· δοτ. τῆς αἰτίας=ἐξ αἰτίας, ὑπὸ τὴν ἐπί-
 δρασιν τῶν λόγων. τῶνδ'· γεν. κτητ. ἐν ὑμῖν· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν τὸ
 ἐνώπιον. ποιῶ παράδειγμα=δεικνύω. τοῖς Ἑλλήσι· ἀντικ. τοῦ ποιή-
 σατε παράδειγμα. προθήσονται· κατηγορ. μτχ. ἐκ τοῦ ποιήσατε παρά-
 δεῖγμα (=δείξατε). τοὺς ἀγῶνας· ἀντικ. τοῦ προθήσονται. προτιθῆμι
 ἀγῶνα=διοργανῶν δικαστικὸν ἀγῶνα, διεξάγω δίκην. λόγων—ἐργων·
 γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἀγῶνας· ἢ ἀντίθεσις λόγων—ἐργων προσφιλεῖς εἰς τὸν
 Θεουκ. οὐ λόγων τοὺς ἀγῶνας προθήσονται, ἀλλ' ἐργων=ὅτι οἱ ἀγῶνες,
 οὗς προθήσετε, οὐ λόγων εἶσονται ἀγῶνες, ἀλλ' ἐργων=ὅτι αἱ δίκαι, τὰς
 ὁποίας θὰ διεξαγάγετε (εἰς τὸ μέλλον), δὲν θὰ εἶναι δίκαι λόγων, ἀλλ'
 ἐργων. Ἡ ἔννοια: Εἶναι ἀνάγκη νὰ πληροφορησέτε τοὺς Ἑλληνας, ὅτι
 εἰς τὸ μέλλον, ὅταν παρουσιασθῇ ὁμοία ὑπόθεσις πρὸς τὴν σήμερον δι-
 καζομένην, θὰ ἀπαιτήσετε παρὰ τῶν ἐνόχων γὰ πρῶτοκομίσουν μόνον
 πραγματικὰ στοιχεῖα, πού νὰ ἀποδεικνύου τὴν ἀθωότητά των, καὶ δὲν
 θὰ ἐπιτρέψετε ἀπεραντολογίαν διηνητισμένην μὲ λυγισμούς, ὅπως εἰς τὴν
 προκειμένην περίπτωσιν, διότι σεῖς θὰ κρίνετε πράξεις καὶ ὄχι καλλιέ-
 πειαν. Αὐτὸ διευκρινίζεται καθάρωτερα μὲ ὅσα λέγουν οἱ Θηβ. ἀμέσως
 παρακάτω. ὦν· ἐνν. ἐργων· γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἀπαγγελία καὶ προκα-
 λύματα. ὄντων—ἀμαρτανομένων· ὑποθ. μτχ. ἀγαθῶν· κατηγ. βραχεῖα·
 ἐνν. ὅσα=καὶ ἂν εἶναι βραχεῖα, σύντομος· κατηγορ. τοῦ ἀπαγγελία. κο-
 σμηθέντες· ὑποθ. μτχ.=εἰὰν κοσμηθῶσιν. ἔπει· δοτ. τοῦ ὄργανου. ἔ-
 πος=ἀνθηρά, ὠραία ἔκφρασις. προκαλύματα· κατηγ. ἦν (=ἄν) ποιή-
 σθηθε.., ζητήσῃ· ὑποθ. λόγος σημαίων τὸ προσδοκώμενον (ὑπόθ. ἦν
 † ὑποτακτ., ἀπόδοσις μέλλων ὀριστ.). ὥσπερ νῦν ὑμεῖς· ἐνν. ἐστέ· ἀναφ.
 πρὸτ. κεφαλαιώσαντες· χροιν. μτχ.=ἐπειδὴν κεφαλαιώσητε. κεφαλαιώ-
 ῶ=συγκεφαλιώνω, περιλαμβάνω εἰς ὀλίγας γραμμὰς ὅλας τὰς σκέψεις
 μου. πρὸς τοὺς ξύμπαντας· ἐνν. τοὺς συμμάχους· ἐμπρόθ. προσδ. δηλῶν
 ἀναφορῶν. διαγνώμας· ἀντικ. τοῦ ποιήσθηθε. διαγνώμην ποιοῦμαι=
 ἀποφασίζω καὶ καθιστῶ γνωστὴν τὴν ἀπόφασίν μου. ἦσσαν (συγκρ. τοῦ
 ὀλίγον)· ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν ποσόν ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως πρέπει
 γὰ ἐννοηθῆ· ἢ πρότερον. τις· ὑποκειμ. λόγους· ἀντικ. τοῦ ζητήσῃ. ἐπὶ
 ἔργοις· ἐμπρόθ. προσδ. σημαίων τὸν σκοπόν. ἀδίκους· ἐπιθ. προσδ. εἰς
 τὸ ἔργους.

Τ Ε Λ Ο Σ